

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra školní a sociální pedagogiky

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY JAKO PREVENCE SPOLEČENSKY
NEŽÁDOUCÍCH JEVŮ

FREE TIME ACTIVITIES AS A MEAN OF PREVENTION SOCIALLY
UNDESIRABLE PHENOMENA

Bakalářská práce

ANDREA DOLEŽALOVÁ

Vychovatelství

Kombinované studium

Vedoucí práce: PhDr. Jarmila Mojžíšová, Ph.D.

PRAHA 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením
PhDr. Jarmily Mojžíšové, Ph.D.

V práci jsem použila informační zdroje uvedené v seznamu.

V Mělníku dne 30. 4. 2010

.....

vlastnoruční podpis

Poděkování:

Chtěla bych touto cestou poděkovat PhDr. Jarmile Mojžíšové, Ph.D. za ochotu a pomoc při zpracování mé bakalářské práce.

Andrea Doležalová

Anotace v českém jazyce

Bakalářská práce na téma „Volnočasové aktivity jako prevence společensky nežádoucích jevů“ se zabývá zjištěním, jaký vliv na děti má v prevenci sociálně patologických jevů způsob trávení volného času. Teoretická část se zabývá volným časem a životním stylem dětí mladšího a staršího školního věku. Dále je zaměřena na sociálně patologické jevy a jejich prevenci. Průzkumná část monitoruje způsob trávení volného času u dětí od 4. do 9. třídy na základních školách v okolí Mělníka.

Klíčová slova

Volný čas, volnočasové aktivity, životní styl, mladší školní věk, starší školní věk, vrstevnická skupina, sociální prostředí, prevence sociálně patologických jevů, agrese, šikana, drogy.

Anotace v anglickém jazyce

Bachelor thesis on the theme "Free time activities as a mean of prevention socially undesirable phenomena" deals with finding the impact on children is the prevention of socially pathological phenomena of leisure time. The theoretical part deals with leisure and lifestyle of younger and older school age. It is focused on the social pathologies and their prevention. Exploratory monitoring of leisure time for children from 4 to 9 classes at elementary schools around the Melnik.

Klíčová slova

Free time, free time activities, lifestyle, school age, older school-age, peer group, social environment, prevention of socially pathological phenomena, aggression, bullying, druha.

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Obsah

ÚVOD	7
TEORETICKÁ ČÁST	
1 Volný čas	8
1.1 Volný čas a životní styl	8
1.2 Výchova mimo vyučování	10
1.3 Socializační vývoj dítěte	12
1.4 Vliv sociálního prostředí	15
1.4.1 Rodina	16
1.4.2 Vrstevnická skupina	16
1.4.3 Vztahy a komunikace	17
2 Sociálně patologické jevy	19
2.1 Problémy spojené s odlišným životním stylem	19
2.2 Závislost a syndrom závislosti	20
2.2.1 Závislost na alkoholu	20
2.3 Poruchy chování	21
2.3.1 Záškoláctví	22
2.3.2 Šikana	22
2.3.3 Agresivní chování	23
2.3.4 Krádeže	23
2.3.5 Další patologické jevy	24
2.3.6 Prevence a náprava poruch chování	25
2.4 Prevence patologických jevů	25
2.4.1 Preventivní program na školách	26
2.4.2 Minimální preventivní program na Základní škole Jungmannovy sady, Mělník	26

PRAKTICKÁ ČÁST

3	Průzkumné šetření	29
3. 1	Cíl praktické části	29
3. 2	Popis výběrového vzorku a průběh průzkumu	29
3. 2. 1	Charakteristika Základní školy Jungmannovy sady Mělník	29
3. 2. 2	Charakteristika Základní školy J. A. Komenského Kly	30
3. 2. 3	Charakteristika Základní školy Mělník Jaroslava Seiferta 148	30
3. 2. 4	Charakteristika Základní školy Jindřicha Matiegky Mělník	30
3. 2. 5	Charakteristika Základní školy Mělník – Mlázice	31
3. 2. 6	Charakteristika Základní školy Mělník – Blahoslavova	31
3. 3	Předvýzkum	32
3. 4	Průběh výzkumu a použité metody	33
3. 4. 1	Rozbor dotazníku	33
3. 5	Stanovení předpokladů	34
3. 6	Získaná data a jejich interpretace	35
3. 6. 1	Předpoklad 1.	36
3. 6. 2	Předpoklad 2.	37
3. 6. 3	Předpoklad 3.	40
3. 6. 4	Předpoklad 4.	51
3. 6. 5	Předpoklad 5.	54
3. 6. 6	Předpoklad 6.	59
3. 7	Shrnutí výsledků praktické části	62
ZÁVĚR		64
POUŽITÉ ZDROJE		65
SEZNAM PŘÍLOH		67
SEZNAM GRAFŮ		67
SEZNAM TABULEK		69
PŘÍLOHY		71

Úvod

Ve své bakalářské práci se zabývám otázkou, jakou pozici zaujímá volný čas v prevenci sociálně patologických jevů. Práci jsem zaměřila na žáky základní školy v okolí Mělníka ve věkovém rozpětí 4. – 9. třídy.

Cílem mé práce je zmonitorovat situaci a porovnat, jakým způsobem využívají volný čas děti 1. a 2. stupně základní školy a zjistit, zda mohou být volnočasové aktivity nástrojem prevence sociálně patologických jevů. Pomocí dotazníku se snažím zjistit, kdo má vliv na jejich mimoškolní aktivity, zda dětem vyhovuje nabídka kroužků, které jsou pro ně dostupné a jak prožívají svůj volný čas. Ve druhé části dotazníkového šetření se zaměřuji na průzkum osobních zkušeností dětí s návykovými látkami, jako je alkohol, cigarety a drogy.

V úvodu bakalářské práce jsem se zaměřila na volný čas a životní styl dětí, které navštěvují základní školu, dále pak na socializační vývoji dítěte a jeho charakteristiku. Druhá část se zabývá sociálně patologickými jevy, které se u žáků základní školy vyskytují nejčastěji, a jejich prevenci. Podrobněji vymezuji pojmy: závislost a syndrom závislosti, alkoholová závislost, drogová závislost, agresivita, záškoláctví, krádeže, šikana, primární, sekundární a terciární prevence patologických jevů. V boji s patologickými jevy má prevence nezastupitelné místo, a proto se jedna kapitola mé práce věnuje minimálnímu preventivnímu programu na naší škole. Praktická část bakalářské práce je zaměřena na využívání volného času dětí na základních školách. Průzkum provádím formou dotazníku, kde v první části kombinuji otázky otevřeného, polootevřeného i uzavřeného typu, druhá část pak monitoruje zkušenosti dětí s návykovými látkami. Samotnému šetření předcházela předvýzkum, kterého se zúčastnilo 129 respondentů ze Základní školy Jungmannovy sady, Mělník, kde v současné době pracuji. Celý průzkum byl poté prováděn celkem na šesti školách a zúčastnilo se ho 572 respondentů

Získané poznatky jsem zpracovala do tabulek a grafů a výsledky porovnávala s předpoklady. Dotazníková metoda má prověřit, jak děti nakládají se svým volným časem a porovnat situaci na vybraných školách. Výsledky dotazníkového šetření byly pro mě překvapením. Milým tím, že děti mají dostatek volného času a tráví čas se svojí rodinou. Nemilým tím, že procento dětí, které už mají zkušenosti s návykovými látkami

(hlavně s alkoholem) je poměrně vysoké. Děti mají možnost účastnit se volnočasových aktivit podle nabídky místa svého bydliště. Některé děti jsou znevýhodněny dojížděním, starší děti také nezájmem vrstevníků o organizované aktivity volného času ze strany dospělých.

Tato práce má v neposlední řadě posloužit jako vodítko k utřídění informací při vytváření nabídky volnočasových aktivit pro děti na základních školách v okolí Mělníka.

Teoretická část

1 Volný čas

1.1 Volný čas a životní styl

Volný čas je doba, kdy se můžeme věnovat činnostem, které máme rádi, baví nás, uspokojují a přinášejí nám radost a uvolnění, prostě je dělat chceme a můžeme. Je to čas, který nám zbývá po splnění našich povinností. Hranice mezi sférou povinností a volným časem nelze přesně určit. Povinnosti jsou činnosti, které vykonat musíme, ať chceme, či nikoli.

Vyvstává otázka, jak správně naložit s volným časem. Prvořadým faktorem, který ovlivňuje jeho využívání je rodina, která působí svým vzorem. Dalšími ovlivňujícími činiteli mohou být škola, učitelé, vrstevníci, kamarádi, sousedé, známí, hromadné sdělovací prostředky, literatura. Při neorganizovaném trávení volného času dochází u dětí z velké části k úrazům, mladí lidé svým jednáním ohrožují sebe i druhé, dostávají se někdy až k experimentování s drogami, z nudy překračují zákon, dopouštějí se šikany svých vrstevníků, krádeží aut, zaměřují svou agresivitu na příslušníky jiných etnik. Instituce, které se snaží naučit děti a mladé lidi racionálně využívat volný čas, se zabývají **pedagogickým ovlivňováním volného času**.

Definice volného času – citováno podle Průchy, Walterové, Mareše (2001):

„Volný čas je opak doby nutné práce a povinností a doby nutné k reprodukci sil“ (Pávková, Hájek, Hofbauer, 2002, str. 13)

Podmínkou pro vedení volnočasových aktivit je vedení, nenásilné činnosti, pestrost, přitažlivost a dobrovolnost. Mnoho dětí prožívá svůj volný čas na veřejných prostranstvích bez zájmu dospělých. Absence pozitivních sociálních vazeb, nedostatek citu, pocit, že se o ně nikdo nezajímá, neúspěch ve škole, pocit nudy, vede jedince k tomu, že nalézají seberealizaci v sociálně závadném prostředí (parta, gang). Setkávají se s agresivitou, vandalismem, brutalitou, nežádoucí sexualitou, alkoholem, nikotinem a jinými drogami.

Životní styl je způsob, jak nakládáme se svým životem, jak žijeme. Je to souhrn životních forem, které jedinec aktivně prosazuje. Zahrnuje v sobě také využívání volného času. Každý člověk má svůj systém životních hodnot. Optimální je mít míru povinností a volného času v rovnováze. Jedním z cílů výchovy je naučit člověka správně využívat svůj volný čas, formovat jeho zájmy a vytvořit tak celoživotní zájem.

1.2 Výchova mimo vyučování

Na člověka začínají působit vlivy prostředí, které ho formují hned po početí. Primární sociální skupinou je rodina, na ni navazují předškolní zařízení a škola. Na výchově mimo vyučování se společně s rodinou podílejí instituce pro výchovu mimo vyučování a další subjekty.

„Výchovná zařízení si nekladou za úkol odpoutávat děti od rodin. Naopak se snaží o navázání neformálních a účinných forem spolupráce, včetně zapojování rodičů i jiných dospělých do činností dětí ve volném čase.“

(Pávková, Pavlíková, Hrdličková, 2002, str.33)

Vymezení pojmu výchova mimo vyučování:

- probíhá mimo povinné vyučování
- probíhá mimo bezprostřední vliv rodiny
- je institucionálně zajištěná
- uskutečňuje se převážně ve volném čase
- plní funkci výchovnou, zdravotní i sociální

(Pávková, Hájek, Hofbauer, 2002, str. 37)

Vhodné pedagogické ovlivňování volného času dětí a mládeže je jednou z účinných forem prevence patologických jevů (agresivita, záškoláctví, drogová závislost, gamblerství, závislost na virtuální droze, problémy v oblasti sexu).

Pedagogika volného času je vědní obor, který se zabývá teoretickými i praktickými aspekty výchovy ve volném čase. Výchova mimo vyučování zahrnuje mimo ovlivňování volného času i přípravu na školu a upevňování hygienických návyků.

Funkce výchovy mimo vyučování:

Výchovně-vzdělávací – na základě praktických činností a zkušeností si mladí lidé vytvářejí vlastní názor na život a svět.

Zdravotní – pomáhá vytvořit zdravý životní styl.

Sociální – vyplňuje čas, kdy jsou rodiče v práci, vyrovnávání nestejných podmínek (materiální, psychologické) v rodině, seznamování s pravidly společnosti.

Preventivní – prevence sociálně patologických jevů:

- drogy, alkohol, kouření
- kriminalita a delikvence
- virtuální drogy (počítač, televize, video)
- patologické hráčství (gambling)
- záškoláctví
- šikanování, vandalismus
- xenofobie, rasismus, intolerance

Zásady výchovy mimo vyučování

1. zásada soustavnosti, cílevědomosti
2. zásada posloupnosti
3. zásada aktivity
4. zásada přiměřenosti
5. zásada vyzdvihování kladných rysů osobnosti

Obsah výchovy mimo vyučování zahrnuje:

1. Činnosti odpočinkové (po obědě)
2. Rekreační činnosti – pohybově náročnější
3. Zájmové činnosti – uspokojování, rozvíjení a kultivace zájmů
4. Sebeobslužné činnosti – péče o vlastní osobu a majetek druhých
5. Veřejně prospěšné činnosti – dobrovolná práce ve prospěch druhých
6. Příprava na vyučování

Přehled nejvýznamnějších zařízení pro výchovu mimo vyučování

Podmínky pro realizaci cílů výchovy mimo vyučování zajišťují různé společenské instituce jako: školní družiny, školní kluby, střediska pro volný čas dětí a mládeže (DDM a stanice zájmových činností), domovy mládeže, dětské domovy, základní umělecké školy, jazykové školy, občanská sdružení, tělovýchovné a sportovní organizace, církve a náboženská společenství.

1.3 Socializační vývoj dítěte

V předchozích kapitolách jsme si definovali a vymezili pojmy týkající se volného času a výchovy mimo vyučování. Následující kapitola je věnována socializačnímu vývoji dítěte školního věku rozděleného do jednotlivých fází.

Dělení školního věku:

- 1) Raný školní věk – trvá cca 2 roky, probíhá adaptace na školu.
- 2) Střední školní věk – 1. stupeň základní školy (8 – 12 let).
- 3) Starší školní věk – puberta – 2. stupeň základní školy (11 – 15 let).

Období raného školního věku

Podle Semana (Vágnerová 1996), dokáže dítě školního věku odhadnout, jak se jeho chování jeví jiným lidem, má tendenci vysvětlovat dospělému co se stalo a jak ono samo situaci hodnotí. Děti samy mají potřebu nějakého vysvětlení. Náhoda pro ně

znamená nerespektování daných pravidel, řádu a představuje pro ně v tomto smyslu zdroj nejistoty.

Socializační vývoj dítěte probíhá postupně v několika sociálních skupinách. V tomto raném věku nabývá na významu škola. Dítě je ve škole vystaveno očekáváním, která jsou dána normami. Rozvoj individuálně specifických rysů osobnosti a identity dítěte v tomto věku závisí více na rodině, ve středním školním věku nabývá na významu vliv vrstevníků. Dítě si buduje svoji pozici a přijímání své osoby v různých skupinách.

Ve středním školním věku si začíná vytvářet své vlastní normy i dětská skupina (školní třída). Sebehodnocení mladšího školáka je závislé na mínění okolí. Třída je relativně uzavřenou sociální skupinou, ve které postupně dochází k hierarchizaci rolí jednotlivých členů. Velký význam mají i kulturně podmíněné návyky, které si dítě přináší z rodiny. Pokud se dítě něčím odlišuje a spolužáci nedostanou nějaké vysvětlení jeho nápadnosti, může se stát tato příčina důvodem k odmítání.

Rodiče jsou pro mladšího školáka samozřejmou a důležitou součástí světa. Představují určitý model pro budoucnost, vzor dospělého chování. Dospělí mají ve své roli automaticky zakotvenou autoritu, kterou dítě ještě v tomto věku respektuje. Ve školním věku se posiluje tendence k identifikaci s rodičem stejného pohlaví. Pokud dojde k rozpadu rodiny (rozvod), je to pro dítě zátěž a ztráta jistoty. Vztah dítěte k rodičům se potom mění.

Nešpor (2001) upozorňuje na zjištění, že u dětí mladšího školního věku není užívání návykových látek (alkohol, tabák) vzácností. Lze se setkat i s případy, kdy jsou děti v tomto věku na návykových látkách závislé.

Střední školní věk

Období středního školního věku charakterizuje Vágnerová (1996) jako méně dynamickou fázi. Jde přibližně o období mezi 3. a 5. třídou (8 – 12 let). Je to životní období, ve kterém se dítě připravuje na následující fázi puberty. Ve středním věku se mění vztah dítěte ke škole. Vrstevníci se stávají významnějšími. Dětská skupina (školní třída) je postupně stále důležitějším sociálním teritoriím. Identifikace s vrstevníky patří mezi důležité mezníky v socializaci. Potřeba citové jistoty a bezpečí by měla být dosud uspokojována v rodině, avšak do určité míry ji začínají nahrazovat vrstevníci. Děti

kladou důraz na společné zájmy, společně sdílené aktivity, schopnost vzájemné podpory a pomoci. Ve středním školním věku jsou preferovány stejně staré děti, které dosahují stejné vývojové úrovně. Specifickým znakem tohoto období je vyhraněnější potřeba identifikace se skupinou stejného pohlaví. Skupina dovede jednat jako celek. Děti středního školního věku hodnotí své vrstevníky specifickým způsobem. Důležité jsou pro ně jejich vlastnosti a projevy. Dítě se ve skupině snaží nějakým způsobem prosadit, získat přijatelnou pozici.

V tomto věku se u dětí objevují první projevy rodičovského chování. Nejvýznamnější je pro dítě stále rodičovská identita, ale na významu výrazně nabývá i identita k vrstevnické skupině.

Starší školní věk – puberta

Je to období přechodu mezi dětstvím a dospělostí (11 – 15 let). Puberta představuje, jak uvádí Vágnerová (1996), snad nejdynamičtější, komplexní proměnu v životě jedince. V tomto období vzrůstá pozornost k vlastnímu tělu i k oblečení. Pocitem nespokojenosti se svým zevnějškem trpí především dívky. Změna emočního prožívání se navenek projevuje větší impulzivitou a nedostatkem sebeovládání. Vzniká řada konfliktů v mezilidských vztazích. Pubescent má potřebu prověřit si a potvrdit své kompetence ve vztahu k autoritě. Je netolerantní k dospělým. Emoční nevyrovnanost je způsobena ztrátou bývalé jistoty a stability. Z toho vyplývá větší vztahovačnost. Pro sebepoznání je důležité srovnání s jinými lidmi, především s vrstevníky.

V tomto období přichází volba další školy, která funguje jako předstupeň určité profesní role. Zde se projeví i míra identifikace s vlastní rodinou.

Pubescenti mají podle Vágnerové oblibu v komunikaci s počítačem. Pravidla skupiny mají většinou přednost před rodinou. Potřeba přátelství je v pubertě značná. Objevuje se i experimentování se sexuální rolí a první lásky.

Podle Weisse (1997) dochází v období puberty k rozvoji sekundárních pohlavních znaků. Psychosexuální vývoj je vůči somatosexuálnímu vývoji opožděn. Schopnosti pro život v páru se teprve formují.

„Mnozí rodiče se diví, jak je možné, že jejich syn nebo dcera nechtějí doma poslouchat, zatímco k partě jsou konformní až je to trapné. Problém je v tom, že se na situaci dívají svými očima zkušených čtyřicátníků. Pohled pubescenta je jiný.“

(Vágnerová, 1996, str. 265)

Zvýšená kritičnost ke škole souvisí s celkovým rozvojem pubertálního jedince. Úspěšnost ve škole přestává být cílem a stává se prostředkem. Starší žák odmítá akceptovat pouhou formální autoritu, přijímá jen to, co mu imponuje.

Jednou z vývojových potřeb pubescenta je potřeba odpoutat se od rodiny.

„Dospívání neprobíhá u všech jedinců a za všech okolností stejně. Mohou se objevit i různé varianty, které nejsou zcela funkční. Příčinou mohou být odlišnosti dané rodinou či dítětem samotným.“

(Vágnerová, 1996, str. 285)

1.4 Vliv sociálního prostředí

Minulá kapitola se zabývala jednotlivými fázemi socializačního vývoje dítěte školního věku. Následující kapitoly se zaměřují na sociální skupiny, které mají na vývoj dítěte největší vliv.

Každý člověk potřebuje někam patřit. Hned od narození je obklopen lidmi a předměty, které vytváří jeho sociální prostředí.

„Člověka chrání vědomí, že někam patří, že se tam cítí bezpečný, respektovaný a milovaný, a naopak se může cítit ohrožen, pokud je zde negativně hodnocen a odmítán.“

(Vágnerová, 2004, str. 45)

Sociální prostředí tvoří rodina, vrstevníci, životní prostředí.

1. 4. 1 Rodina

První informace o okolním světě získává dítě prostřednictvím dospělého, obvykle matky. Rodiče jsou pro dítě vzorem – modelem. Rodina dítěti poskytuje pozitivní i negativní podněty, zkušenosti, jistotu, bezpečí, model chování. Podle Vágnerové, přijímá dítě do deseti let názory rodiny nekriticky. Každý problém, který se týká správného fungování rodiny – pokud je rodina dysfunkční (např. rozpad rodiny, domácí násilí), znamená pro dítě zátěž, neuspokojí jeho potřeby a může dále jeho vývoj deformovat.

Rodina jako důležitá sociální skupina plní funkce:

- biologickou
- ekonomickou
- sociální
- psychologickou

Každý jedinec zde má svou roli. Zkušenosti, které zde získá, přenáší z rodiny (orientační) do rodiny, kterou si vytvoří jako dospělý (prokreační).

Podle Matějčka (2005) psychologická zkoumání prokázala, že ženy i muži jsou vybaveni specificky lidským chováním vůči malému dítěti, a že se toto chování objevuje ve středním školním věku (od 9 – 12 let) – to je doba, kdy se utváří tzv. ženská a mužská identita. Výzkumy prokázaly, že v tomto věku už mladé dívky i chlapci dokáží reagovat na dětský pláč, úsměv...

1. 4. 2 Vrstevnická skupina

Další důležitou sociální skupinu představuje pro dítě vrstevnická skupina. Ta je důležitou součástí již v předškolním věku. Dítě ještě nemá své postavení jisté, musí se

umět prosadit a získat si ostatní. V průběhu dospívání roste vliv vrstevnické skupiny čím dál více. To souvisí s jeho celkovým psychickým vývojem. V období dospívání se jedinec postupně odpoutává od vázanosti na rodinu a nahrazuje ji vazbou vrstevnickou. Tím se zvyšuje potřeba přijetí touto skupinou a někteří dospívající se začínají chovat rizikovým (experiment s drogou) nebo sociálně nepřijatelným způsobem (vandalismus). Skupiny jsou nositeli subkultury, někdy kontrakultury. Příslušnost k takové skupině může rozhodujícím způsobem určovat náplň volného času. Významné je i působení hromadných sdělovacích prostředků a informačních technologií. Každý jedinec má pro svůj vývoj odlišné podmínky, různé osudy a cesty. Přesto existují výzkumy, jak uvádí Pávková (2002), podle kterých jsou i děti, které byly vystaveny negativním výchovným činitelům, schopny se úspěšně zapojit do společnosti.

Vztahy s vrstevníky jsou pro člověka důležité i v dospělosti, kdy nám vytváří sociální síť (zázemí, zdroj pomoci nebo opory v nouzi).

„Dítě nemůže nevyhovující rodinu změnit nebo opustit. Ve vztahu k vrstevníkům určitá šance na vlastní volbu je, ale ta platí jen v rámci určitého vymezení, např. školní třídy, mimoškolních aktivit a místa bydliště.“

(Vágnerová, 2004, str. 45)

Základy přátelství se kladou už v předškolním věku. Matějček (2005) definuje přátelství jako mezilidský vztah, který překonává osobní sobectví, zbavuje kontakty mezi lidmi agresivity, obohacuje lidský život.

1. 4. 3 Vztahy a komunikace

Mladí lidé jsou rádi spolu, na druhou stranu zde hrozí řada negativních jevů, jako šikana, tlak k asociálnímu chování. Na téma vztahy mezi lidmi je nutné s dětmi hovořit, vysvětlovat, stanovit požadavky, odměňovat žádané a trestat nežádoucí formy chování. Aby vztah mezi dítětem a dospělým fungoval, musí být respektovány určité hranice.

Komunikace

Lidé žijící v lidské společnosti potřebují vzájemný kontakt. Vzájemné vztahy se vyjadřují prostřednictvím sociální komunikace. Pedagogická komunikace je podstatou výchovně vzdělávacího procesu. Participační přístup umožňuje dětem podílet se na své vlastní výchově (např. žákovský parlament).

2 Sociálně patologické jevy (SPJ)

V předchozích kapitolách byl zdůrazněn vliv sociálního prostředí a význam vztahů ve výchově, následující kapitoly se věnují sociálně patologickým jevům, které se na základních školách vyskytují v různých podobách a různé míře (násilí, vandalismus, šikana, drogová závislost, alkoholismus ...).

Sociálně patologické jevy jsou formy chování jednotlivce nebo skupiny, které se neslučují s normami společnosti a poškozují osobnost a zdraví jedince.

Základní dělení sociálně patologických jevů:

Závislosti: na alkoholu, nikotinu, drogách, hracích automatech apod.

Asociální jevy: útěky, záškoláctví, šikana, agrese, rasismus, vandalismus aj.

Sebepoškozování: sebevraždnost, pořezávání, anorexie, bulimie.

2.1 Problémy spojené s odlišným životním stylem

Na začátku si můžeme položit otázku. Proč děti vůbec s drogami začínají? Hajný (2001) ve své publikaci uvádí, že riskování = experimentování je důležitou součástí dospívání. Drogy jsou spojeny s něčím tajemným, nepoznaným, novým. Dítě je tlačeno snahou přizpůsobit se, ztotožnit se se svými vrstevníky (uživateli drog). Výzkumné studie uvádějí, že děti začínají s experimentováním již okolo dvanáctého a třináctého roku. Častý bývá přechod od legálních drog (tabák, alkohol) k nelegálním. Prvním zdrojem drogy bývá známý, přítel nebo spolužák.

Vágnerová (2004) ve své knize píše, že každé společenství mělo svou drogu, ale příslušníci dané společnosti si na ni zvykli, naučili se s ní zacházet a tolerovat určitou míru jejího užívání, protože se stala tradicí.

2. 2 Závislost a syndrom závislosti

Syndrom závislosti je podle Vágnerové definován jako soubor psychických a somatických změn, které se vytvoří jako důsledek opakovaného užívání psychoaktivní látky.

2. 2. 1 Závislost na alkoholu

V české společnosti je tolerance k alkoholu velká. Drobnější výkyvy nejsou považovány za závažné. Alkohol plní určitou sociální funkci.

Fetální alkoholový syndrom – FAS

Tento FAS komplexně poškozuje vývoj plodu. Projevuje se růstovou retardací, kraniofaciální dysmorfii (rysy obličeje se jeví jako nehotové), postižením CNS (nižší inteligencí, poruchami učení a chování). Tento syndrom poprvé popsal v roce 1968 Francouz Lemoine se svými spolupracovníky. Fetální alkoholový efekt – FAE – zasahuje pouze poruchy intelektu a chování.

„Člověk závislý na alkoholu devastuje rodinu materiálně, sociálně i psychicky. Rodič závislý na alkoholu může nepříznivě ovlivnit zdravotní stav svého dítěte.“

(Vágnerová, 2004)

Rodič alkoholik může nepříznivě ovlivňovat psychický vývoj svého dítěte. Rodina dítěti nepřináší pocit jistoty, ale spíše deprivace. Nápodoba rodičovských projevů, zkušenosti z dětství mohou ovlivnit vztah jedince k sobě i k okolnímu světu, vyhraněný postoj k alkoholu (samy začnou pít nebo mají k alkoholu odpor).

Alkohol spolu s tabákem vzhledem ke své rozšířenosti působí ze všech psychoaktivních látek největší zdravotní škody. Nešpor (1997) ve své publikaci uvádí, že zkušenost dětí s alkoholem razantně stoupá. Při tom je alkohol pro děti mnohem nebezpečnější než pro dospělé.

„Zvláště otřesné je, že české děti alkohol nejen upíjejí, ale namnoze si působí opilost.“
(Nešpor, 2001, str. 11)

2.3 Poruchy chování

Poruchy chování v dětském věku a v dospívání

Krejčířová (1997) definuje poruchy chování jako opakované porušování morálních norem a věku přiměřených sociálních očekávání. V diagnostice poruch chování je třeba brát zřetel na věk dítěte. Ve školním věku jsou nejčastějšími projevy poruch chování krádeže, lhaní a násilnosti vůči druhým dětem. Starší školní dítě by si mělo být vědomo závažnosti porušování etických norem. Záškoláctví a útěky z domova naopak signalizují vážnější poruchu osobnosti dítěte, čím mladší dítě se jich dopouští.

Poruchy chování jsou odchylkou v oblasti socializace, kdy jedinec není schopen respektovat normy chování na úrovni odpovídající jeho věku nebo rozumových schopností. O poruchu chování nejde, pokud jedinec není schopen pochopit význam norem a hodnot (mentálně retardovaní, jiné sociokulturní prostředí).

Typy poruch chování

Vágnerová (2004) dělí typy poruch chování na:

1. Lhaní – úmysl a vědomí nepravdivosti.

Bájevá lhavost – nejde o poruchu chování, cílem je symbolické uspokojování potřeb.

Patologická lhavost – disociální porucha osobnosti.

2. Záškoláctví, útěky a toulání – jedinec utíká, protože není schopen zvládnout situaci vhodnějším způsobem.

2. 3. 1 Záškoláctví

Negativní postoj ke škole, reakce na prospěchové selhání. Jedinec se snaží vyhnout nepříjemnostem. Opakované a plánované záškoláctví je signálem odlišnosti socializačního vývoje, postoje k autoritě a normě povinnosti.

Mezi poruchy chování nepatří školní fobie.

Reaktivní, impulzivní útoky jsou reakcí na nezvládnutou situaci doma nebo ve škole – jako obrana před degradací vlastního já.

Chronické útoky – opakované, plánované dlouhodobé problémy, jako reakce na pocit omezení svobody či odtržení od prostředí, jež pro dítě představuje zázemí (zařazení dítěte do dětského domova, diagnostického či výchovného ústavu).

Toulání – je definováno jako dlouhotrvající opuštění domova, většinou navazuje na útoky. Toulání bývá spojeno s dalšími variantami poruchového chování, které jedinec potřebuje pro zajištění živobytí (krádeže, prostituce, drogy, alkohol).

„Sklon k toulavosti je podle Robina jedním ze symptomů disociální poruchy osobnosti.“
(Vágnerová, 2004, str.798)

2. 3. 2 Šikana

Šikana se projevuje jako násilné, ponižující chování jednotlivce nebo skupiny vůči slabšímu jedinci, který nemůže ze situace uniknout a není schopen se účinně bránit. Šikana je projev zneužití postavení a moci. Agresorem bývá fyzicky nebo psychicky zdatný, neukázněný jedinec, který má potřebu dokazovat svou převahu nad ostatními. Sklony k agresivnímu chování mají často děti, které mají zkušenosti s negativním postojem rodičů (nezájem, odmítání, nenávisť). Šikanovaná oběť bývá často nějak znevýhodněna. Tiché, plaché děti s nízkým sebevědomím, zvyklé se podřizovat.

Anticipace beztrestnosti – agresor se neobává trestu, vůbec s ním nepočítá. Značným problémem je i společenská tolerance šikany, kdy je tento problém často bagatelizován.

Šikana se projevuje v různých variantách: jako skrytá (sociální izolace, vyloučení ze skupiny), jako zjevná (fyzické násilí, ponižování, vydírání, destruktivní aktivity zaměřené na majetek oběti).

Velkým problémem jsou důsledky šikany, které přináší obětem silný sociální stres a ohrožení psychického i somatického zdraví oběti a zafixování zkušenosti s nepotrestanou šikanou.

2. 3. 3 Agresivní chování

Agresivní chování - můžeme definovat jako porušení sociálních norem, omezující práva a poškozující živé bytosti či neživé objekty. Je to reakce, jež řeší problém útokem na překážku. Příčiny vzniku jsou multifaktoriální (vrozené dispozice, zkušenosti, aktuální podněty). Člověk je většinou schopen své chování ovládat. Agresivní chování porušuje sociální normy, omezuje něčí práva a někoho poškozuje. Agresivní jednání je většinou spojeno s emočním prožitkem. Prevence a terapie zahrnuje sociální působení, farmakologickou léčbu, psychoterapeutické a socioterapeutické působení.

2. 3. 4 Krádeže

Krádeže – definuje Vágnerová (1996) jako porušení normy respektu k vlastnictví jiné osoby, omezení jednoho z práv druhého člověka nebo společnosti.

Typy krádeží

Dítě krade pro sebe – uspokojování vlastních potřeb, pomsta.

Dítě krade pro druhé – prestiž mezi vrstevníky, donuceno šikanou.

Dítě krade, aby demonstrovalo své kompetence, chce se vyrovnat ostatním.

Dítě krade s partou nebo pro partu – pravidla udává norma party – asociální chování se fixuje jako norma party.

2. 3. 5 Další patologické jevy

Syndrom CAN – týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte.

Tento syndrom Vágnerová (2004) definuje jako: poškození tělesného, duševního i společenského stavu vývoj dítěte, které vznikne v důsledku jakéhokoli nenáhodného jednání rodičů nebo jiné dospělé osoby, jež je v dané společnosti hodnoceno jako nepřijatelné.

Domácí násilí ochuzuje dítě o pocit bezpečí domova, přináší obavy z ohrožení a nejistotu. Týrané děti, se podle často stávají agresory a v dospělosti i týrajícími rodiči.

Sexuální zneužívání – ovlivňuje vztah k sexualitě a zvládání partnerských vztahů v dospělosti.

Sociokulturní handicap – člověk, který je v něčem odlišný, bývá hůře hodnocen. To u něj vyvolává nejistotu a nejjednodušším obranným mechanismem z nepříjemné situace je odmítání. Postoje společnosti bývají ovlivněny nedostatkem informovanosti, omezenými a nepříznivými zkušenostmi.

Integrace je začlenění člověka do společnosti. Zařazení dítěte s určitým sociokulturním handicapem bývá pro dítě velkou zátěží.

Televize a počítač

„Někteří lidé k televizi přistupují jako k cennému zdroji informací, jiní jako k chůvě, která bezpečně zabaví jejich děti, další jako k démonovi, který ničí fantazii a tvořivost a manipuluje zdravou myslí dětí již v zárodku.“

(Hajný, 2001, str. 98)

Veškerá média přinášejí nějaké informace. V tomto smyslu je lze považovat za socializační prostředky. Děti si z příběhu vybírají pouze to, co je pro ně atraktivní a významné. Mediální příběhy mohou být dětmi odlišně vnímány, násilí pro ně může fungovat jako podnět k podobnému chování. Násilnými tématy jsou podle Vágnerové (1996) nejvíce ohroženy děti do 12 let a to spíše chlapci než dívky.

2.3.6 Prevence a náprava poruch chování

Důraz je kladen na prevenci, eventuelně včasné podchycení a nápravu za působení psychologického, pedagogického a sociálního. Medikamentózní léčba se týká pouze jedinců s problémovým chováním, např. drogově závislí. Důležitá je práce s rodinou. Probíhá ve spolupráci různých institucí jako: výchovní poradci, pedagogicko psychologická poradna, střediska výchovné péče, sociální kurátoři. Náprava poruch chování vyžaduje práci s celou rodinou problémového dítěte, krajní možností je ústavní či ochranná výchova.

2.4 Prevence patologických jevů

Základní pravidla prevence návykových látek podle Nešpora (2001)

1. Projevovat zájem a získat sebedůvěru.
2. Umět s dětmi o návykových látkách hovořit.
3. Vyvážený životní styl a zdravé záliby.
4. Užitečná rodinná pravidla.
5. Dobré hodnoty a vzory.
6. Dobrá společnost a obrana před špatnou společností.
7. Zdravé sebevědomí.
8. Spolupráce při výchově.

(Nešpor 2001)

Oblasti prevence sociálně patologických jevů (Pávková, Pavlíková, Hrdličková)

V zásadě je prevence chápána ve třech rovinách:

Primární prevence – určena celé populaci, zejména té, která není riziková ani narušená.

Sekundární prevence – aktivity zaměřené na kriminálně rizikové jedince a skupiny.

Terciární prevence – usiluje o léčení těch, kteří jsou již negativními jevy zasaženi.

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže je směřována do následujících oblastí:

- drogová závislost, alkoholismus a kouření
- kriminalita a delikvence
- virtuální drogy (počítač, televize, video)
- patologické hráčství
- záškoláctví
- šikanování, vandalismus, násilné chování
- xenofobie, rasismus, intolerance

2. 4. 1 Preventivní program ve školách

Na školách fungují programy, ve kterých se množství institucí pokouší ovlivnit žáky, předat jim informace o rizicích vyplývajících z užívání drog a odstranění příčin experimentování s drogou.

Výzkum prováděný ve Spojených státech i v jiných zemích prokázal, že pozitivní dopad mají v prevenci malé interaktivní programy. Do těchto programů podle Nešpora (2001) patří nácvik sociálních dovedností (např. naučit se odmítat alkohol, drogy) a peer programy.

2. 4. 2 Minimální preventivní program na Základní škole

Jungmannovy sady Mělník

Charakteristika naší školy

Pracuji jako vychovatelka a učitelka na ZŠ Jungmannovy sady na Mělníku. Naše škola je plně organizovaná instituce, která zajišťuje výchovu a vzdělávání pro žáky 1. – 9. tříd. Navštěvuje ji cca 470 dětí a působí zde 35 pedagogických pracovníků.

Minimální preventivní program naší školy vytvářel metodik prevence (Mgr. Stritzková Jana) na základě konzultací s vedením, třídními učiteli a výchovným poradcem.

Analýza programu

Hlavním cílem v preventivní oblasti se na naší škole stalo vytváření příznivého klimatu, rozvoj kooperace, komunikativnosti, změna postojů žáků směrem ke zdravému životnímu stylu a rozvoj žákovy osobnosti.

Metodička prevence má za úkol monitorovat výskyt rizikového chování dětí a vytvářet program pro podporu preventivní aktivity.

Cíl minimálního preventivní program

Jeho cílem je získat důvěru dětí, zlepšovat prostředí a vytvářet příjemnou atmosféru podporující rozvoj dětské osobnosti. Utváření zdravého sebevědomí a životního stylu, rozvoj kompetencí. Realizace aktivit, které dětem zabrání v pohybu v místech s výskytem patologických jevů.

Analýza současného stavu na naší škole

Záškoláctví a projevy agresivity se vyskytují v malém počtu. Porušování školního řádu, neplnění žákovských povinností a spory mezi spolužáky byly řešeny s rodiči za přítomnosti třídních učitelů, vedení školy, výchovného poradce a v případě potřeby i speciálního pedagoga a metodika prevence. Důraz je kladen i na ekologickou výchovu (třídění odpadu), získávání zpětné vazby a navázání spolupráce s dalšími kreditovanými organizacemi, pracujícími v oblasti primární prevence.

Cíle prevence na škole

Cílem je škola otevřená a bezpečná, zvyšování odolnosti dětí vůči patologickým jevům, vytváření zdravého životního stylu, změna motivace žáků i pedagogů. Ve škole pomáháme dětem s poruchami učení i chování, umožňujeme jim relaxaci i vyžití ve volnočasových aktivitách.

Funguje zde program minimální primární prevence, který navazuje na ŠVP. Program je zaměřen na vytváření příznivého klimatu ve škole a snaží se vést žáky ke zdravému životnímu stylu a rozvoji žákovy osobnosti. Aktivity programu primární prevence jsou podrobně vypsány v harmonogramu programu (viz Příloha č. 5). Spolupráce metodika prevence s dalšími organizacemi je navázána a funguje bez problémů, stejně jako spolupráce metodika s třídními učiteli, výchovným poradcem,

speciálním pedagogem, nechybí podpora vedení. V současné době není na škole znám závažnější případ projevu patologických jevů, různé přestupky se řeší průběžně. Škola nabízí řadu mimoškolních i školních aktivit a snaží se žáky aktivně zapojovat.

Z pohledu třídního učitele mohu říci, že téma patologických jevů zařazujeme do výuky (např. v podobě sociálních her). Na prvním stupni se zaměřujeme na téma sociálních vztahů, povídáme si například o šikaně (rozebíráme, jak se cítí šikanovaný žák, jak mu mohou děti pomoci), spolupracujeme s pedagogicko psychologickou poradnou, která pro jednotlivé třídy pořádá sociální výcvik. Z pohledu vychovatele se podílím na plnění preventivního programu celoročně např. nabídkou volnočasových aktivit ve školním klubu, který vedu.

Praktická část

3 Průzkumné šetření

3.1 Cíl praktické části

Cílem praktické části je pomocí dotazníku zjistit, jak tráví děti základní školy svůj volný čas, kdo má největší vliv na využití jejich volného času, kolik času tráví s rodinou. Druhá část dotazníku zkoumá zkušenosti dětí s návykovými látkami.

3.2 Popis výběrového vzorku a průběh průzkumu

Jako průzkumný vzorek byly vybrány děti z 1. a 2. stupně základních škol v okolí Mělníka. Průzkum byl prováděn celkem na šesti školách a zúčastnilo se ho 572 respondentů. *Viz příloha č.2*

Výběr průzkumného vzorku byl zaměřen na děti středního a staršího školního věku, u kterých se zvětšuje riziko působení patologických jevů. Rodina postupně přestává mít svůj vliv a na síle nabývá význam vrstevníků. Školní družiny jsou ve většině školských zařízení pouze pro děti do 3. třídy. Starší děti tráví více času neorganizovaně, v partách vrstevníků. Děti se ve skupině snaží nějakým způsobem prosadit, získat přijatelnou pozici. A právě v této době je potřeba omezit působení patologických jevů na děti.

3.2.1 Charakteristika Základní školy Jungmannovy sady Mělník

Základní škola Jungmannovy sady Mělník je plně organizovaná škola, která se nachází v centru města. Tato instituce zajišťuje výchovu a vzdělání pro 470 žáků. Na prvním stupni je 10 tříd, na druhém stupni 8 tříd. Je zde 1 oddělení školního klubu (přednostně pro děti od 4. třídy) a 4 oddělení školní družiny. Vzdělávání zajišťuje 35 pedagogických pracovníků (učitelé, speciální pedagog, 5 vychovatelek a asistent pedagoga). Školním metodikem prevence je Mgr. J. Stricková.

Na této škole, kde v současné době pracuji, byl proveden předvýzkum viz kapitola 3. 4. Samotného průzkumu se účastnily dvě třídy.

3. 2. 2 Charakteristika Základní školy J. A. Komenského Kly

Základní škola J. A. Komenského patří do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení okresu Mělník od 1. 9. 1998. Školu navštěvuje 165 žáků. Na prvním stupni je 5 tříd, na druhém stupni 4 třídy, jsou zde 3 oddělení školní družiny a 2 oddělení školního klubu. Vzdělání zajišťuje 16 pedagogických pracovníků. Školní metodik prevence Mgr. Kavínová.

Průzkumného šetření se zúčastnilo 6 tříd (2 třídy prvního stupně a 4 třídy druhého stupně).

3. 2. 3 Charakteristika Základní školy Mělník, Jaroslava Seiferta 148

Základní škola se nachází v historickém centru Mělníka. Do sítě škol a předškolních zařízení je zařazena od 27. 2. 1996. Škola poskytuje výuku 456 žákům rozdělených do devíti ročníků. Ke škole je přičleněna třída v dětské nemocnici se sídlem Mělník, Pražská 528. Pracuje zde 35 pedagogických pracovníků. Škola má 3 oddělení školní družiny. Školním metodikem prevence je Mgr. M. Vacková.

Průzkumného šetření se zúčastnily čtyři třídy prvního stupně a osm tříd druhého stupně.

3. 2. 4 Charakteristika Základní školy Jindřicha Matiegky Mělník

Škola spolupracuje od roku 2001 s MŠMT ČR a VÚP Praha na reformě českého školského systému. Spolupracovala na tvorbě rámcového vzdělávacího programu a

metodiky k němu, je pilotní školou při tvorbě a ověřování školního vzdělávacího programu v praxi pro 1. – 9. třídu. Vzdělání poskytuje 39 pedagogických pracovníků, jsou zde 3 oddělení školní družiny. Školním metodikem prevence je Mgr. Věra Hofmanová.

Škola pořádá 16 zájmových kroužků, které mohou žáci 1. i 2. stupně navštěvovat pro vyplnění svého volného času (Francouzský jazyk, Karate, Tanec – roztleskávačky, Laboratorní chemie, Mladý zdravotník, Výtvarný kroužek, Sportovní hry, Logopedický nácvik, Počítače, Modré divadélko, Stepaerobic, Taneční atd.).

Průzkumného šetření se zúčastnilo pět tříd z druhého stupně.

3. 2. 5 Charakteristika Základní školy Mělník - Mlazice

Základní škola Mělník – Mlazice je menší škola pouze s 1. stupněm (pro děti od 1. do 5. třídy). Celková kapacita je 120 žáků. Škola má 2 oddělení školní družiny. Děti mohou ve svém volném čase navštěvovat několik zájmových kroužků pořádaných školou (hudební, výtvarný, počítačový, sportovní, aerobik a němčinu), Základní uměleckou školou (výtvarný obor) nebo Svazem Ji Jitsu. Ve škole působí 8 pedagogických pracovníků.

3. 2. 6 Charakteristika Základní školy Mělník-Blahoslavova

ZŠ Mělník – Blahoslavova, Pšovka má dvě působiště. Hlavní budova stojí v Blahoslavově ulici č. 2461 v Mělníku a nachází se v ní 4 kmenové třídy od 6. – 9. ročníku a 5. ročník. Druhá budova (odloučené pracoviště) sídlí v Panešově ulici č. 1033 v Mělníku. Nachází se v ní čtyři třídy prvního stupně. Školu navštěvuje 210 dětí, z toho 103 žáků spadá pod 1. stupeň a 107 žáků chodí na 2. stupeň. Na školách působí 22 pedagogických pracovníků, otevřena jsou dvě oddělení školní družiny.

Škola již několik let spolupracuje s o. s. Semiramis, které poskytuje programy dlouhodobé primární prevence rizikového chování realizované ve školním prostředí.

3.3 Předvýzkum

Samotnému průzkumu předcházel předvýzkum, který probíhal během ledna 2010 na základní škole Jungmannovy sady, Mělník. Pro tento účel byla použita metoda standardizovaného dotazníku s uzavřeným, polootevřeným i otevřeným typem otázek. Dotazníky byly anonymní a tato metoda byla vyzkoušena na vzorku respondentů na 1. a 2. stupni základní školy. Průzkumu se zúčastnili třídy: 4.A, 4.B, 5.A, 5.B, 7.A, 8.A. Celkem to bylo 129 žáků ze šesti tříd (viz tabulka č. 1).

Dotazníky jsem zadávala převážně osobně nebo prostřednictvím třídních učitelů přímo v hodinách školního vyučování. Návratnost byla stoprocentní.

tabulka č. 1

Předvýzkum

třída	dívek	chlapců	celkem
4.A	6	12	18
4.B	11	13	24
5.A	8	12	20
5.B	13	7	20
7.A	12	10	22
8.A	12	13	25
			129

Výsledky průzkumu ukázaly, že je třeba některé otázky přeformulovat tak, aby jim respondenti lépe rozuměli. Aby se otázky lépe vyhodnocovaly, byly přeskupeny a rozděleny do dvou hlavních částí. První část se týká přípravy na vyučování a trávení volného času, druhá část je zaměřena na osobní zkušenosti s návykovými látkami.

U otázek 1, 8, 16 bylo doplněno – vyber pouze jednu variantu, u otázky 2 – vyplň všechny možné varianty.

Pro celkové doplnění a upřesnění byl použit řízený rozhovor s metodikem prevence ZŠ Jungmannovy sady Mělník (záznam viz příloha č.3).

3. 4 Průběh průzkumu a použité metody

Hlavní průzkum probíhal od února 2010 do března 2010 na základních školách v okolí Mělníka (Přehled škol a respondentů – příloha č. 2). Pro průzkum byla použita metoda standardizovaného dotazníku s uzavřeným, polouzavřeným i otevřeným typem otázek. Dotazníky byly anonymní a byly dětem zadány v čase vyučování. Samotnému vyplňování předcházelo vyjasnění pojmu volný čas, protože z předvýzkumu vyplynulo, že některé děti nevědí, co přesně tento výraz znamená. U některých otázek nebyl zřejmý záměr, a musely být doplněny poučkou, kolik je možných variant odpovědí. Sběr dat jsem prováděla osobně a za pomoci pedagogických pracovníků na příslušných školách.

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, můj průzkum byl zaměřen na děti středního a staršího školního věku, u kterých je větší pravděpodobnost nebezpečí působení patologických jevů. Průzkumu se vždy zúčastnila celá třída dotazovaných.

Výhodou dotazníku je, že výzkumník může pracovat sám, nebo za pomoci několika málo spolupracovníků, zaručuje anonymitu respondentů, kteří odpovídají na otázky zaměřené na určité téma. Rizika této metody, že dotazník vyplní někdo jiný, malou návratnost, jsem eliminovala tím, že jsem dotazníky zadávala osobně nebo prostřednictvím kolegů přímo v hodinách školního vyučování. Návratnost byla stoprocentní.

3. 4. 1 Rozbor dotazníku – viz příloha č. 1

Tento dotazník je zaměřen na průzkum trávení volného času dětí středního a staršího školního věku. Je to standardizovaný dotazník s kombinovanými otázkami otevřeného, polootevřeného i uzavřeného typu.

V úvodu jsou dané pokyny, jak dotazník správně vyplnit a doplňující statistické údaje upřesňující pohlaví, třídu a školu.

V první části dotazníku jsou otázky, které zjišťují:

- Kdy se děti připravují na vyučování - ot. 1.
- Jaké mají další povinnosti a jakým způsobem tráví svůj volný čas – ot. 2. – 6.

- Zda tráví volný čas s rodiči a kdo nejvíce ovlivňuje jejich zájmy - 7. - 8.
- Způsob trávení organizovaného volného času - ot. 9. -12.

Druhá část dotazníku zkoumá zkušenosti s návykovými látkami (alkohol, kouření, drogy) – ot. 13. – 16. Poslední otázka – 17. je doplňující. Zjišťuje, kolik z dotázaných respondentů zná metodika prevence sociálně patologických jevů na své škole. Tato otázka byla zařazena, protože při tvorbě dotazníku z rozhovoru s dětmi vyplynulo, že přestože na školách probíhá minimální preventivní program, většina dětí nezná jméno metodika prevence.

3.5 Stanovení předpokladů

Předpoklad 1.

Lze předpokládat, že děti středního školního věku se připravují na vyučování pravidelněji než děti staršího školního věku (ověřováno pomocí dotazníku – položkou č.1).

Předpoklad 2.

Lze předpokládat, že děti staršího školního věku mají více povinností, než děti na 1. stupni (ověřováno pomocí dotazníku – položkou č. 2).

Předpoklad 3.

Lze předpokládat, že děti středního školního věku tráví více svůj volný čas v zájmových kroužcích, zatímco děti staršího školního věku více u počítače nebo televize (ověřováno pomocí dotazníku – položkou č. 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12).

Předpoklad 4.

Lze předpokládat, že děti středního školního věku tráví více času s rodiči a jsou jimi více ovlivňováni ve způsobu trávení volného času než děti staršího školního věku (ověřováno pomocí dotazníku – položkou č. 7, 8).

Předpoklad 5.

Lze předpokládat, že děti středního školního věku mají méně zkušeností s návykovými látkami než děti staršího školního věku (ověřováno pomocí dotazníku - položkou č. 13, 14, 15).

Předpoklad 6.

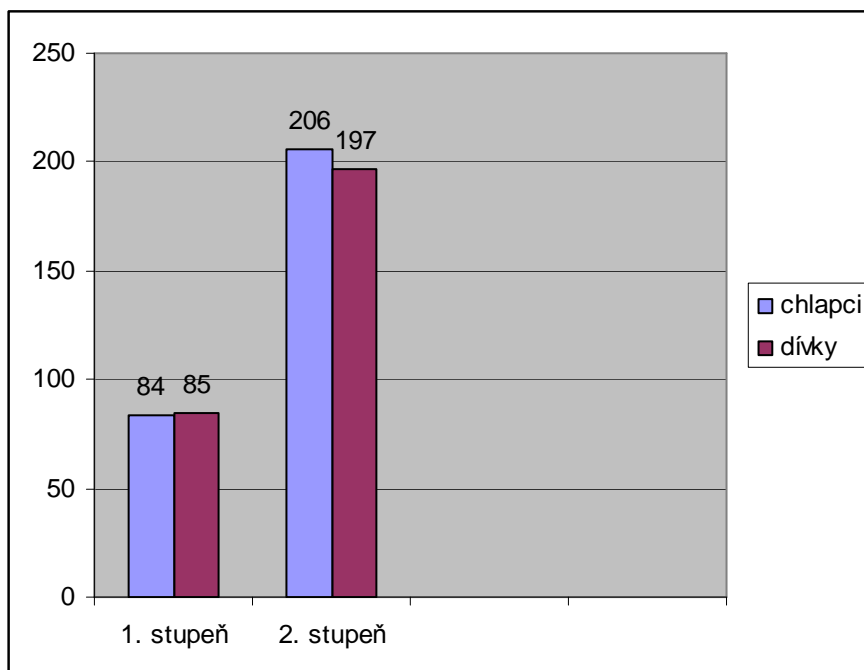
Většina školních dětí nezná jméno metodika prevence (ověřováno položkou č.17, 16).

3. 6. Získaná data a jejich interpretace

Rozdělení respondentů podle 1. a 2. stupně základní školy uvádím v příloze č. 2. Názorně je zobrazeno na grafu č. 1.

Graf č.1

Rozdělení respondentů průzkumu (1. a 2. stupeň)

Průzkumného šetření se zúčastnilo celkem 572 respondentů (206 chlapců a 197 dívek z druhého stupně, 84 chlapců a 85 dívek z prvního stupně).

3. 6. 1 Předpoklad 1.

Lze předpokládat, že děti středního školního věku se připravují na vyučování pravidelněji než děti staršího školního věku (ověřováno pomocí dotazníku – položkou č.1).

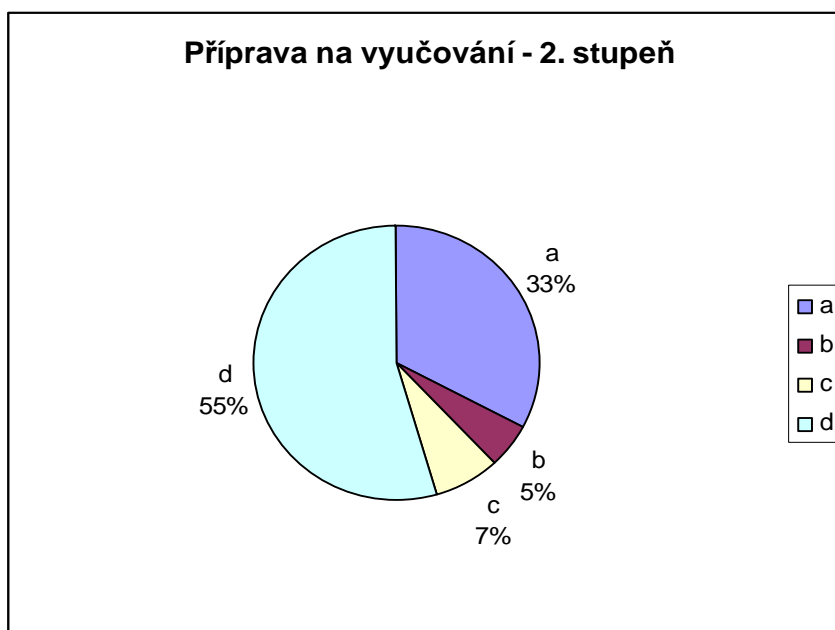
Otázka č. 1 – Kdy se věnuješ přípravě na vyučování?

Možné odpovědi: a - každý den, b - vůbec, c - o víkendu, d - nepravidelně (vždy před testem, zkoušením).

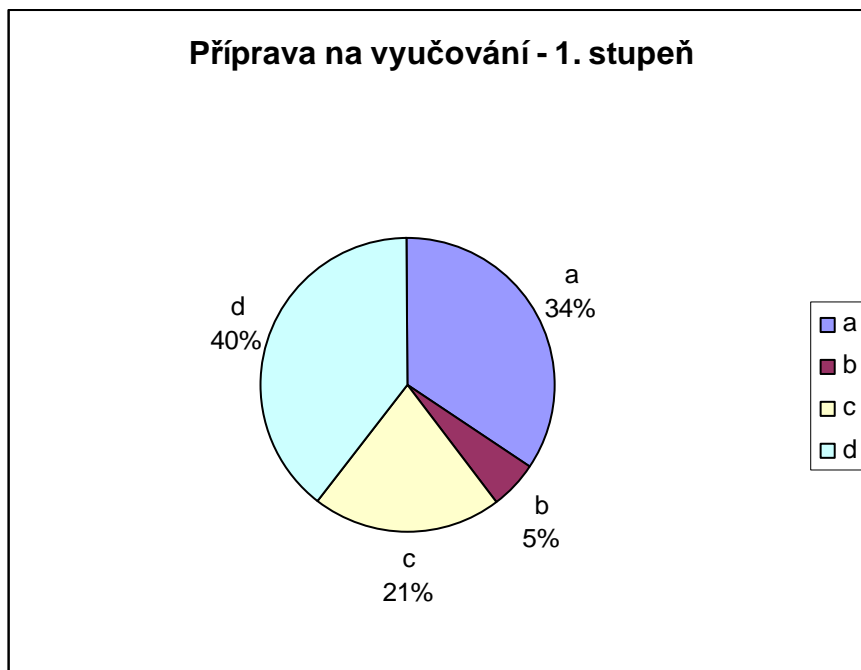
Prostřednictvím této otázky jsem se snažila zjistit, kolik času věnují děti přípravě na vyučování. Z průzkumu vyplývá, že 33% dětí z druhého stupně se připravuje každý den, 5% se nepřipravuje vůbec, 7% o víkendu a 55% vždy před testem nebo zkoušením. Na prvním stupni je to: 34% respondentů pravidelně, 5% vůbec, 21% o víkendu a 40% dětí vždy před testem nebo zkoušením.

Přehled je zaznamenán v tabulkách č. 3 a 4 a v grafech č. 2 , 3 (viz příloha č. 4), dále pak v grafech č. 4, 5 (viz níže).

Graf č. 4 – k otázce 1. – přehled v procentech

Graf č. 5 – k otázce 1. – přehled v procentech

Vyhodnocení předpokladu

Předpoklad 1. se potvrdil částečně, počet dětí, které se připravují na vyučování každý den je vyrovnaný u obou věkových kategorií. Stejně tak i počet respondentů, kteří se nepřipravují vůbec. Děti staršího školního věku věnují více času přípravě těsně před testem nebo zkoušením, děti středního školního věku před testem i o víkendu.

3. 6. 2 Předpoklad 2.

Lze předpokládat, že děti staršího školního věku mají více povinností, než děti na 1. stupni (ověřováno pomocí dotazníku – položkou č. 2).

Otázka č. 2 - Máš jiné povinnosti?

Vyber všechny možné varianty: a - péče o sourozence, b - pomoc rodičům, c - péče o zvířata, d – jiné (kolonka pro upřesnění).

Prostřednictvím této otázky jsem se snažila zjistit, jaké další povinnosti mají děti na základní škole kromě přípravy na vyučování.

Překvapilo mě, že pět dívek a deset chlapců z 2. stupně uvádí, že nemají žádné povinnosti. Z 1. stupně nemá žádné povinnosti jeden chlapec.

V odpovědi za d – jiné, byla kolonka pro upřesnění o jaké povinnosti se jedná.

Děti z druhého stupně uvedly jako další povinnosti: doučování, škola, kroužky, koníčky, kamarádi, sport, péče o nemocnou tetu, starost o domácnost, úklid, nádobí, vynášení odpadků, topení, zahradní práce, dříví, pomoc na stavbě.

Děti z prvního stupně uvedly jako další povinnosti: škola, kroužky, sport, domácí práce, nádobí, vaření, úklid, vysávání.

47% dětí z druhého stupně uvádí, že má kromě přípravy na vyučování alespoň jednu další povinnost, 41% dětí dvě povinnosti, 8% dětí tři povinnosti, 1% dětí čtyři povinnosti a 3% dětí nemají vůbec žádnou povinnost.

Děti z prvního stupně uvádí tyto údaje: 52% respondentů má jednu povinnost, 31% dvě povinnosti, 8% tři povinnosti. Žádné z dětí nemá více než tři povinnosti a 1% respondentů nemá žádné povinnosti.

Přehled výsledků průzkumu je zaznamenán v tabulkách č. 5 – 8 a v grafu č. 6 (viz příloha č. 4), dále pak v grafech č. 7, 8 (viz níže).

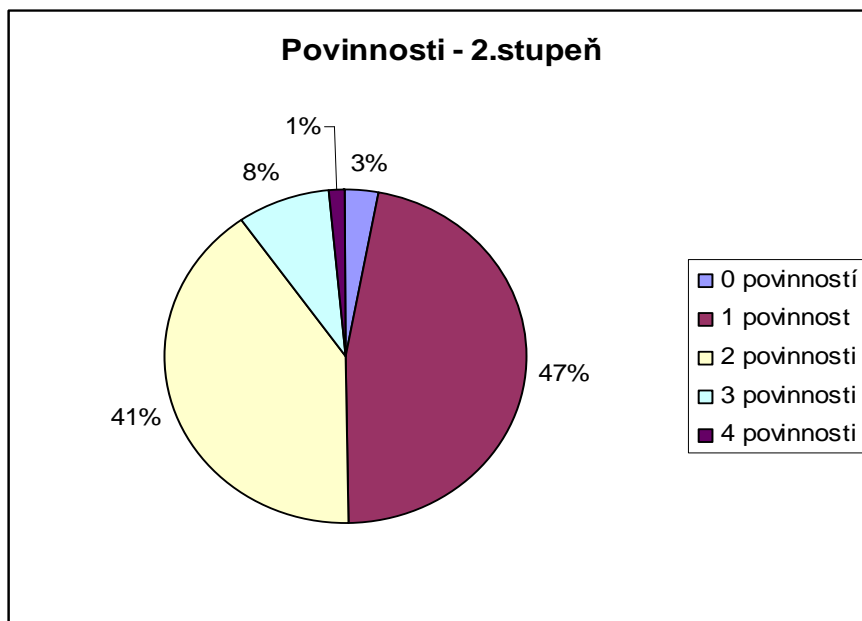
Vyhodnocení předpokladu: děti z prvního stupně mají v kategorii jedné povinnosti o 5% více než děti z druhého stupně, v kategorii dvou povinností mají naopak o 10% více povinností starší děti. V kategorii třech povinností vedou o 8% mladší děti, 7 dětí (1%) staršího školního věku má více než tři povinnosti. Děti z 1. stupně více jak tři povinnosti nemají. 15 dětí z 2. stupně (3%) a 1% dětí z 1. stupně dokonce uvádí, že nemají vůbec žádné povinnosti.

Děti staršího školního věku – (pořadí od nejčastější povinnosti): pomoc rodičům, péče o zvířata, jiné, péče o sourozence.

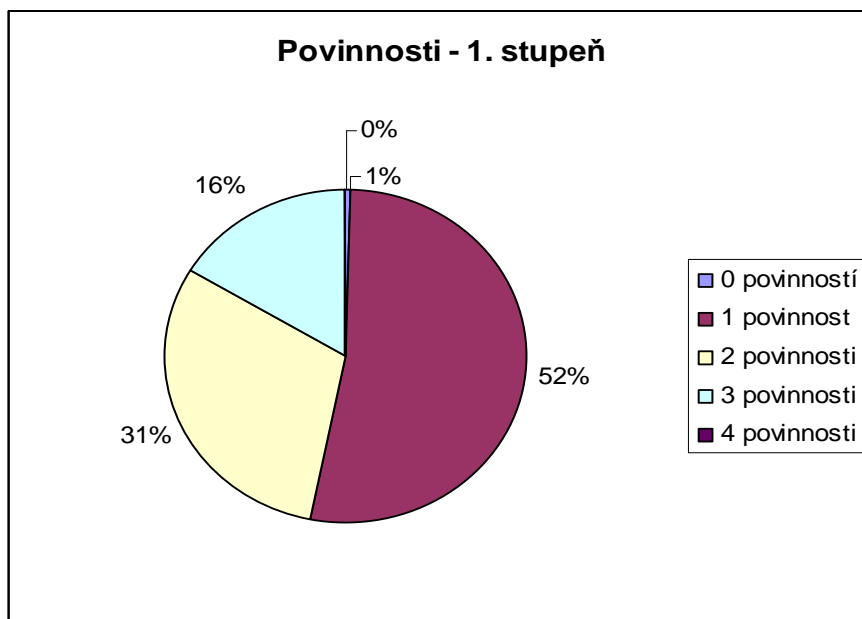
Pořadí u dětí mladšího školního věku - pomoc rodičům, péče o zvířata, péče o sourozence, jiné.

Z průzkumu dále vyplývá, že obě kategorie dětí mají další mimoškolní povinnosti. Předpoklad, že starší děti mají mnohem více povinností než děti mladší se nepotvrdil.

Graf č. 7 – k otázce 2. – Přehled povinností

Graf č. 8 – k otázce 2. – Přehled povinností

3. 6. 3 Předpoklad 3.

Lze předpokládat, že děti středního školního věku tráví více svůj volný čas v zájmových kroužcích, zatímco děti staršího školního věku tráví volný čas více u počítače nebo televize (ověřováno pomocí dotazníku – položkou č. 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12).

Otázka č. 3 – Kolik hodin týdně máš volný čas?

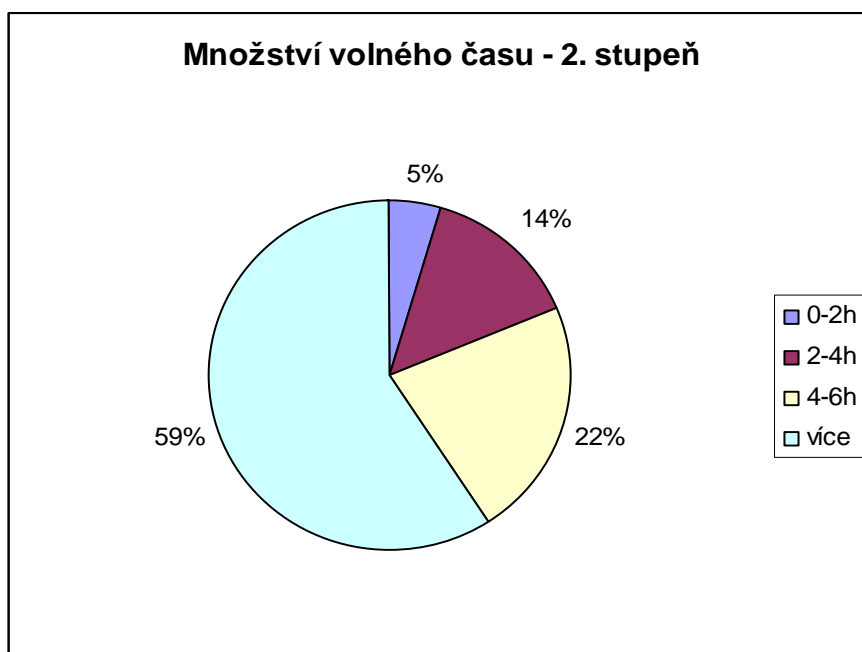
Možné odpovědi: a – 0 – 2, b – 2 – 4, c – 4 – 6, d – více.

Z předvýzkumu vyplynulo, že děti nemají jasnou představu o tom, co znamená pojem volný čas. Před zadáním samotného dotazníku jim byl tento termín vysvětlen.

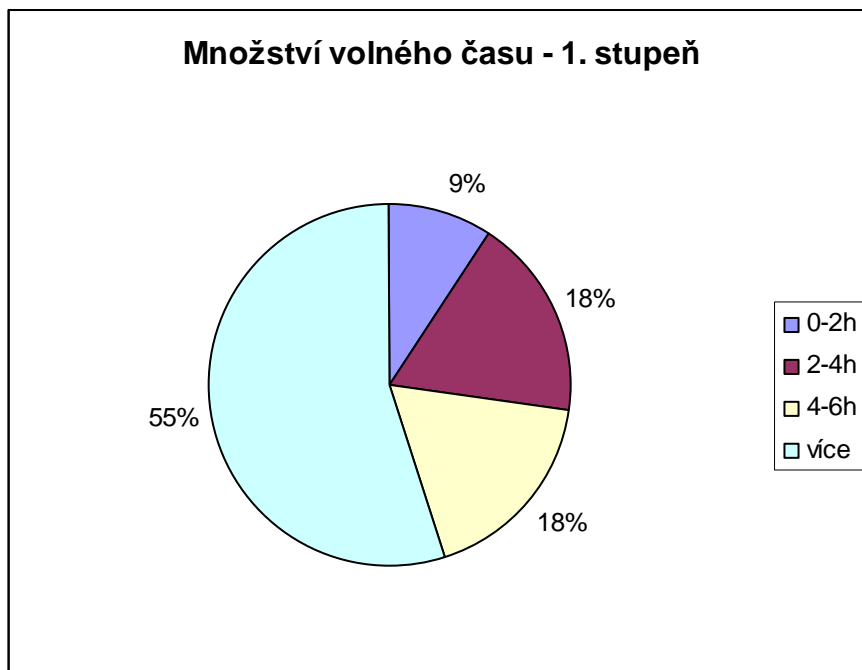
V tabulce č. 9 a 10 a v grafu č. 9 (viz příloha č. 4), je zobrazen přehled s množstvím volného času za týden. Dále jsou k dispozici grafy č. 10 a 11 (viz níže).

Podle předpokladu, by měly mít více volného (neorganizovaného času) děti staršího školního věku. Tento předpoklad se nepotvrdil. Výzkum ukázal, že množství volného času u dětí středního školního věku i u dětí staršího školního věku je téměř vyrovnané.

Graf č. 10 – k otázce 3.

Graf č. 11 – k otázce 3.

Otázka č. 4 – Kde a s kým trávíš nejčastěji svůj volný čas?

Možné odpovědi: a - s kamarády, b – s rodiči, c – u televize, d - aktivně sportuji, e – na kroužku, f – u počítače, g - sám/a doma, h – jinak.

Tato otázka má prozkoumat, s kým děti tráví svůj volný čas nejčastěji.

Z tabulek č. 11 a 12 (viz příloha č. 4) a grafů č. 12 a 13 (viz níže), vyplývá, že děti středního i staršího školního věku tráví svůj volný čas dost podobně.

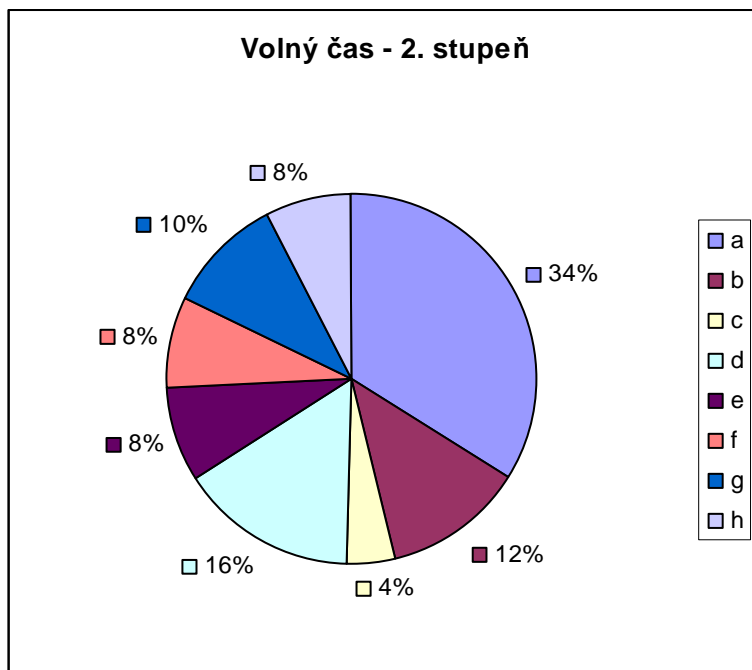
Pořadí u dětí z 2. stupně: s kamarády 34%, aktivním sportem 16%, s rodiči 12%, samy doma 10%, na kroužku, u počítače a jinak - 8%, nejméně u televize 4%.

Pořadí u dětí z 1. stupně: s kamarády 31%, s rodiči a aktivním sportem 14%, u počítače 10%, sám doma a na kroužku 9%, jinak 8%, nejméně 5% u televize.

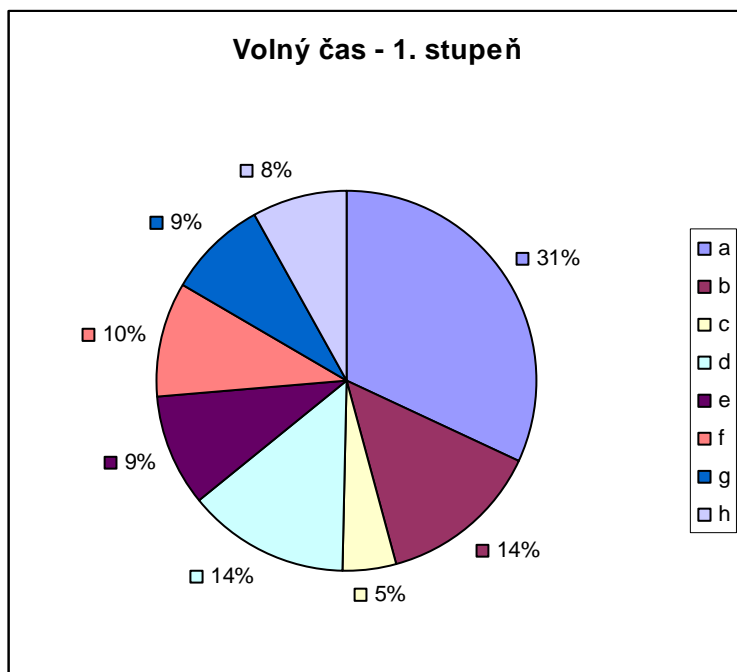
V odpovědi - h – trávím svůj čas jinak, uvedly děti 2. stupně konkrétní příklady: jízda na kole, koníčky, u babičky, s bratrem, se zvířaty, na zahradě, hrou (PSP, mobil), u televize, venku, jeden chlapec uvedl – sledování porna.

Děti 1. stupně uvedly příklady: četba knížky, zvířata.

Graf č. 12 – k otázce 4.- Volný čas trávím – 2. stupeň

Graf č. 13 – k otázce 4. – Volný čas trávím – 1. stupeň

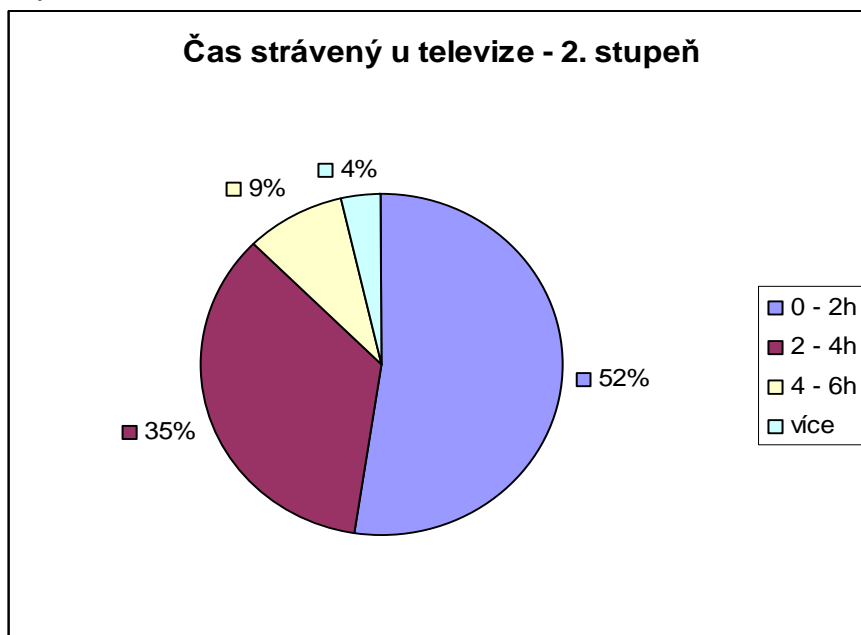

Otázka č. 5 - Kolik hodin denně trávíš u televize?

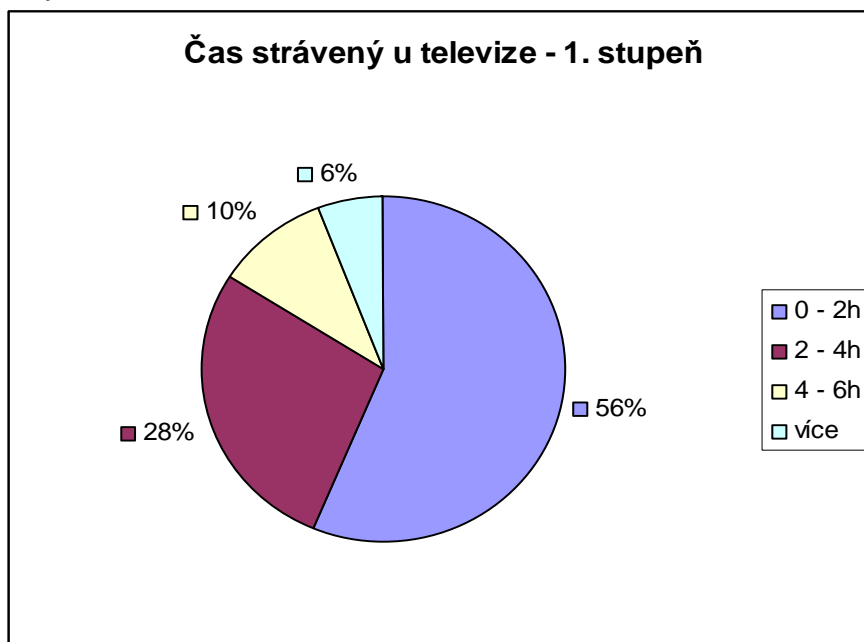
Možné odpovědi: a – 0 – 2, b – 2 – 4, c – 4 – 6, d – více.

Podle informací získaných prostřednictvím otázky č. 4 by měly děti nejméně svého času trávit u televize. Tabulka č. 13 a 14 a graf č. 14 (viz příloha č. 4) a graf č. 15 a 16 (viz níže) toto tvrzení dokazuje. Většina dětí tráví denně u televize 0 – 2h a pouze 4% starších dětí a 6% dětí středního školního věku tráví více než 6h denně u televize.

Graf č. 15 – k otázce 5

Graf č. 16 – k otázce 5.

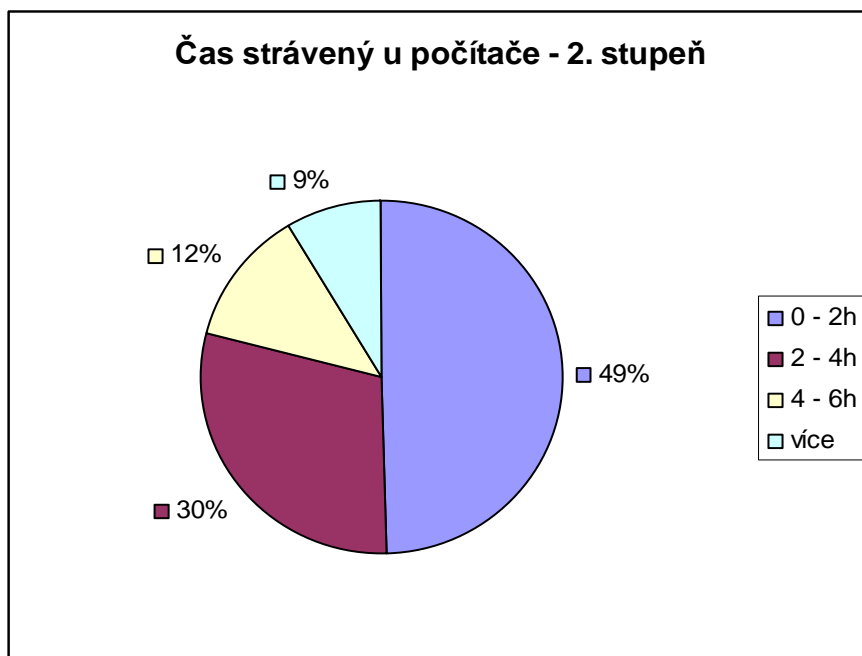

Otázka č. 6 - Kolik hodin denně trávíš u počítače?

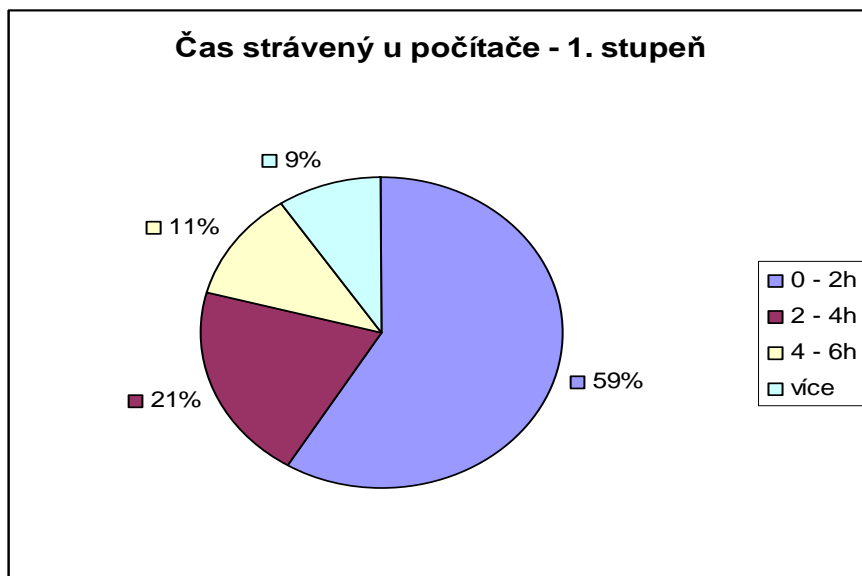
Možné odpovědi: a – 0 – 2, b – 2 – 4, c – 4 – 6, d – více.

Tabulky č. 15 a 16, graf č. 17 (viz příloha č. 4), společně s grafy 18 – 19 (viz níže) ukazují, že u počítače tráví více času děti z druhého stupně. V časovém rozmezí 0 – 2h je rozdíl o 10%. V obou případech vychází 9% dětí, které pracují s počítačem přes 6h denně. Při srovnání s grafy, které monitorují čas strávený u televize, je celkově doba strávená u počítače u dětí obou kategorií větší.

Graf č. 18 – k otázce 6.

Graf č. 19 – k otázce 6.

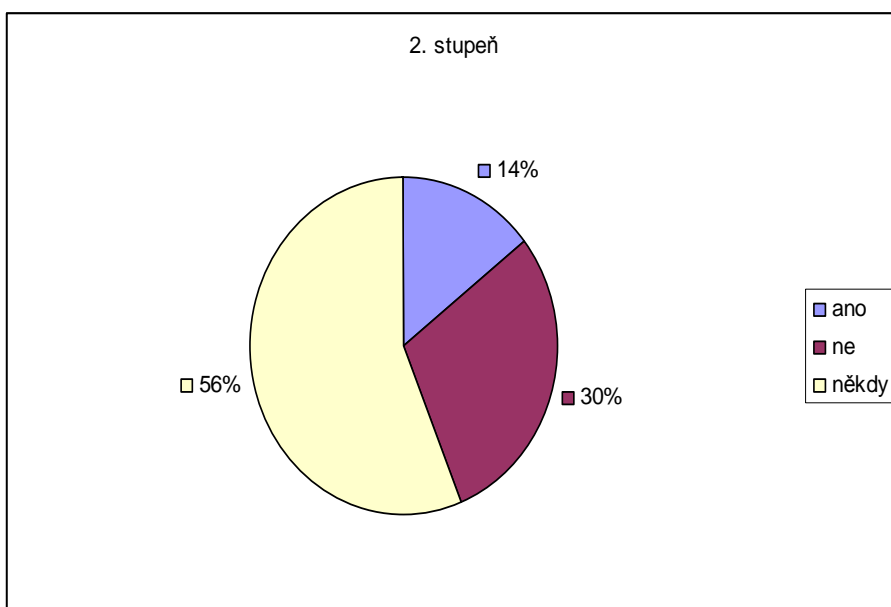

Otázka č. 9 - Účastníš se ve svém volném čase akcí pořádaných školou?

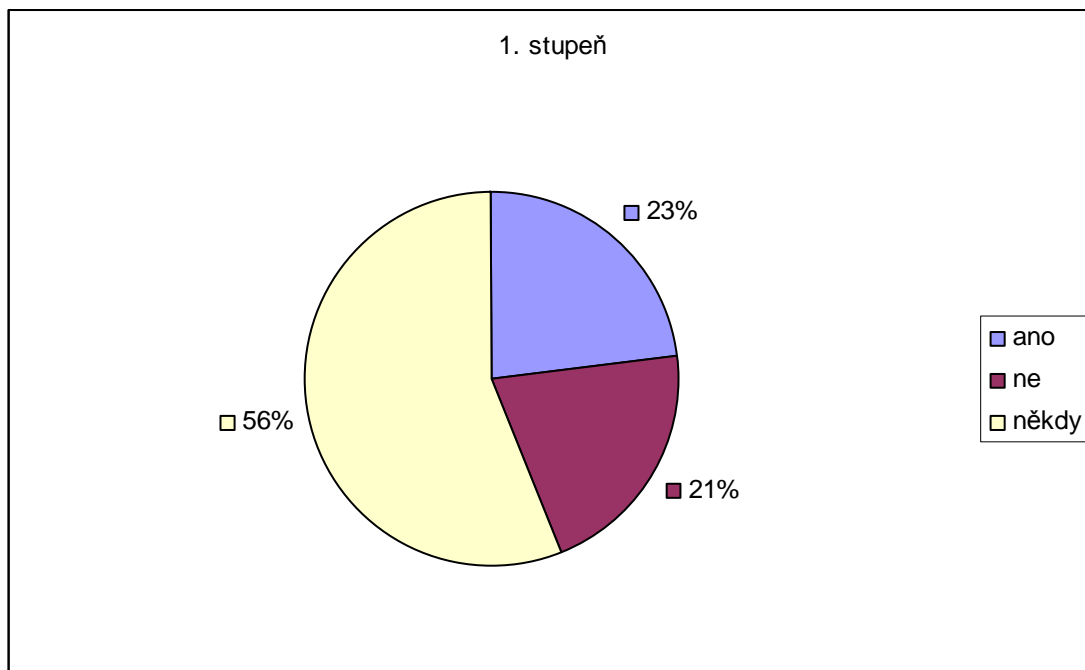
Možné odpovědi: a – ano, b – ne, c – někdy.

Tuto otázku znázorňují tabulky č. 17, 18 a graf č. 20 (viz příloha č. 4) a dále grafy 21 a 22 (viz níže). Do akcí školy se zapojují více mladší žáci a to o 9%.

Graf č. 21 – k otázce 9. – Účast na akcích pořádaných školou – 2. stupeň

Graf č. 22 – k otázce 9. - Účast na akcích pořádaných školou – 1. stupeň

Otázka č. 10 - Navštěvuješ nějaký kroužek?

Možné odpovědi: Pokud ano – jaký?, pokud ne – proč ?

Situaci s kroužky monitorují tabulky č. 19, 20 a graf č. 23 (viz příloha č. 4) a grafy 24 a 25 (viz níže).

Ze záznamů vyplývá, že ve volném čase navštěvují kroužky více mladší děti, a to o 19%.

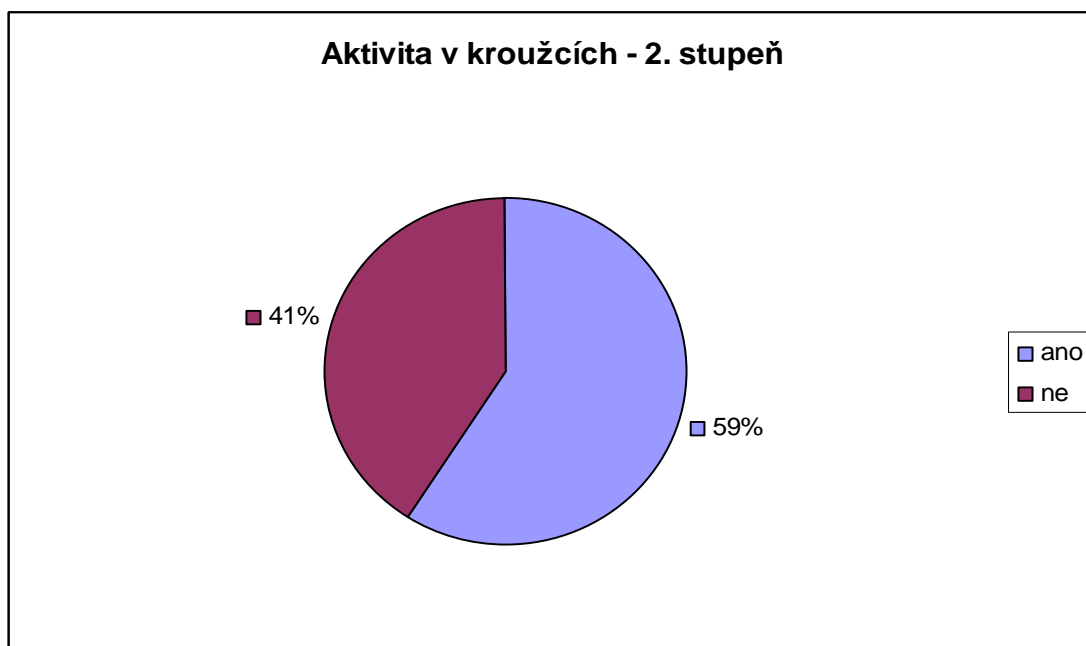
Kroužky, které nejčastěji uvádějí děti z druhého stupně:

Tanec (hip hop, break dance), hudební nástroj (klavír, kytara, flétna), zpěv, sport (aerobic, břišní tance, pohybové hry, fines, tenis, fotbal, floorbal, házená, volejbal, skate, hokej, gymnastika, atletika), různé druhy bojového umění (judo, box, karate, kung-fu), šachy, výtvarná výchova, keramika šikovné ruce, koně a mnoho dalšího.

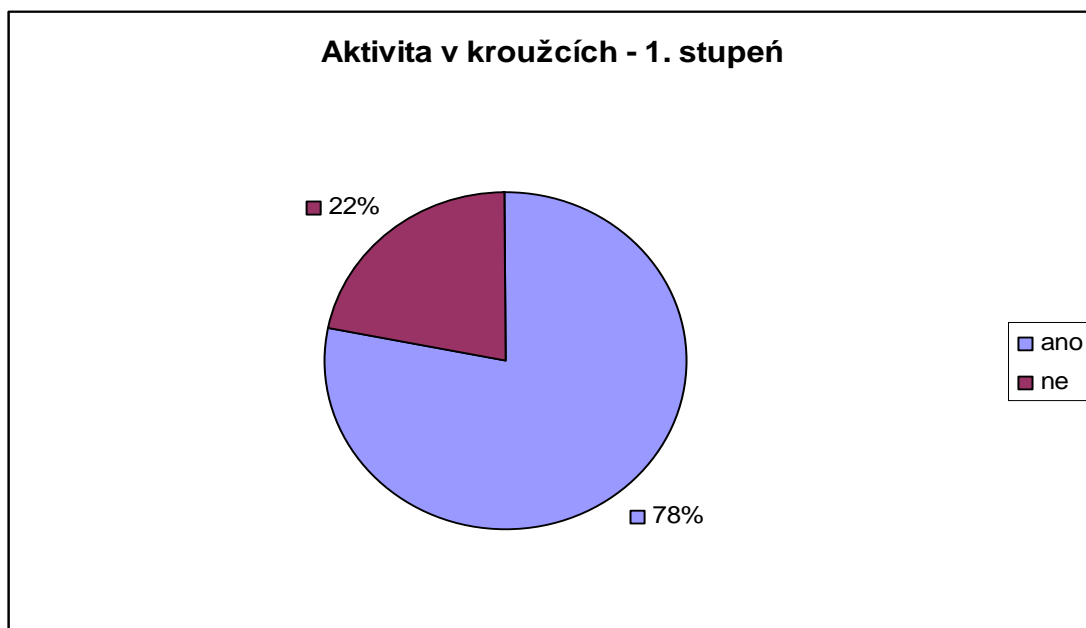
Děti z 1. stupně: nejčastěji-hasičský, dramatický, sportovní (judo, aerobic, atletika, plavání, fotbal, jóga, sportovní hry), taneční, malířský, koně, hudební (zpěv, hra na nástroj), a spoustu dalších.

Děti, které žádný kroužek nenavštěvují, uvádějí jako důvod: nechci, je to nuda, nestíhám, nebaví, dojíždění, nemám čas, zdravotní důvody, nechci poslouchat, přednost sportu.

Graf č. 24 – k otázce 10.

Graf č. 25 – k otázce 10.

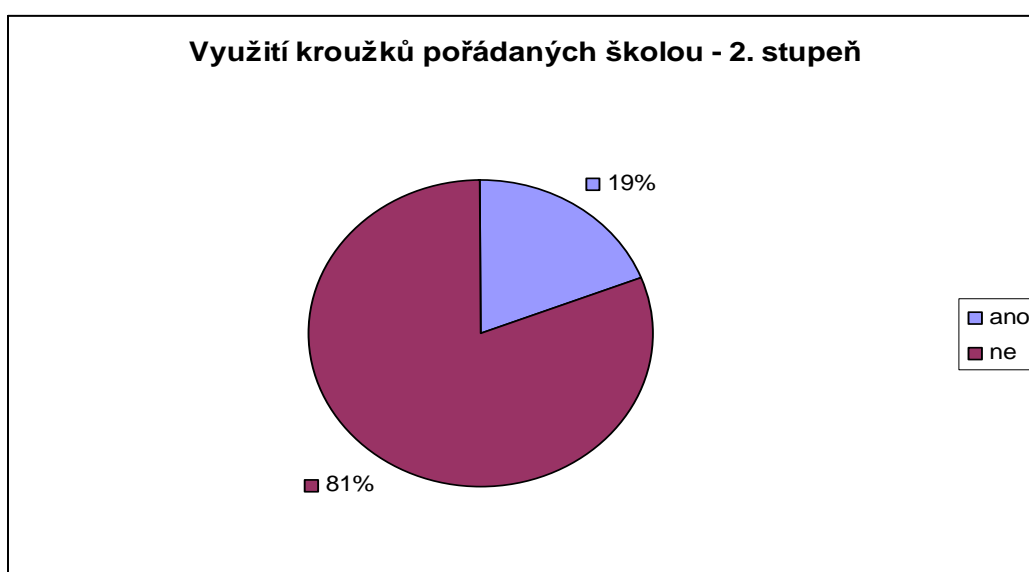
Otázka č. 11 - Je některý z těch kroužků pořádaný školou?

Možné odpovědi: a – ano, b – ne

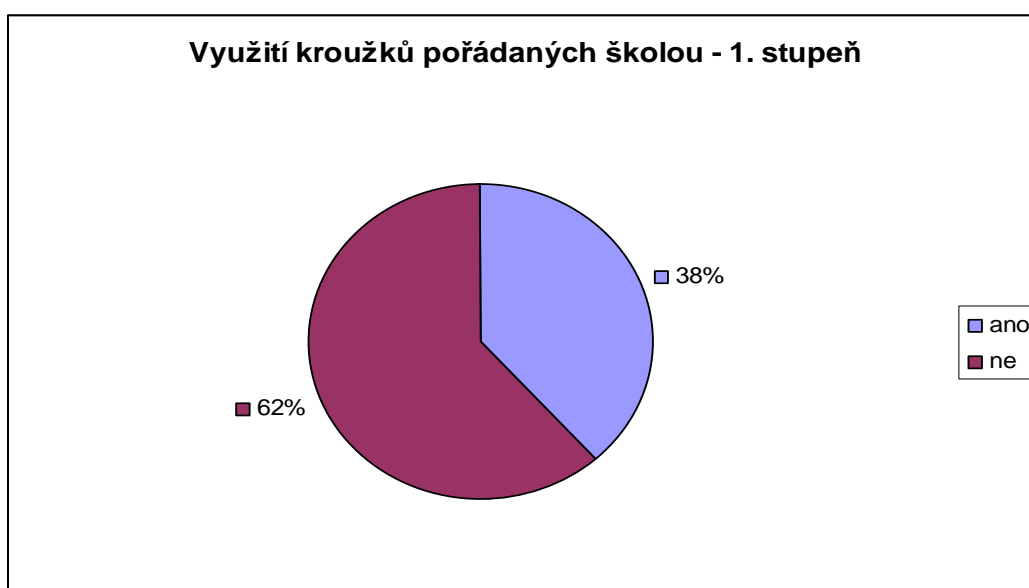
K otázce č. 11 patří tabulky 21, 22 a graf č. 26 (viz příloha č. 4) a grafy 27, 28 (viz níže).

Z respondentů, kteří navštěvují zájmový kroužek, jich 19% z druhého stupně a 38% z prvního stupně využívá nabídky školních kroužků.

Graf č. 27 – k otázce 11.

Graf č. 28 – k otázce 11.

Otázka č. 12 – Vyhovuje ti nabídka kroužků v regionu?

Možné odpovědi: a – ano, b – ne

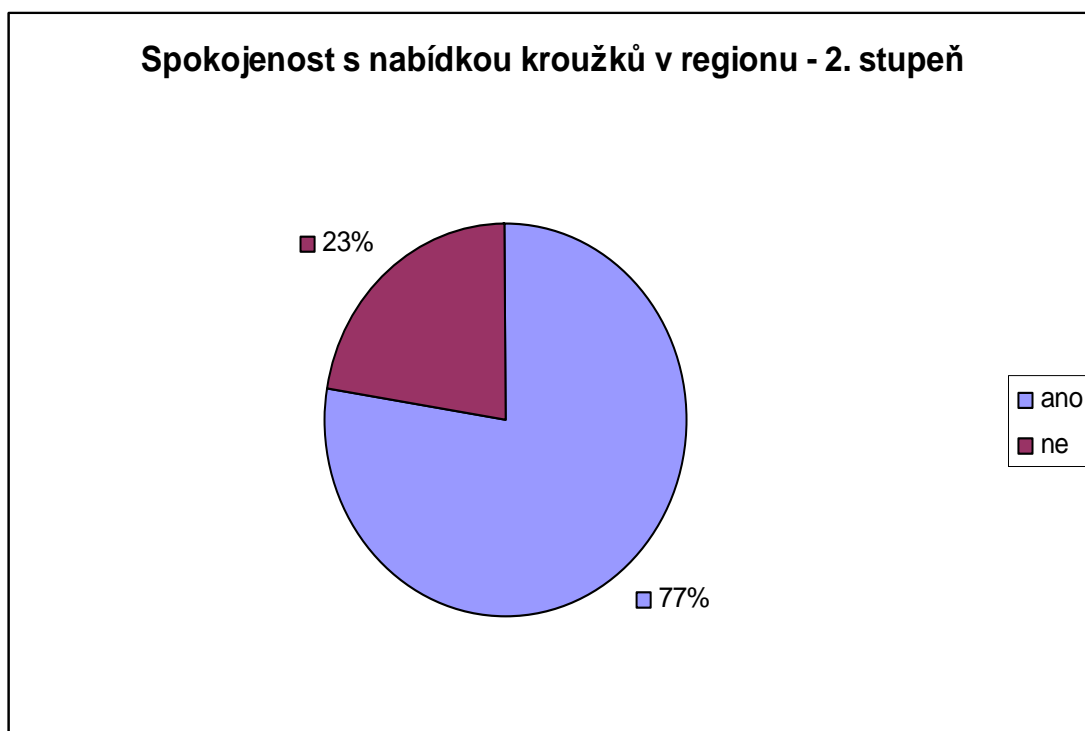
77% dotázaných z druhého stupně a 86% z prvního stupně je spokojeno s nabídkou kroužků.

Přehled kroužků, které by si děti přály:

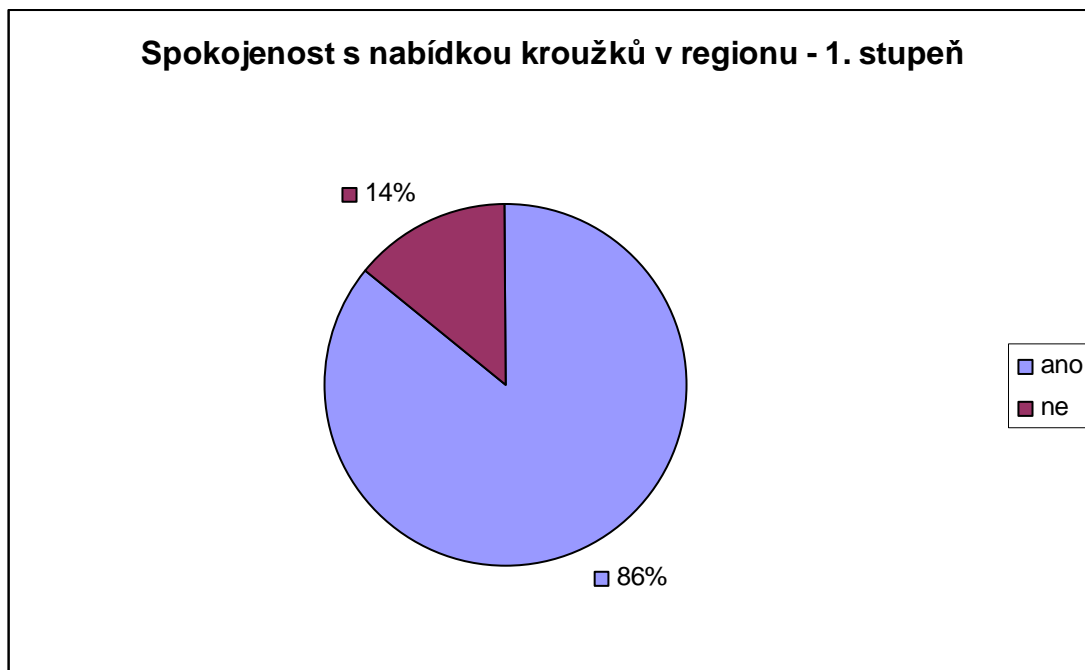
Šermířský, floorbal, grafiti, počítačový, street dance, basketbal, autotechnika, gymnastika, pointbol, airosoft, hip-hop, box, golf, koně, modelářství letadel, rybářský, stolní tenis, herectví a další.

Informace a přehledy k otázce 12 jsou v tabulkách č. 23, 24 a grafu č. 29 (viz příloha č. 4), dále pak v grafech 30 a 31 (viz níže).

Graf č. 30 – k otázce 12.

Graf č. 31 – k otázce 12.

Vyhodnocení předpokladu

Předpoklad, že děti středního školního věku tráví více svého volného času organizovaně (v zájmových kroužcích) a starší děti spíše u počítače nebo televize se potvrdil.

Většina respondentů z obou kategorií uvádí, že má dostatek volného času (zjišťováno otázkou č. 3, 4). Děti nejčastěji tráví svůj volný čas s kamarády, na druhém místě je sport, na třetím místě jsou rodiče. Následuje čas strávený u počítače, kroužky, čas strávený jinak a nejméně procent měl čas strávený u televize. Také otázka č. 5 potvrzuje, že děti tráví u televize relativně málo času. Mladší děti ještě o 4% méně než starší děti.

Jak dokládá otázka 6., u počítače tráví méně času mladší děti. V porovnání s časem stráveným u televize, je procento dětí, které tráví svůj volný čas u počítače (4 - 6h a více) denně větší. Do akcí školy se zapojují více děti z 1. stupně a tyto děti také častěji využívají kroužky pořádané školou (viz otázky 9, 10 a 11). Většina dětí je spokojena s nabídkou kroužků v regionu.

Z vlastních zkušeností vím, že zájem dětí o trávení volného času organizovaně postupně s věkem opadáva. Některé děti jsou znevýhodněny dojížděním, starší děti také nezájmem vrstevníků o organizované aktivity volného času ze strany dospělých.

Dávají přednost času strávenému s vrstevníky a v partách. Děti, které pak chtějí pokračovat v docházce do kroužků to mají o to více ztížené. Kroužky pro tuto věkovou kategorii dětí se zavírají z nedostatku zájmu. Proto je v tomto období velmi důležitá motivace a nabídka vhodného využití volného času.

3. 6. 4 Předpoklad 4.

Lze předpokládat, že děti středního školního věku tráví více času s rodiči a jsou jimi více ovlivňováni ve způsobu trávení volného času než děti staršího školního věku (ověřováno pomocí dotazníku – položkou č. 7, 8).

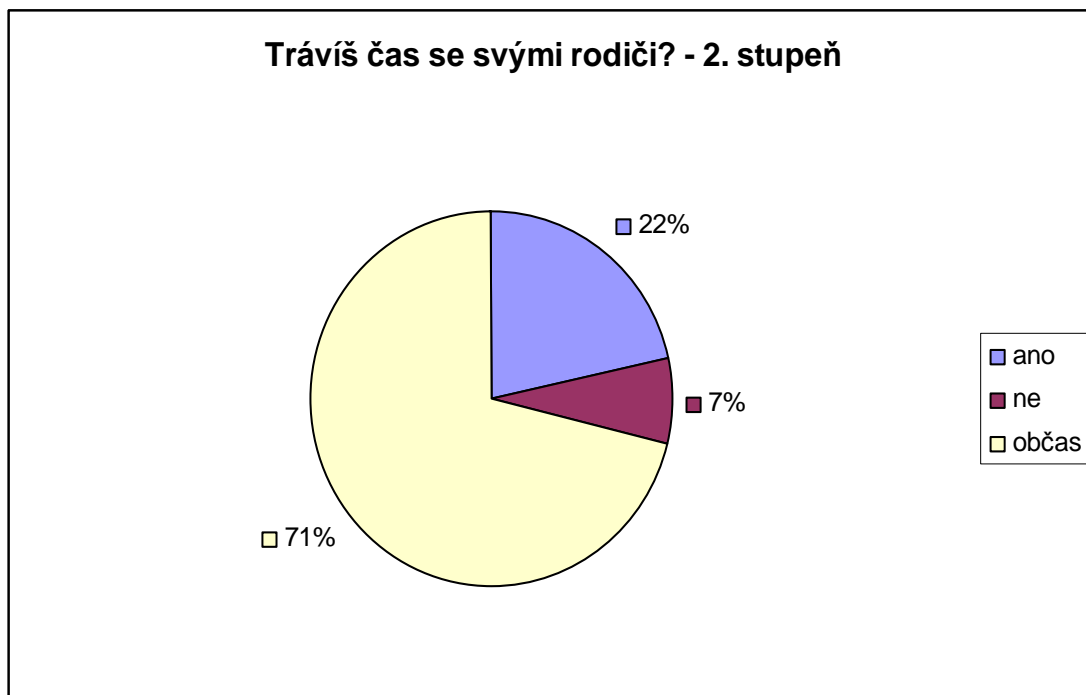
Otázka č. 7 – Trávíš volný čas s rodiči?

Možné odpovědi: a – ano, b – ne, c – občas

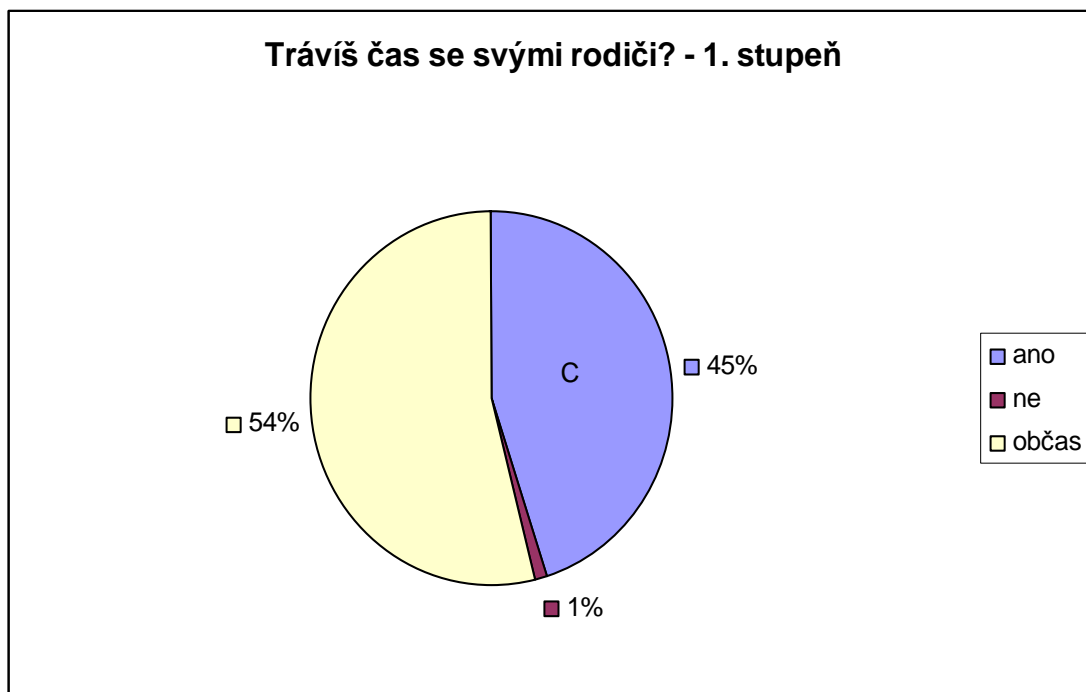
Přehled odpovědí je v tabulkách č. 25, 26 a grafu č. 32 (viz příloha č. 4) a v grafech č. 33,34 (viz níže).

22% dětí z 2. stupně tvrdí, že tráví čas s rodiči, 71% občas a 7% vůbec. Na 1. stupni odpovídá 45% ano, 71% občas a 1% ne.

Graf č. 33 – k otázce 7.

Graf č. 34 – k otázce 7.

Otázka č. 8 – Kdo nejvíce ovlivňuje tvé zájmy?

Možné odpovědi (Vyber pouze 1 variantu): a – kamarádi, b – rodiče, c – prarodiče, d – sourozenci, e – učitel, f - někdo jiný.

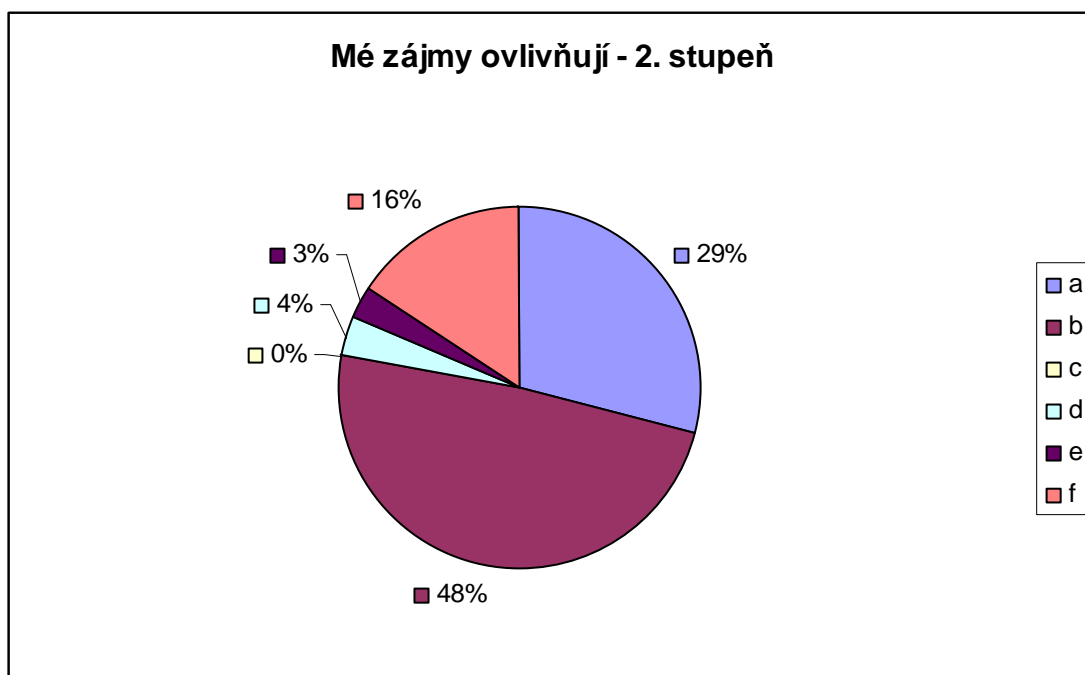
Přehled odpovědí je v tabulkách č. 27, 28 a v grafu č. 35 (viz příloha č. 4) a v grafech č. 36, 37 (viz níže).

Pořadí ovlivňování zájmů u dětí z 2. stupně: 48% rodiče, 29% kamarádi, 16% někdo jiný, 4% sourozenci, 3% učitel, 0% prarodiče.

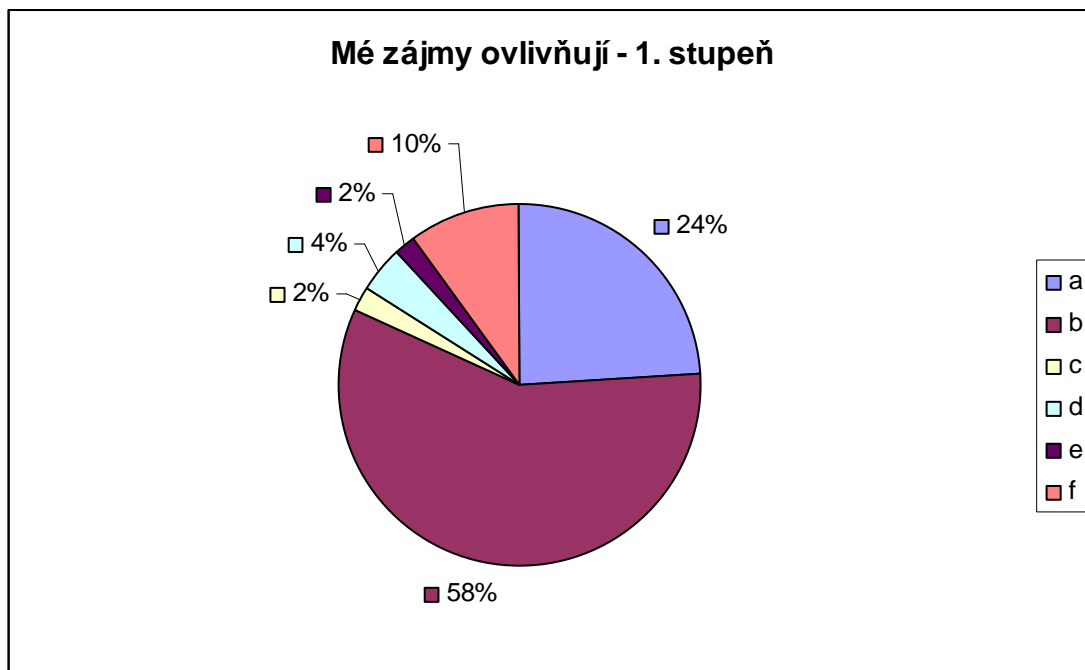
Pořadí ovlivňování zájmů u dětí z 1. stupně: 58% rodiče, 24% kamarádi, 10% někdo jiný, 4% sourozenci, 2% prarodiče a učitel.

V položce d – někdo jiný ovlivňuje mé zájmy uvádějí děti např.: já (nejčastější odpověď), počítač, celá rodina, sport, láska, strýc, bratranec.

Graf č. 36 – k otázce 8.

Graf č. 37 – k otázce 8.

Vyhodnocení předpokladu

Z tabulek a grafů vyplývá, že mladší děti tráví mnohem více času se svými rodiči než děti starší. Z hlediska ovlivňování vedou u obou skupin respondentů rodiče, dále pokračují v pořadí kamarádi, někdo jiný, sourozenci, učitel. Mladší děti uvádí, že je ve 2% ovlivňují i prarodiče, starší děti tvrdí, že prarodiče nemají na výběr zájmů žádný vliv. Tím se potvrdil předpoklad 4., že děti mladší tráví více času s rodiči a jsou jimi více ovlivňování (o 10%).

3. 6. 5 Předpoklad 5.

Lze předpokládat, že děti středního školního věku mají méně zkušeností s návykovými látkami než děti staršího školního věku (ověřováno pomocí dotazníku - položkou č. 13, 14, 15).

Otázka č. 13 – Máš osobní zkušenosti s alkoholem?

Možné odpovědi: a – nepiji, b – ochutnal/a jsem, c – piji výjimečně, d – piji pravidelně.

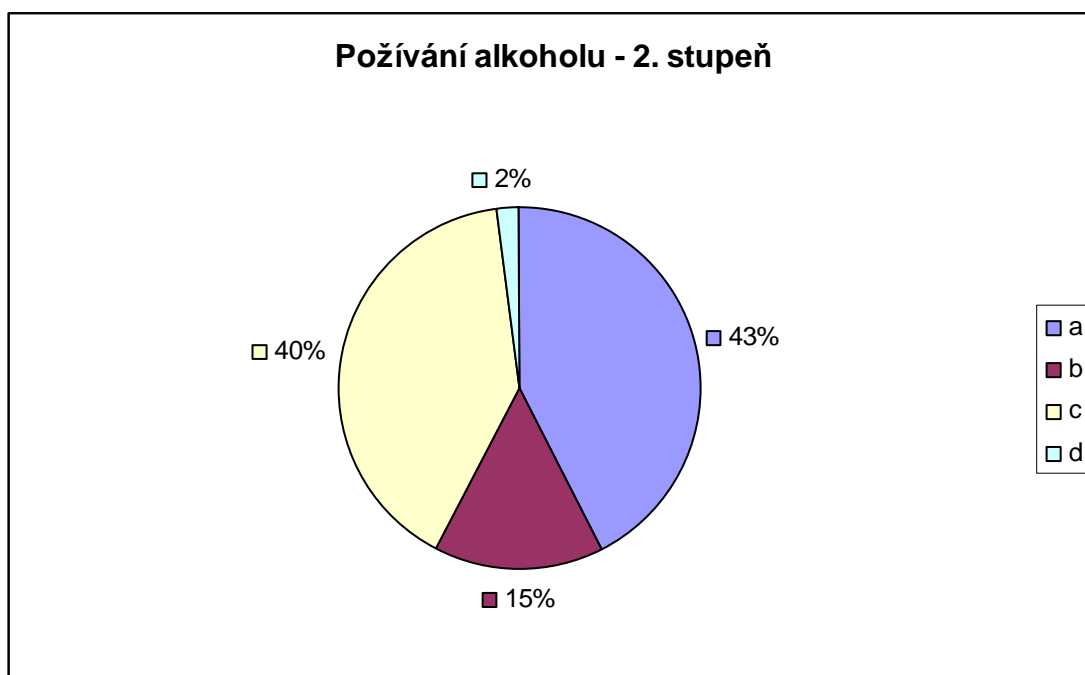
Přehled odpovědí je znázorněn v tabulkách 29, 30 a grafu č. 38 (viz příloha č. 4), dále pak v grafech 39, 40 (viz níže).

Děti z 2. stupně odpovídají: 43% nepiji, 15% ochutnal jsem, 40% piji výjimečně, 2% respondentů piji pravidelně.

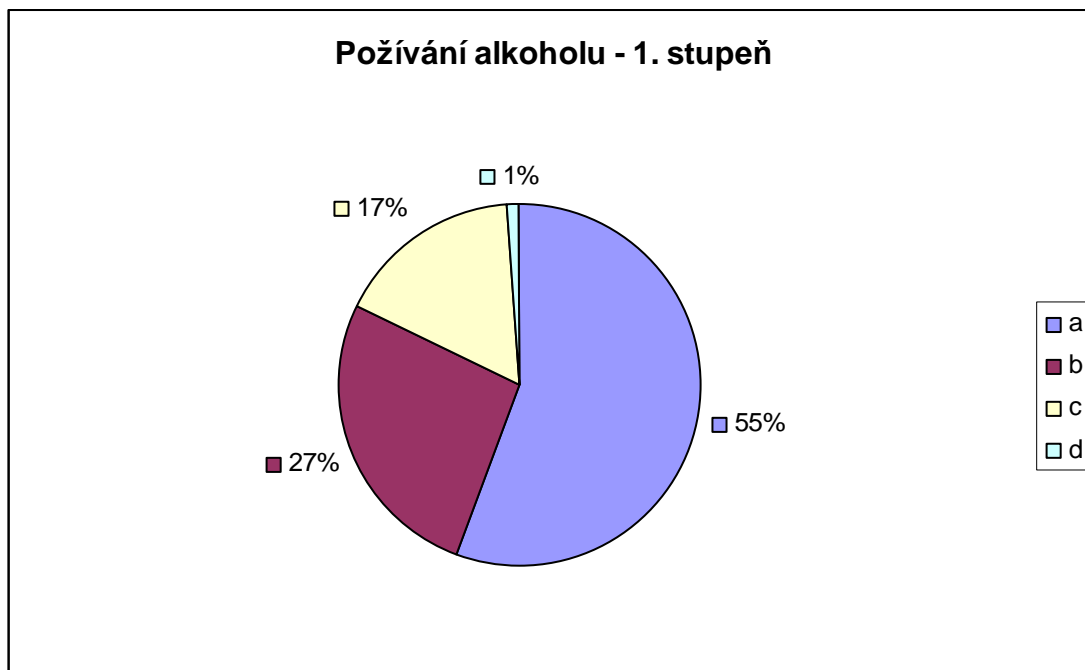
Děti z 1. stupně odpovídají: 55% nepiji, 27% ochutnal/a jsem, 17% piji výjimečně, 1% piji pravidelně.

Šetření prokázala, že zkušenosti s alkoholem mají obě kategorie dětí. Na položku a – nepiji odpovědělo o 12% více dětí z 1. stupně než dětí z 2. stupně. U položek c – piji výjimečně a d – piji pravidelně je vyšší procento zkušeností u dětí staršího školního věku.

Graf č. 39 – k otázce 13.

Graf č. 40 – k otázce 13.

Otázka 14 – Máš osobní zkušenosti s kouřením cigaret?

Možné odpovědi: a – nekouřím, b – vyzkoušel/a jsem, c – kouřím výjimečně, d – kouřím pravidelně.

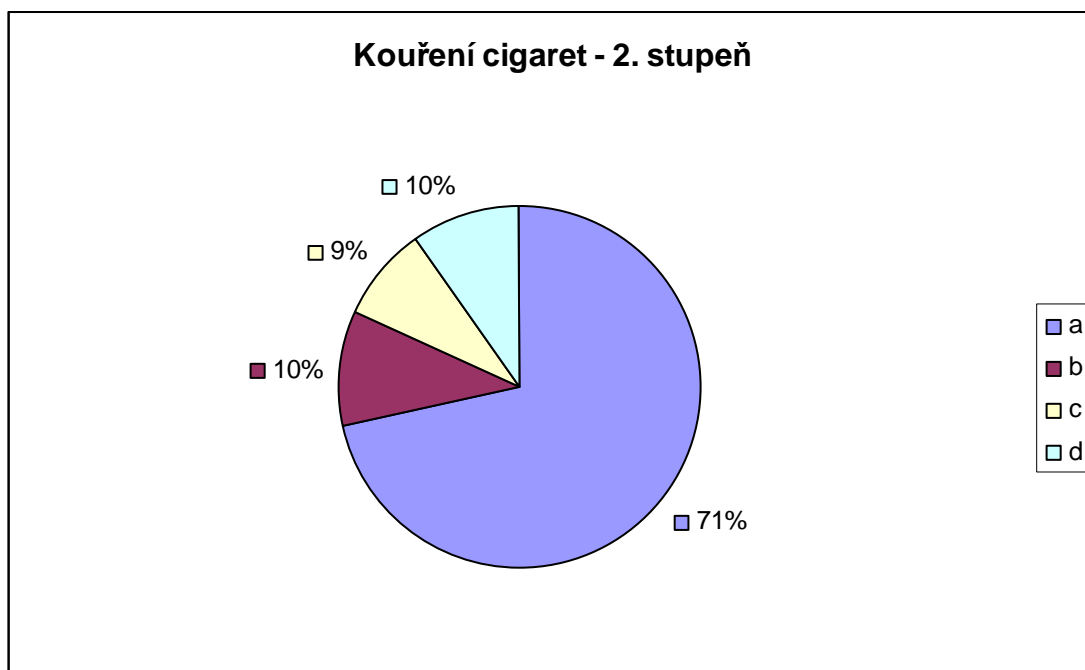
Přehled odpovědí je doložen tabulkami s přehledem č. 31, 32 a grafem č. 41 (viz příloha 4) a grafy č. 42, 43 (viz níže).

Odpovědi dětí z 2. stupně: 71% nekouřím, 10% vyzkoušel/a jsem, 9% kouřím výjimečně, 10% kouřím pravidelně.

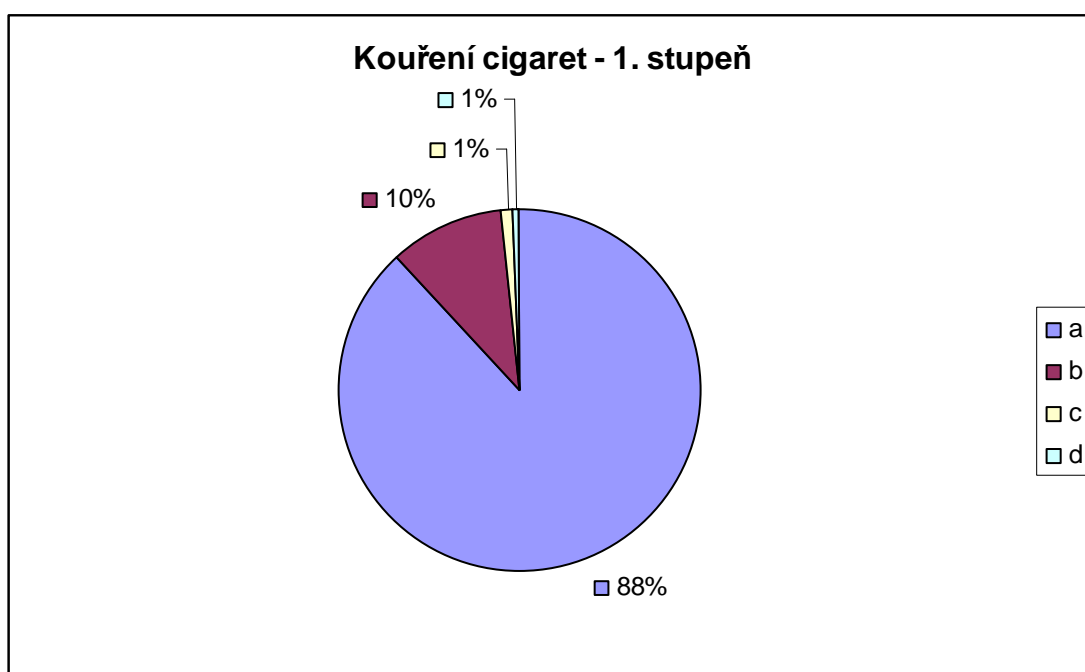
Odpovědi dětí z 1. stupně: 88% nekouřím, 10% vyzkoušel/a jsem, 1% respondentů kouřím výjimečně, 1% kouřím pravidelně.

Shrnutí: většina dětí nekouří, 10% dětí z obou kategorií kouření vyzkoušelo, starší děti kouří častěji a více.

Graf č. 42 – k otázce 14.

Graf č. 43 – k otázce 14.

Otázka 15 – Pokud máš zkušenosti s nelegální drogou, napiš s jakou.

Přehled odpovědí zobrazují tabulky 33, 34 a graf č. 44 (viz příloha 4) a grafy 45, 46 (viz níže).

Ke zkušenostem s nelegální drogou se přiznalo celkem 25 dětí z druhého stupně (6%) a 1 dítě z 1. stupně (1%). Děti označily, že mají zkušenost s těmito látkami: marihuana (uvedena nejčastěji), brko, skank, tráva, heroin, pervitin, kokain.

Graf č. 45 – k otázce 15.

Graf č. 46 – k otázce 15.

Vyhodnocení předpokladu

Předpoklad, že děti mladšího školního věku mají menší zkušenosti s návykovými látkami se pomocí otázek 13 – 15 potvrdil.

Zkušenosti s alkoholem i s kouřením cigaret uvádějí ve větší míře starší děti. Alarmující však je, že procenta dětí, které mají zkušenosti s alkoholem jsou vysoká i u dětí mladšího školního věku. Zkušenost s nelegální drogou připustilo 6% dětí z 2. stupně a 1% dětí z 1. stupně.

3. 6. 6 Předpoklad 6.

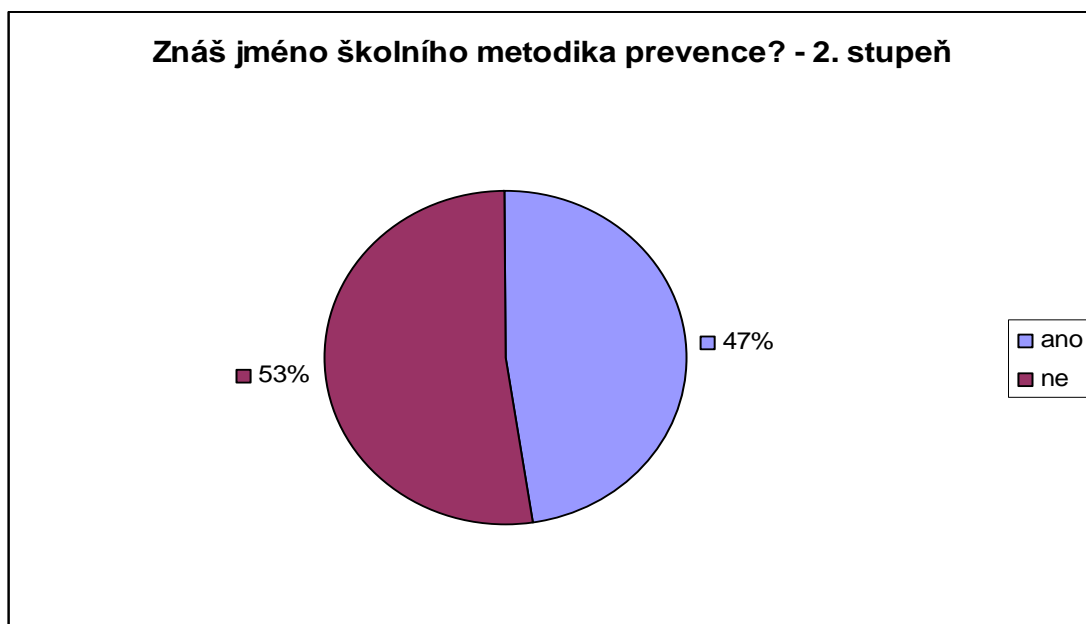
Většina školních dětí nezná jméno metodika prevence (ověřováno položkami č.17, 16).

Otázka č. 17 – Napiš, jak se jmenuje metodik protidrogové prevence na tvé škole.

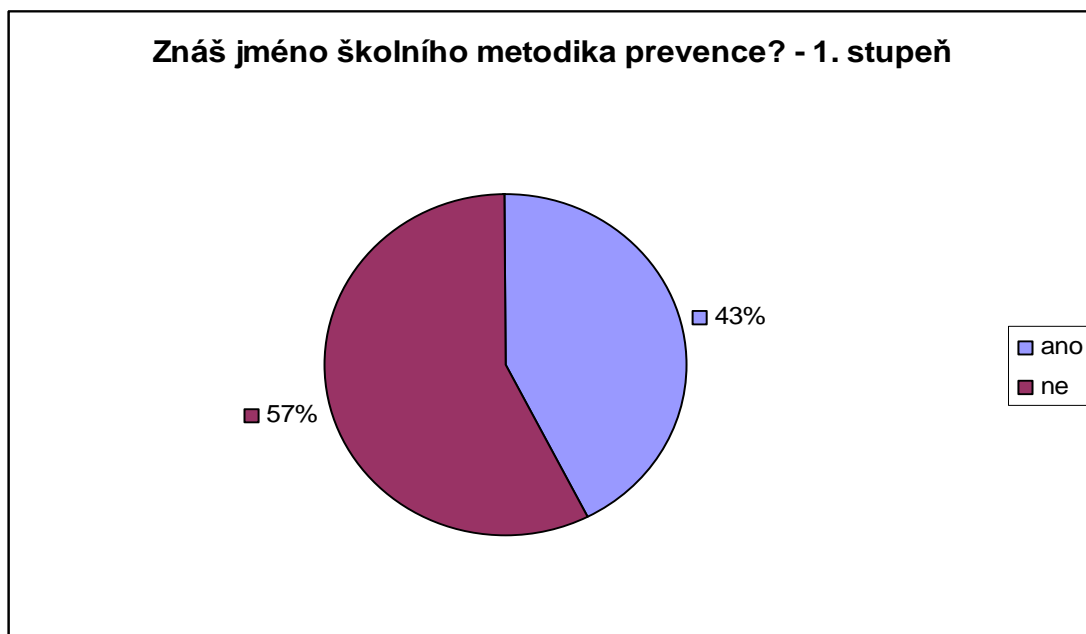
Přehled odpovědí znázorňují tabulky 35, 36 a graf 47 (viz příloha č.4) a grafy 48, 49 (viz níže).

53% dotazovaných z druhého stupně a 57% z prvního stupně jméno metodika nezná.

Graf č. 48 – k otázce 17.

Graf č. 49 – k otázce č. 17.

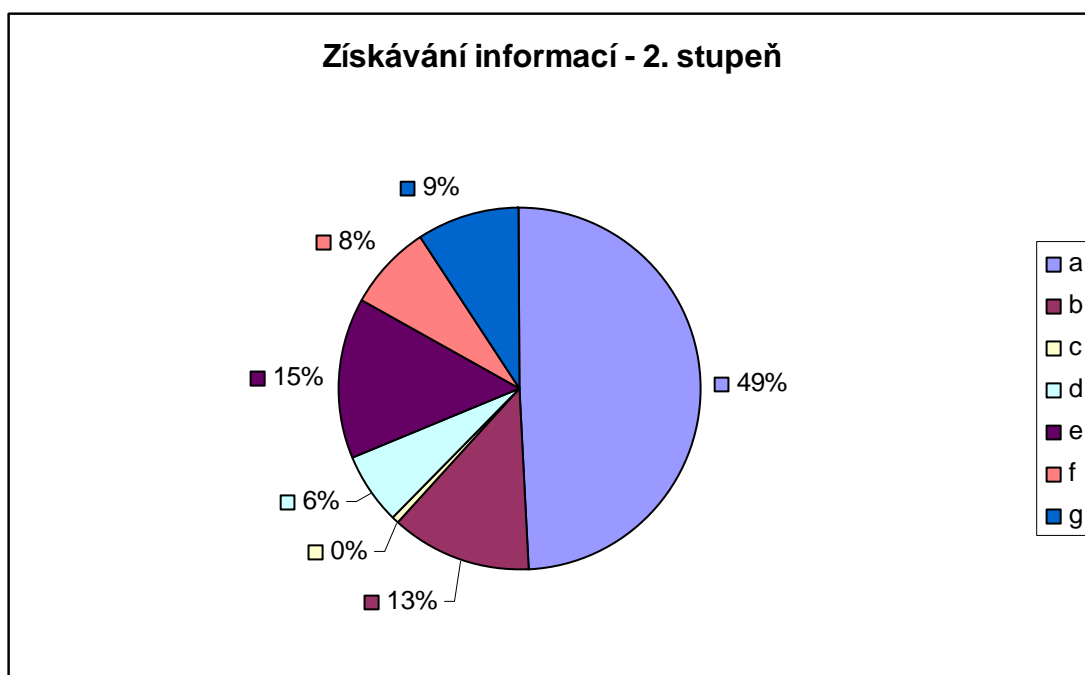
Otázka č. 16 – Kde a od koho jsi získal/a nejvíce varovných informací o návykových látkách (alkohol, cigarety, nelegální droga)?

Možné odpovědi (vyber pouze 1 variantu): a – škola, b – rodiče, c – literatura, d – internet, e – přednáška, f – televize, g – kamarádi

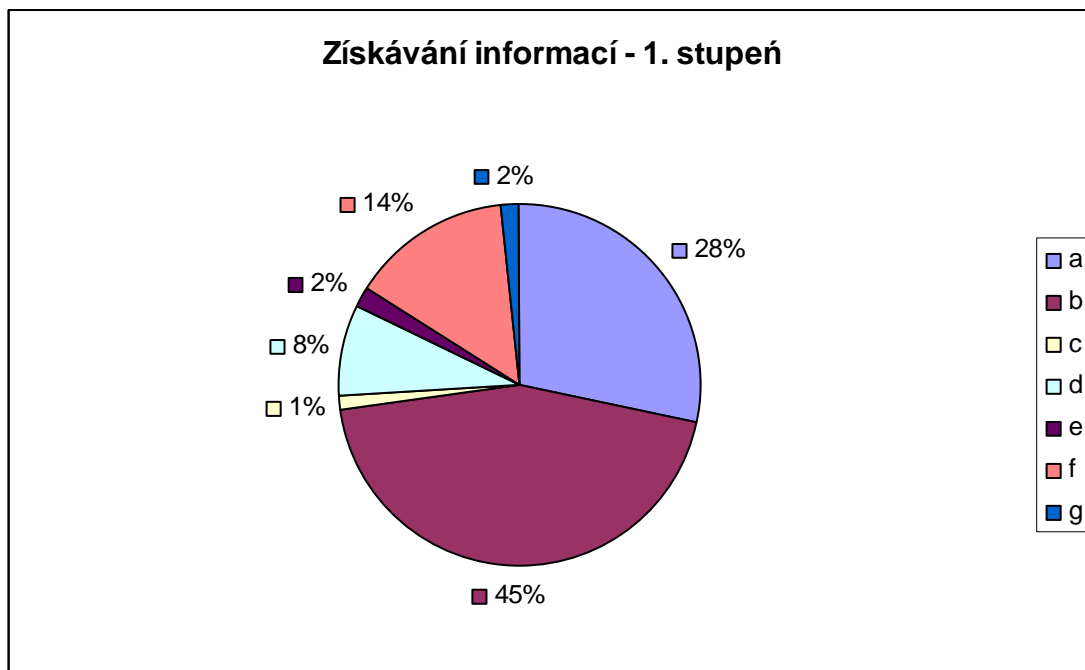
Přehled je znázorněn v tabulkách č. 37, 38 a v grafu č. 50 (viz příloha 4), dále pak v grafech č. 51, 52.

Výsledky průzkumu dokazují, že nejvíce informací o návykových látkách získávají děti staršího školního věku ze školy 49%. Další sled pořadí: z přednášek 15%, od rodičů 13%, od kamarádů 9%, z televize 8%, z internetu 6%, 0% z literatury. Mladší děti: 45% od rodičů, 28% ze školy, 14% z televize, 8% z internetu, 2% od kamarádů a z přednášek, 1% z literatury.

Graf č. 51 – k otázce 16.

Graf č. 52 – k otázce 16.

Vyhodnocení předpokladu

Jak ukazují tabulky a grafy, většina dětí nezná jméno metodika prevence na své škole. Tím se potvrzuje předpoklad 6. Nejvíce varovných informací o návykových látkách získávají děti z 2. stupně ve škole a děti z 1. stupně od rodičů.

3. 7 Shrnutí výsledků praktické části

Cílem praktické části bylo pomocí dotazníkového šetření zjistit, jak tráví děti mladšího školního a staršího školního věku svůj volný čas, kdo má největší vliv na jejich využívání volného času a kolik z tohoto času tráví s rodinou. Druhá část dotazníku zkoumala zkušenosti dětí s návykovými látkami.

Šetření ukázalo, že děti se na vyučování připravují převážně každý den a vždy před testem nebo zkoušením. Pomocí otázky č. 2 bylo zjištěno, že děti mají mimo školních i jiné povinnosti jako: pomoc rodičům, péče o zvířata. Dále bylo zjištěno, že děti mladšího školního věku více navštěvují zájmové kroužky a také více využívají kroužků a akcí pořádaných školou. Děti jsou ve většině případů spokojeny s nabídkou kroužků

ve svém okolí. Čas strávený s rodiči více využívají děti z 1. stupně. Rodiče jsou také ti, kteří nejvíce ovlivňují zájmy dětí (v obou kategoriích), další v pořadí jsou kamarádi. Otázka 5 zkoumala, kolik času děti denně stráví u televize. Podle výsledků šetření je nejčastější odpověď 0 – 2h denně. Podobné výsledky prokázala otázka 6, která se týkala času stráveného u počítače.

Zkušenosti s alkoholem – více než polovina dětí z druhého stupně ochutnala nebo požívá alkohol. I mladší děti prokazují zkušenosti s alkoholem. V kouření cigaret prokazatelně vedou starší děti, stejně jako v užívání návykových látek, které je u mladších dětí naštěstí zanedbatelné.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo zmonitorovat situaci a porovnat, jakým způsobem využívají volný čas děti středního a staršího školního věku, informovat čtenáře o sociálně patologických jevech, kterými jsou děti školního věku ohroženy a které se jich bezprostředně dotýkají. Dále bylo smyslem práce také informovat o efektivních formách prevence sociálně patologických jevů.

Prostřednictvím dotazníkového šetření jsem chtěla poukázat na problematiku přípravy na vyučování, způsobu trávení volného času, ovlivňování zájmů, postojů rodičů a školy. Dále pak na problematiku užívání návykových látek (alkohol, kouření cigaret, nelegální drogy).

Na základě dotazníkového šetření lze konstatovat, že děti staršího školního věku se nechávají značně ovlivnit svými vrstevníky, především ti, co nenavštěvují žádné zájmové kroužky. Tyto děti patří k těm, kteří pijí pravidelně alkohol a kouří. Pozitivní je, že děti ovlivňují z velké části rodiče a značná část z dotazovaných se aktivně věnuje nějakému zájmu (např. sportu, hře na nástroj).

Efektivní prevence v dnešní době nesmí být zaměřena jen na návykové látky a protispolečenské chování. Musí především rozvíjet u dítěte zdravou osobnost, formovat jeho postoje a hodnoty správným směrem a v neposlední řadě posilovat jeho sebevědomí. Problematika volnočasových aktivit jako prevence společensky nežádoucích jevů je důležitá pro vývoj celé společnosti.

Tato práce má mimo jiné posloužit jako vodítko k utřídění informací při vytváření nabídky volnočasových aktivit pro děti na základních školách.

Použité zdroje:

*HAJNÝ, M., *O rodičích, dětech a drogách* . Praha: Grada Publishing, 2001 . ISBN 80-247-0135-9

*MATĚJČEK, Z., *Prvních 6 let ve vývoji a výchově dítěte* . Praha: Grada Publishing, 2005 . ISBN 80-247-0870-1

*NEŠPOR, K., *Vaše děti a návykové látky* . Praha: Portál, 2001 . ISBN 80-7178-515-6

*PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLÍČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A., *Pedagogika volného času* . Praha: Portál, 2002 . ISBN 80-7178-711-6

*ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D; a kol. *Dětská klinická psychologie* . Praha: Grada Publishing, 1997 . ISBN 80-7169-512-2

*VÁGNEROVÁ, M., *Psychopatologie pro pomáhající profese* . Praha: Portál, 2004 . ISBN 80-7178-802-3

*VÁGNEROVÁ, M., *Vývojová psychologie I.* . Praha: Karolinum, 1996 . ISBN 80-7184-317-2

Elektronický zdroj informací

<http://www.zsjakkly.wz.cz/>

http://www.zsjakkly.wz.cz/zapisy_z_jednani.html

<http://www.zsjm-me.cz/doc/informace106.pdf>

<http://www.zsjungsady.cz/>

<http://www.zsjungsady.cz/oskole/uvodniinformace.pdf>

<http://www.zsjungsady.cz/o-skole-1.html>

<http://www.zsmlazice.cz/>

<http://www.zsmlazice.cz/Home>

<http://www.zspsovka.cz/>

<http://www.zspsovka.cz/doc/VZ09.pdf>

http://www.seifert-melnik.cz/dokumenty/doc/vz08_09.pdf

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Dotazník	71
Příloha č. 2 – Přehled škol a respondentů zapojených do průzkumu	72
Příloha č. 3 – Záznam řízeného rozhovoru se školním metodikem prevence	73
Příloha č. 4 – Tabulky a grafy ke stanoveným předpokladům	76
Příloha č. 5 – Minimální preventivní program ZŠ Jungmannovy sady Mělník	108

SEZNAM GRAFŮ

1. Rozdělení respondentů průzkumu (str. 35)
2. Příprava na vyučování – 2. stupeň (příloha č. 4)
3. Příprava na vyučování – 1. stupeň (příloha č. 4)
4. Příprava na vyučování – 2. stupeň – přehled v procentech (str. 36)
5. Příprava na vyučování – 1. stupeň – přehled v procentech (str. 37)
6. Srovnání povinností – 1. a 2. stupeň (příloha č. 4)
7. Povinnosti 2. stupeň (str. 39)
8. Povinnosti 1. stupeň (str. 39)
9. Množství volného času (příloha č. 4)
10. Množství volného času – 2. stupeň (str. 40)
11. Množství volného času – 1. stupeň (str. 41)
12. Volný čas trávím – 2. stupeň (str. 42)
13. Volný čas trávím – 1. stupeň (str. 42)
14. Čas strávený u televize (příloha č. 4)
15. Čas strávený u televize – 2. stupeň (str. 43)
16. Čas strávený u televize – 1. stupeň (str. 43)
17. Čas strávený u počítače (příloha č. 4)
18. Čas strávený u počítače – 2. stupeň (str. 44)
19. Čas strávený u počítače – 1. stupeň (str. 45)
20. Účast na akcích pořádaných školou (str. 45)
21. Účast na akcích pořádaných školou – 2. stupeň (příloha č. 4)

22. Účast na akcích pořádaných školou – 1. stupeň (str. 46)
23. Aktivita v kroužcích (příloha č. 4)
24. Aktivita v kroužcích – 2. stupeň (str. 47)
25. Aktivita v kroužcích – 1. stupeň (str. 47)
26. Kroužky pořádané školou (příloha č. 4)
27. Využití kroužků pořádaných školou – 2. stupeň (str. 48)
28. Využití kroužků pořádaných školou – 1. stupeň (str. 48)
29. Spokojenost s nabídkou kroužků (příloha č. 4)
30. Spokojenost s nabídkou kroužků v regionu – 2. stupeň (str. 41)
31. Spokojenost s nabídkou kroužků v regionu – 1. stupeň (str. 50)
32. Trávíš čas s rodiči? (příloha č. 4)
33. Trávíš čas se svými rodiči? – 2. stupeň (str. 52)
34. Trávíš čas se svými rodiči? – 1. stupeň (str. 52)
35. Mé zájmy ovlivňují (příloha č. 4)
36. Mé zájmy ovlivňují – 2. stupeň (str. 53)
37. Mé zájmy ovlivňují – 1. stupeň (str. 54)
38. Požívání alkoholu (příloha č. 4)
39. Požívání alkoholu – 2. stupeň (str. 55)
40. Požívání alkoholu – 1. stupeň (str. 56)
41. Kouření cigaret (příloha č. 4)
42. Kouření cigaret – 2. stupeň (str. 57)
43. Kouření cigaret – 1. stupeň (str. 57)
44. Zkušenosti s nelegální drogou (příloha č. 4)
45. Užívání nelegálních návykových látek – 2. stupeň (str. 58)
46. Užívání nelegálních návykových látek – 1. stupeň (str. 59)
47. Znáš metodika prevence? (příloha č. 4)
48. Znáš jméno školního metodika prevence? – 2. stupeň (str. 60)
49. Znáš jméno školního metodika prevence? – 1. stupeň (str. 60)
50. Informace o návykových látkách (příloha č. 4)
51. Získávání informací – 2. stupeň (str. 61)
52. Získávání informací – 1. stupeň (str. 62)

SEZNAM TABULEK

1. Předvýzkum (str. 32)
2. Přehled škol a respondentů zapojených do průzkumu (příloha č. 2)
3. Příprava na vyučování – 2. stupeň (příloha č. 4)
4. Příprava na vyučování – 1. stupeň (příloha č. 4)
5. Přehled povinností část I. – 2. stupeň (příloha č. 4)
6. Přehled povinností část II. – 2. stupeň (příloha č. 4)
7. Přehled povinností část I. – 1. stupeň (příloha č. 4)
8. Přehled povinností část II. – 1. stupeň (příloha č. 4)
9. Volný čas – 2. stupeň (příloha č. 4)
10. Volný čas – 1. stupeň (příloha č. 4)
11. Kde trávíš volný čas – 2. stupeň (příloha č. 4)
12. Kde trávíš volný čas – 1. stupeň (příloha č. 4)
13. Čas strávený u televize – 2. stupeň (příloha č. 4)
14. Čas strávený u televize – 1. stupeň (příloha č. 4)
15. Čas strávený u počítače – 2. stupeň (příloha č. 4)
16. Čas strávený u počítače – 1. stupeň (příloha č. 4)
17. Účast na akcích pořádaných školou – 2. stupeň (příloha č. 4)
18. Účast na akcích pořádaných školou – 1. stupeň (příloha č. 4)
19. Aktivita v kroužcích – 2. stupeň (příloha č. 4)
20. Aktivita v kroužcích – 1. stupeň (příloha č. 4)
21. Kroužky pořádané školou – 2. stupeň (příloha č. 4)
22. Kroužky pořádané školou – 1. stupeň (příloha č. 4)
23. Spokojenost s kroužky – 2. stupeň (příloha č. 4)
24. Spokojenost s kroužky – 1. stupeň (příloha č. 4)
25. Volný čas strávený s rodiči – 2. stupeň (příloha č. 4)
26. Volný čas strávený s rodiči – 1. stupeň (příloha č. 4)
27. Ovlivňování zájmů – 2. stupeň (příloha č. 4)
28. Ovlivňování zájmů – 1. stupeň (příloha č. 4)
29. Vztah k alkoholu – 2. stupeň (příloha č. 4)
30. Vztah k alkoholu – 1. stupeň (příloha č. 4)
31. Kouření cigaret – 2. stupeň (příloha č. 4)

- 32. Kouření cigaret – 1. stupeň (příloha č. 4)
- 33. Zkušenosti s nelegální drogou – 2. stupeň (příloha č. 4)
- 34. Zkušenosti s nelegální drogou – 1. stupeň (příloha č. 4)
- 35. Znáš jméno metodika prevence na své škole? – 2. stupeň (příloha č. 4)
- 36. Znáš jméno metodika prevence na své škole? – 1. stupeň (příloha č. 4)
- 37. Informace o návykových látkách – 2. stupeň (příloha č. 4)
- 38. Informace o návykových látkách – 1. stupeň (příloha č. 4)

Příloha č. 1

Dotazník

Prosím přečtěte si pozorně následující otázky a zakroužkujte odpověď, která nejlépe vystihuje váš názor.

Statistické údaje:

Chlapec/dívka _____ třída _____ škola _____

Část 1.

1. Kdy se věnuješ přípravě na vyučování? (Vyber pouze jednu variantu)

- a) každý den c) o víkendu
b) vůbec d) nepravidelně (vždy před testem, zkoušením)

2. Máš jiné povinnosti? (Vyplň všechny možné varianty)

- a) péče o sourozence c) péče o zvířata
b) pomoc rodičům d) jiné _____

3. Kolik hodin týdně máš volný čas?

- a) 0 – 2 c) 4 – 6
b) 2 – 4 d) více

4. Kde a s kým trávíš nejčastěji svůj volný čas?

- a) s kamarády d) aktivně sportuji g) sám/a doma
b) s rodiči e) na kroužku h) jinak _____
c) u televize f) u počítače

5. Kolik hodin denně trávíš u televize?

- a) 0 – 2 c) 4 – 6
b) 2 – 4 d) více

6. Kolik hodin denně trávíš u počítače?

- a) 0 – 2 c) 4 – 6
b) 2 – 4 d) více

7. Trávíš volný čas s rodiči?

- a) ano b) ne c) občas

8. Kdo nejvíce ovlivňuje tvé zájmy? (Vyber pouze 1 variantu)

- a) kamarádi c) prarodiče e) učitel
b) rodiče d) sourozenci f) někdo jiný _____

9. Účastníš se ve svém volném čase akcí pořádaných školou?

- a) ano b) ne c) někdy

10. Navštěvuješ nějaký kroužek?

Pokud ano – jaký? _____

Pokud ne – proč? _____

11. Je některý z těch kroužků pořádaný školou?

- a) ano b) ne

12. Vyhovuje ti nabídka kroužků v regionu? Pokud ne, napiš o jaký kroužek máš zájem.

- a) ano b) ne _____

Část 2.

13. Máš osobní zkušenosti s alkoholem?

- a) nepiji b) ochutnal/a jsem c) piji výjimečně d) piji pravidelně

14. Máš osobní zkušenosti s kouřením cigaret?

- a) nekouřím b) vyzkoušel/a jsem c) kouřím výjimečně d) kouřím pravidelně

15. Pokud máš zkušenost s nelegální drogou, napiš s jakou.

16. Kde a od koho jsi získal/a nejvíce varovných informací o návykových látkách (alkohol, cigarety, nelegální droga)? (Vyber pouze 1 variantu)

- a) škola b) rodiče c) literatura d) internet
e) přednáška f) televize g) kamarádi

17. Napiš, jak se jmenuje metodik protidrogové prevence na tvé škole.

DĚKUJI ZA SPOLUPRÁCI

Příloha č. 2

Přehled škol a respondentů zapojených do průzkumu

škola	třída	dívky	chlapci	celkem	
<i>ZŠ Jungmannovy sady Mělník</i>	6.A	13	13	26	51
	6.B	11	14	25	
<i>ZŠ J. A: Komenského Kly</i>	4.	7	14	21	94
	5.	7	9	16	
	6.	8	8	16	
	7.	5	7	12	
	8.	10	9	19	
	9.	7	3	10	
<i>ZŠ J. Seiferta Mělník</i>	4.A	10	5	15	218
	4.B	11	10	21	
	5.A	10	7	17	
	5.B	9	5	14	
	6.A	11	7	18	
	6.B	6	6	12	
	7.A	6	12	18	
	7.B	9	10	19	
	8.A	7	13	20	
	8.B	8	13	21	
	9.A	10	11	21	
	9.B	9	13	22	
<i>ZŠ J. Matiegky Mělník</i>	6.B	8	8	16	86
	7.A	7	11	18	
	8.B	16	9	25	
	8.C	4	12	16	
	9.C	8	3	11	
<i>ZŠ Mělník - Mlázice</i>	4.	5	8	13	26
	5.	6	7	13	
<i>ZŠ Mělník - Blahoslavova</i>	4.	10	10	20	97
	5.	10	9	19	
	6.	11	5	16	
	8.	11	10	21	
	9.	12	9	21	
		282	290	572	

počet respondentů na 1. stupni	169	
dívek	85	
chlapců	84	
počet respondentů na 2. stupni	403	
dívek	197	
chlapců	206	

Tabulka č. 2

Příloha č. 3

Záznam řízeného rozhovoru se školním metodikem prevence

(rozhovor veden s metodikem prevence ZŠ Jungmannovy sady – Mgr. Stritzková Jana)

Kdo tvořil minimální preventivní program naší školy?

Metodik prevence na základě výsledků, konzultací s vedením, třídními učiteli, výchovným poradcem.

Proběhl tento program na naší škole?

Minimální preventivní program neustále probíhá. Podle něho se řídíme. Speciální programy vytváříme na základě potřeby. V současné době neřešíme žádný závažný případ. Ten jsme měli asi před 4 lety a to jsme vytvářeli speciální program.

Obsahuje preventivní program naší školy výsledky diagnostiky žáků?

Z diagnostiky vychází analýza programu. Podrobné písemné záznamy jsou uloženy u ředitele školy.

Řeší se na naší škole v současné době nějaký výskyt patologických jevů?

Nic závažného jsme nezaznamenali. Občas se objeví agresivita nebo záškoláctví.

Jaký závažný problém se řešil?

Hlavním problémem byla šikana.

Jaký je postup řešení problému?

Přestupky řeší třídní učitelé, výchovný poradce, vedení školy a metodik prevence, který ihned informuje rodiče. Ti jsou přímo zúčastněni jednání, které je zapsáno a zápis pak uložen u ředitele školy.

Na koho se v případě potřeby žáci obracejí o pomoc?

To záleží na situaci. Většinou je to třídní učitel, výchovný poradce nebo metodik prevence.

Jaká je spolupráce s učiteli na naší škole?

Dobrá. S někým lepší, s někým méně.

Jak funguje spolupráce s dalšími organizacemi?

Velmi dobře, bez problémů, plynule, s ochotou...

Kdo další se podílí na spolupráci?

Centrum etické výchovy a prevence sociálně patologických jevů (CEVAP), Pedagogicko psychologická poradna, speciální pedagog (na naší škole), MěÚ Mělník, Městská policie Mělník, Policie ČR a další.

Jaká je podpora vedení?

Výborná.

Jaké aktivity má program primární prevence?

Je toho hodně. Celkový přehled je vypsán v časovém harmonogramu preventivního programu. Např. Peer program pro 5. ročníky, sebeobrana pro žákyně 9. ročníků, program Městské policie pro 1. třídy, sportovní aktivity, činnost školního klubu, další zájmová vzdělávání a spousta jiných aktivit.

Jaké nástroje slouží pro zjišťování efektivity programu?

Různé ankety, dotazníky, přednášky (např. PaedDr. Kašparová pro 7. ročníky – zabývá se diagnostikou).

Kdo dětem zadává např. dotazníky?

Podle potřeby. Většinou třídní učitelé.

Navazuje preventivní program na ŠVP?

Samozřejmě. Je jeho součástí a odpovídá dlouhodobému záměru školy.

Účastní se preventivního programu i žáci?

Samozřejmě. Ten je pro ně.

Jaké jsou zkušenosti se zapojením žáků do preventivního programu?

Cíleně volíme programy tak, aby byly interaktivní a žáci byli přímo zapojeni – spolupracovali).

Příloha č. 4**Tabulky a grafy ke stanoveným předpokladům**

Otázka 1. Kdy se věnuješ přípravě na vyučování?

Možné odpovědi: a-každý den, b-vůbec, c-o víkendu, d) nepravidelně (vždy před testem, zkoušením).

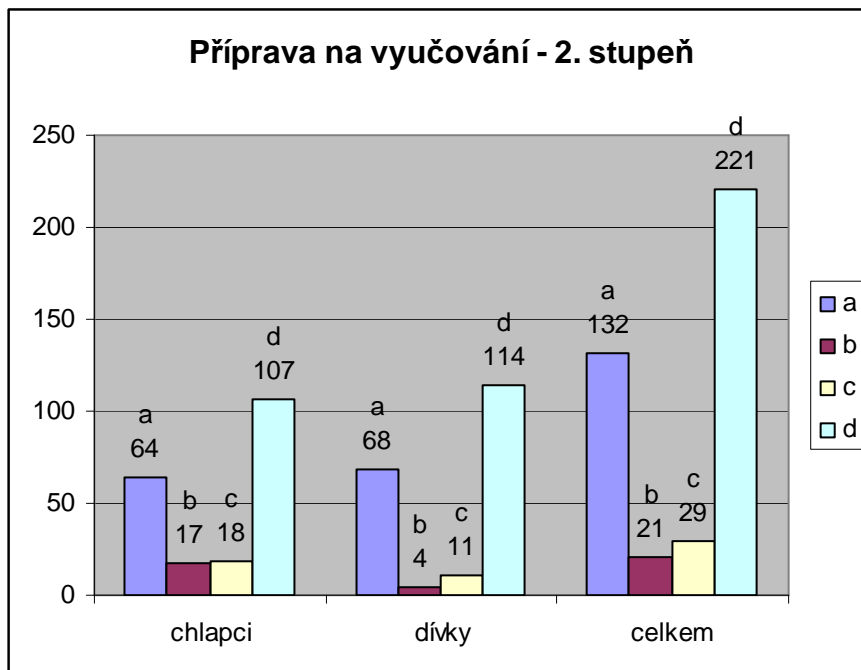
Tabulka č.3

Přehled odpovědí k otázce 1. – Příprava na vyučování – 2. stupeň

škola	třída	Dívky odpovídají				Chlapci odpovídají			
		a	b	c	d	a	b	c	d
Jungmannovy sady	6.A	5	1	0	7	5	2	0	6
	6.B	2	1	1	7	3	2	3	6
Kly	6.	6	0	0	2	5	0	0	3
	7.	3	0	1	1	3	0	1	3
	8.	5	0	1	4	4	0	2	3
	9.	1	0	0	6	0	0	0	3
J. Seiferta	6.A	8	0	0	3	2	0	0	5
	6.B	0	0	3	3	0	1	2	3
	7.A	2	0	1	3	6	0	1	5
	7.B	2	1	0	6	2	0	2	6
	8.A	2	0	1	4	6	0	1	6
	8.B	5	0	0	3	6	0	0	7
	9.A	1	0	0	9	3	4	1	3
	9.B	0	0	0	9	1	2	1	9
J. Matiegky	6.B	3	0	0	5	4	0	0	4
	7.A	4	0	0	3	2	1	1	7
	8.B	6	1	0	9	3	2	1	3
	8.C	2	0	0	2	3	2	0	7
	9.C	0	0	0	8	1	0	0	2
Blahoslavova	6.	6	0	0	5	2	0	0	3
	8.	2	0	2	7	2	1	2	5
	9.	3	0	1	8	1	0	0	8

	68	4	11	114	64	17	18	107
celkem	197				206			

Graf č. 2 – k otázce 1.

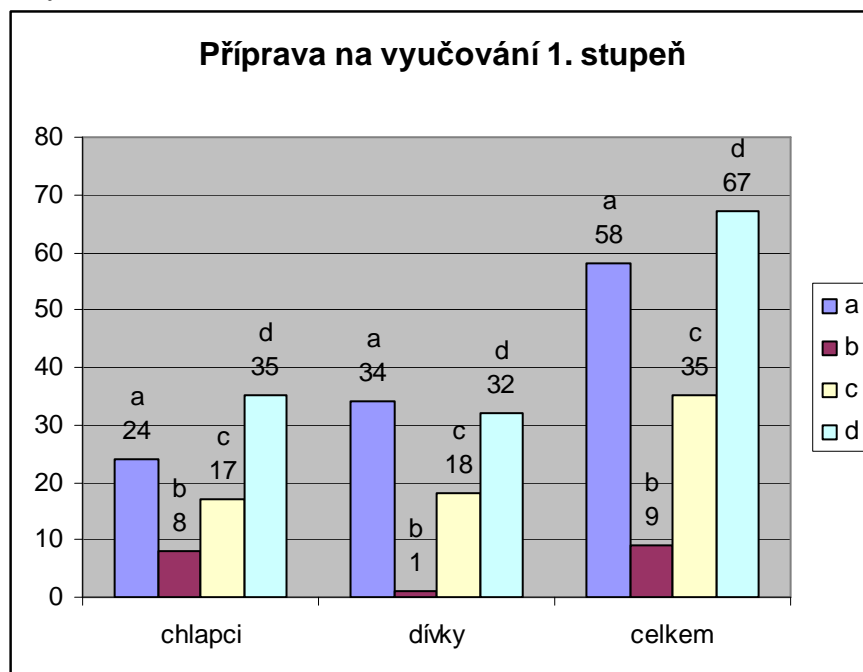

Tabulka č. 4

Přehled odpovědí k otázce 1. – Příprava na vyučování - 1. stupeň

škola	třída	Dívky odpovídají				Chlapci odpovídají			
		a	b	c	d	a	b	c	d
Kly	4.	4	0	1	2	5	2	3	4
	5.	4	0	1	2	3	3	2	1
J. Seiferta	4.A	6	0	3	1	3	0	0	2
	4.B	5	0	4	2	1	0	2	7
	5.A	0	0	2	8	3	0	0	4
	5.B	5	0	0	4	1	0	0	4
Mlazice	4.	3	1	0	1	2	1	2	3
	5.	0	0	1	5	2	1	1	3
Blahoslavova	4.	5	0	0	5	2	0	4	4
	5.	2	0	6	2	2	1	3	3
celkem		34	1	18	32	24	8	17	35
		85				84			

Graf č. 3 – k otázce 1.

Otázka 2. Máš jiné povinnosti?

Odpovědi: a - péče o sourozence, b - pomoc rodičům, c-péče o zvířata, d – jiné.

Tabulka č. 5

Přehled odpovědí k otázce 2. – Přehled povinností část I. - 2. stupeň

škola	třída	dívky odpovídají				chlapci odpovídají			
		a	b	c	d	a	b	c	d
Jungmannovy sady	6.A	4	1	0	7	5	2	0	6
	6.B	4	9	5	5	4	5	7	3
Kly	6.	0	4	2	1	2	2	5	4
	7.	2	5	5	1	4	4	6	0
	8.	6	6	7	7	2	6	3	3
	9.	0	7	4	0	0	3	1	1
J. Seiferta	6.A	2	5	6	3	0	4	5	1
	6.B	3	3	6	2	0	3	3	1
	7.A	2	2	2	2	2	7	8	1
	7.B	1	4	3	4	2	5	5	1
	8.A	3	7	4	1	4	8	5	3
	8.B	2	3	5	4	1	5	4	5
	9.A	1	6	3	3	2	6	1	3
	9.B	3	7	5	0	2	7	5	7
J. Matiegky	6.B	0	5	6	1	2	4	3	0
	7.A	2	4	4	1	1	7	7	2
	8.B	6	12	10	3	3	5	4	1
	8.C	0	3	2	1	2	4	6	4
	9.C	2	5	5	4	0	0	1	3
Blahoslavova	6.	3	6	4	0	1	3	3	2
	8.	1	6	4	4	2	5	4	4
	9.	2	9	8	2	1	6	2	3

Tabulka č. 6

Přehled odpovědí k otázce 2. – Přehled povinností část II. - 2. stupeň

	a	b	c	d	a,b	a,c	a,d
dívky	11	42	22	15	11	3	2
chlapci	12	44	44	30	7	4	1

	b,c	c,d	b,d	a,b,c	a,b,d	a,c,d	b,c,d	a,b,c,d
dívky	38	10	21	15	1	3	5	6
chlapci	24	6	65	9	1	0	5	1

Tabulka č. 7

Přehled odpovědí k otázce 2. – Přehled povinností část I. - 1. stupeň

škola	třída	dívky odpovídají				chlapci odpovídají			
		a	b	c	d	a	b	c	d
Kly	4.	1	2	5	1	1	6	5	3
	5.	1	6	3	1	2	4	5	2
J. Seiferta	4.A	3	5	2	0	1	5	0	0
	4.B	4	9	7	2	3	7	5	1
	5.A	3	7	8	0	1	5	2	2
	5.B	2	3	7	3	2	4	4	1
Mlázice	4.	2	2	4	1	0	3	4	2
	5.	2	4	3	2	2	2	3	0
Blahoslavova	4.	3	9	7	0	4	8	5	0
	5.	4	7	6	4	4	8	5	5

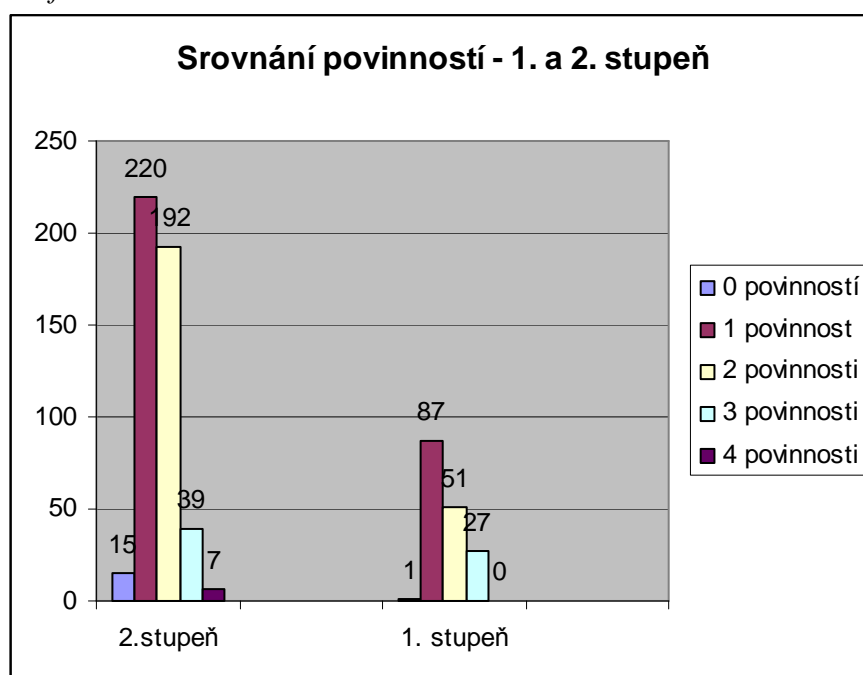
Tabulka č. 8

Přehled odpovědí k otázce 2. – Přehled povinností část II. - 1. stupeň

	a	b	c	d	a,b	a,c	a,d
dívky	7	10	16	4	7	4	0
chlapci	2	21	21	6	8	1	0

	b,c	c,d	b,d	a,b,c	a,b,d	a,c,d	b,c,d	a,b,c,d
dívky	16	2	3	8	1	0	5	0
chlapci	7	0	3	7	2	0	4	0

Graf č. 6 – k otázce 2.

Otázka č. 3 – Kolik hodin týdně máš volný čas?

Možné odpovědi: 0 – 2h, 2 – 4h, 4 – 6h, více.

Tabulka č. 9

Přehled odpovědí k otázce 3. – Volný čas - 2. stupeň

škola	třída	dívky				chlapci			
		0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více	0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více
Jungmannovy sady	6.A	1	5	2	5	0	1	1	11
	6.B	0	1	2	9	1	1	4	7
Kly	6.	0	1	3	4	1	2	2	3
	7.	0	1	2	2	1	4	0	2
	8.	0	0	4	6	0	1	1	7
	9.	0	0	1	6	0	0	0	3
J. Seiferta	6.A	2	3	2	4	0	1	1	5
	6.B	1	1	2	2	0	0	3	3
	7.A	0	1	3	2	0	4	3	5
	7.B	0	3	2	4	0	1	4	5
	8.A	0	0	3	4	2	2	2	7
	8.B	0	2	2	4	1	3	1	8
	9.A	0	0	5	5	0	1	0	10
	9.B	0	1	3	5	1	2	2	8
J. Matiegky	6.B	0	0	2	6	3	3	0	2
	7.A	0	1	1	5	1	0	0	10
	8.B	0	3	6	7	0	2	3	4
	8.C	0	1	1	2	0	0	3	9
	9.C	0	0	2	6	0	0	0	3
Blahoslavova	6.	0	2	3	6	2	0	1	2
	8.	1	1	1	8	1	0	3	6
	9.	0	1	3	8	0	1	0	8
celkem		5	28	55	110	14	29	34	128

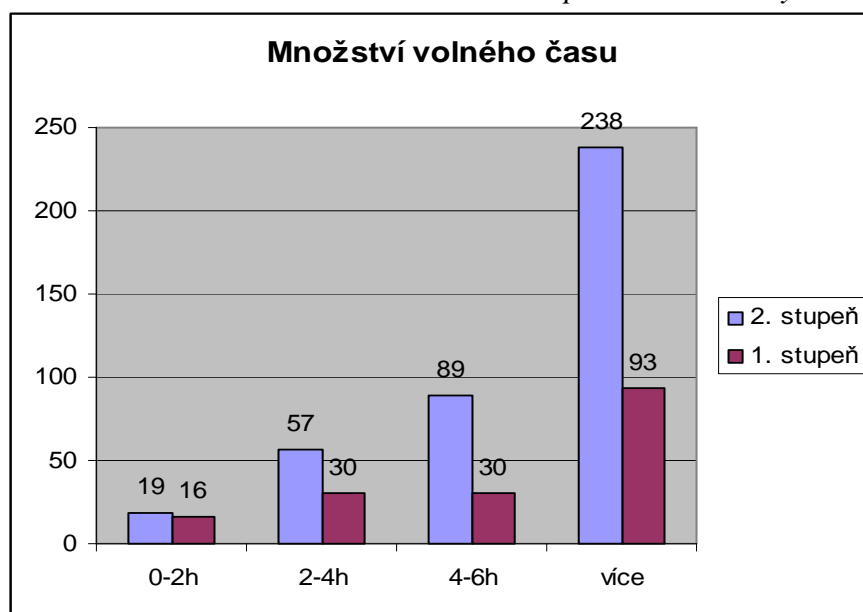
Tabulka č. 10

Přehled odpovědí k otázce 3. – Volný čas - 1. stupeň

škola	třída	dívky				chlapci			
		0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více	0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více
Kly	4.	1	1	2	3	2	2	7	3
	5.	0	0	1	6	2	0	1	6
J. Seiferta	4.A	0	1	2	7	0	1	0	4
	4.B	2	0	3	6	1	0	2	7
	5.A	1	7	1	1	0	2	1	4
	5.B	1	2	0	6	1	0	1	3
Mlázice	4.	2	1	0	2	1	3	1	3
	5.	0	2	1	3	0	2	0	5
Blahoslavova	4.	2	0	1	7	0	3	2	5
	5.	0	1	1	8	0	2	3	4
celkem		9	15	12	49	7	15	18	44

Graf č. 9 – k otázce 3..

Porovnání volného času u dětí na 1. a 2. stupni základní školy

Otázka č. 4 – Kde a s kým trávíš nejčastěji svůj volný čas?

Možné odpovědi: a – s kamarády, b – s rodiči, c – u televize, d – aktivně sportuji, e – na kroužku, f – u počítače, g – sám doma, h – jinak.

Tabulka č. 11

Přehled odpovědí k otázce 4. – Kde trávíš volný čas – 2. stupeň

škola	třída	dívky odpovídají								chlapci							
		a	b	c	d	e	f	g	h	a	b	c	d	e	f	g	h
Jungmannovy sady	6.A	2	5	1	4	2	4	1	1	3	0	2	5	1	6	1	2
	6.B	12	5	5	2	1	3	3	1	6	6	6	5	2	9	2	1
Kly	6.	7	1	0	0	2	0	0	1	4	2	0	3	1	0	1	1
	7.	5	2	0	1	1	0	0	1	4	1	0	2	1	0	1	2
	8.	9	3	0	3	3	0	2	2	5	1	0	0	0	0	3	3
	9.	6	1	0	0	1	0	0	2	0	0	0	2	0	1	1	0
J. Seiferta	6.A	4	2	1	4	0	0	1	5	1	3	0	3	2	1	2	0
	6.B	4	3	0	2	3	0	2	2	2	2	0	0	1	0	0	0
	7.A	0	1	1	1	2	1	1	1	2	2	0	3	2	0	2	1
	7.B	7	0	0	1	1	0	1	1	6	1	0	4	0	0	2	1
	8.A	5	4	0	3	3	0	0	0	7	2	0	4	2	0	4	0
	8.B	7	3	1	3	1	0	2	2	4	1	1	5	0	1	4	2
	9.A	8	1	0	1	2	0	0	0	8	1	0	1	2	1	3	2
	9.B	7	2	0	1	2	0	3	0	7	2	0	8	0	0	4	2
J. Matiegky	6.B	5	2	0	0	1	2	1	1	2	3	0	1	0	1	0	2
	7.A	5	2	1	1	0	0	2	1	6	2	0	3	1	0	3	0
	8.B	13	1	0	2	5	0	1	0	4	1	0	8	2	0	1	2
	8.C	4	0	0	4	3	0	1	1	6	1	0	5	0	0	1	1
	9.C	8	1	0	1	3	0	3	2	1	0	0	0	0	2	1	0
Blahoslavova	6.	5	3	2	0	0	2	1	1	3	2	1	2	1	2	1	0
	8.	6	2	1	0	1	4	2	3	6	3	2	3	0	7	1	1
	9.	7	2	2	0	0	3	2	0	4	0	1	4	0	3	2	0
celkem		136	46	15	34	37	19	29	28	91	36	13	71	18	34	40	23

Tabulka č. 12

Přehled odpovědí k otázce 4. – Kde trávíš volný čas – 1. stupeň

škola	třída	dívky odpovídají								chlapci odpovídají							
		a	b	c	d	e	f	g	h	a	b	c	d	e	f	g	h
Kly	4.	0	3	0	0	3	0	0	2	12	2	0	2	1	0	1	1
	5.	3	0	0	0	1	1	1	1	3	0	0	1	2	0	2	1
J. Seiferta	4.A	3	3	0	1	6	0	0	1	0	3	0	1	1	0	0	0
	4.B	3	4	0	2	5	0	0	0	3	7	0	2	2	1	1	1
	5.A	0	3	0	2	3	0	0	0	5	4	0	3	1	0	1	2
	5.B	3	4	0	2	3	0	1	1	1	1	0	3	1	0	1	0
Mlázice	4.	4	1	0	0	1	0	0	0	1	2	2	1	0	2	0	0
	5.	5	0	0	0	0	2	0	1	1	3	2	2	0	5	0	1
Blahoslavova	4.	9	7	1	1	3	1	1	2	3	4	3	4	2	6	1	1
	5.	7	2	1	0	3	6	0	2	7	4	4	2	1	6	1	2

celkem		203	81	22	47	72	38	41	45	147	72	28	106	30	68	54	34

Otázka č. 5 – Kolik hodin denně trávíš u televize?

Možné odpovědi: 0 – 2h, 2 – 4h, 4 – 6h, více.

Tabulka č. 13

Přehled odpovědí k otázce 5. – Čas strávený u televize – 2. stupeň

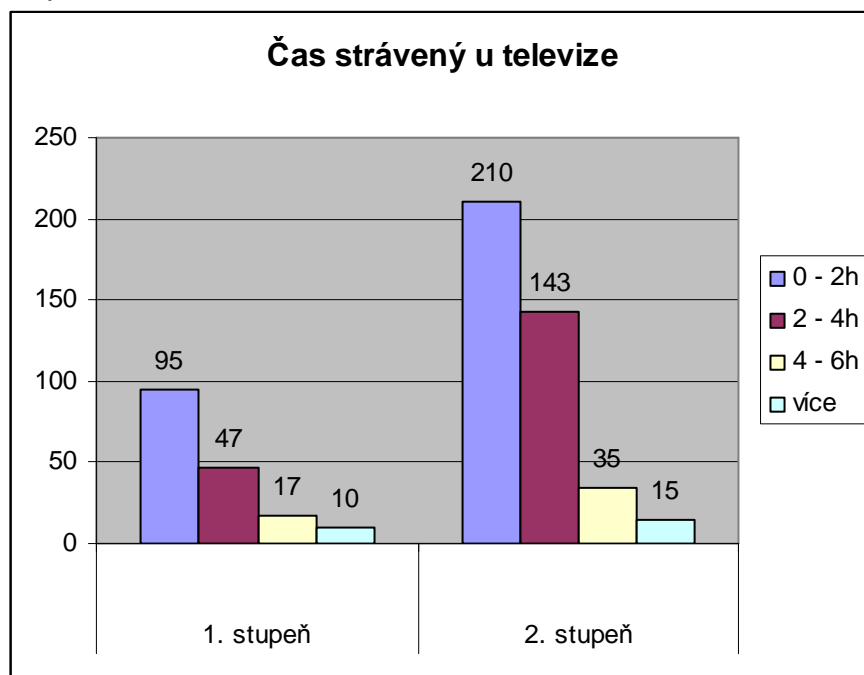
škola	třída	dívky				chlapci			
		0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více	0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více
Jungmannovy sady	6.A	6	4	3	0	5	6	0	2
	6.B	3	9	0	0	8	2	0	3
Kly	6.	5	3	0	0	5	3	0	0
	7.	4	1	0	0	4	1	2	0
	8.	4	5	1	0	4	4	0	1
	9.	4	2	1	0	1	2	0	0
J. Seiferta	6.A	9	1	1	0	4	1	1	1
	6.B	0	5	1	0	1	3	1	1
	7.A	3	2	1	0	6	5	0	1
	7.B	3	5	1	0	7	3	0	0
	8.A	3	3	1	0	8	4	1	0
	8.B	5	2	1	0	10	3	0	0
	9.A	9	1	0	0	4	7	0	0
	9.B	3	6	0	0	10	2	1	0
J. Matiegky	6.B	4	2	1	1	6	2	0	0
	7.A	4	0	2	1	5	4	2	0
	8.B	7	7	1	1	4	2	2	1
	8.C	2	1	1	0	4	7	1	0
	9.C	6	2	0	0	1	1	1	0
Blahoslavova	6.	2	8	1	0	5	0	0	0
	8.	7	4	0	0	6	1	3	0
	9.	5	4	2	1	4	3	1	1
celkem		98	77	19	4	112	66	16	11

Tabulka č. 14

Přehled odpovědí k otázce 5. – Čas strávený u televize – 1. stupeň

škola	třída	dívky				chlapci			
		0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více	0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více
Kly	4.	4	2	1	0	8	3	2	1
	5.	5	2	0	0	4	2	2	1
J. Seiferta	4.A	8	2	0	0	2	2	1	0
	4.B	6	5	0	0	4	2	3	1
	5.A	3	3	0	0	7	4	0	0
	5.B	5	3	0	1	5	0	0	0
Mlázice	4.	5	0	0	0	5	1	0	2
	5.	5	0	1	0	4	3	0	0
Blahoslavova	4.	6	1	3	0	4	3	3	0
	5.	4	3	1	2	1	6	0	2
celkem		51	21	6	3	44	26	11	7

Graf č. 14 – k otázce 5.

Otázka č. 6 – Kolik hodin denně trávíš u počítače?

Možné odpovědi: 0 – 2h, 2 – 4h, 4 – 6h, více.

Tabulka č. 15

Přehled odpovědí k otázce 6. - Čas strávený u počítače – 2. stupeň

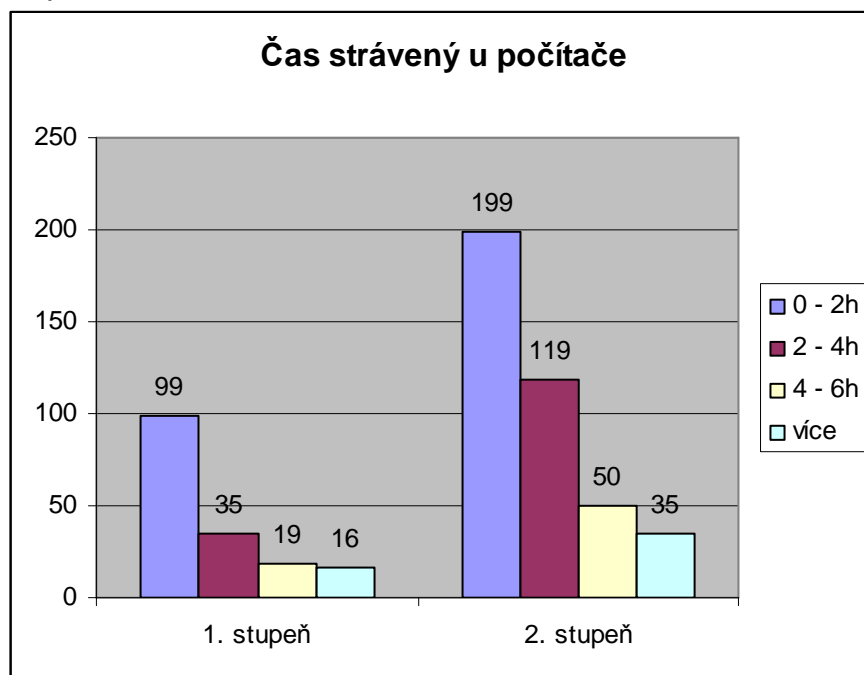
škola	třída	dívky				chlapci			
		0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více	0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více
Jungmannovy sady	6.A	8	2	2	1	4	5	2	2
	6.B	8	3	1	0	5	4	0	4
Kly	6.	5	3	0	0	5	1	2	0
	7.	3	2	0	0	4	1	1	1
	8.	6	3	1	0	4	2	2	1
	9.	4	2	0	1	0	3	0	0
J. Seiferta	6.A	3	1	2	0	4	2	0	0
	6.B	10	1	0	0	3	0	1	3
	7.A	5	1	0	0	3	4	3	2
	7.B	2	6	1	0	8	2	0	0
	8.A	5	1	0	1	2	6	3	2
	8.B	7	1	0	0	7	5	0	1
	9.A	5	3	2	0	4	4	0	3
	9.B	5	4	0	0	8	4	1	0
J. Matiegky	6.B	4	3	1	0	4	2	1	1
	7.A	3	3	0	1	5	1	4	1
	8.B	9	6	1	0	4	4	0	1
	8.C	1	2	1	0	5	4	1	2
	9.C	4	3	1	0	0	1	0	2
Blahoslavova	6.	8	2	1	0	2	2	1	0
	8.	3	3	5	0	3	2	1	4
	9.	2	5	5	0	5	0	3	1
celkem		110	60	24	4	89	59	26	31

Tabulka č. 16

Přehled odpovědí k otázce 6. - Čas strávený u počítače – 1. stupeň

škola	třída	dívky				chlapci			
		0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více	0 - 2h	2 - 4h	4 - 6h	více
Kly	4.	4	2	1	0	8	4	0	2
	5.	5	2	0	0	7	1	1	0
J. Seiferta	4.A	8	2	0	0	3	1	1	0
	4.B	9	2	0	0	3	3	2	2
	5.A	2	3	1	0	8	1	2	0
	5.B	8	1	0	0	4	0	0	1
Mlázice	4.	5	0	0	0	4	1	2	1
	5.	4	0	1	1	4	2	0	1
Blahoslavova	4.	7	2	1	0	4	3	2	1
	5.	2	3	2	3	0	2	3	4
celkem		54	17	6	4	45	18	13	12

Graf č. 17 – k otázce 6.

Otázka č. 9 – Účastníš se ve svém volném čase akcí pořádaných školou?

Možné odpovědi: a – ano, b – ne, c – někdy.

Tabulka č. 17

Přehled odpovědí k otázce 9. – Účast na akcích pořádaných školou – 2. stupeň

škola	třída	dívky			chlapci		
		ano	ne	někdy	ano	ne	někdy
Jungmannovy sady	6.A	1	6	6	1	5	7
	6.B	1	5	6	1	6	6
Kly	6.	0	0	8	0	1	7
	7.		1	4	1	1	5
	8.	1	2	7	1	3	5
	9.	0	2	5	0	0	3
J. Seiferta	6.A	1	2	8	1	5	1
	6.B	0	1	5	1	1	4
	7.A	2	0	4	3	4	5
	7.B	2	0	7	4	4	2
	8.A	0	3	4	2	4	7
	8.B	3	2	3	1	3	9
	9.A	0	3	7	2	6	3
	9.B	1	0	8	1	4	8
J. Matiegky	6.B	2	4	2	0	4	4
	7.A	1	4	2	2	3	6
	8.B	3	8	5	2	3	4
	8.C	0	0	4	2	5	5
	9.C	1	1	6	0	1	2
Blahoslavova	6.	5	0	6	2	1	2
	8.	0	4	7	5	0	5
	9.	1	3	8	1	4	4

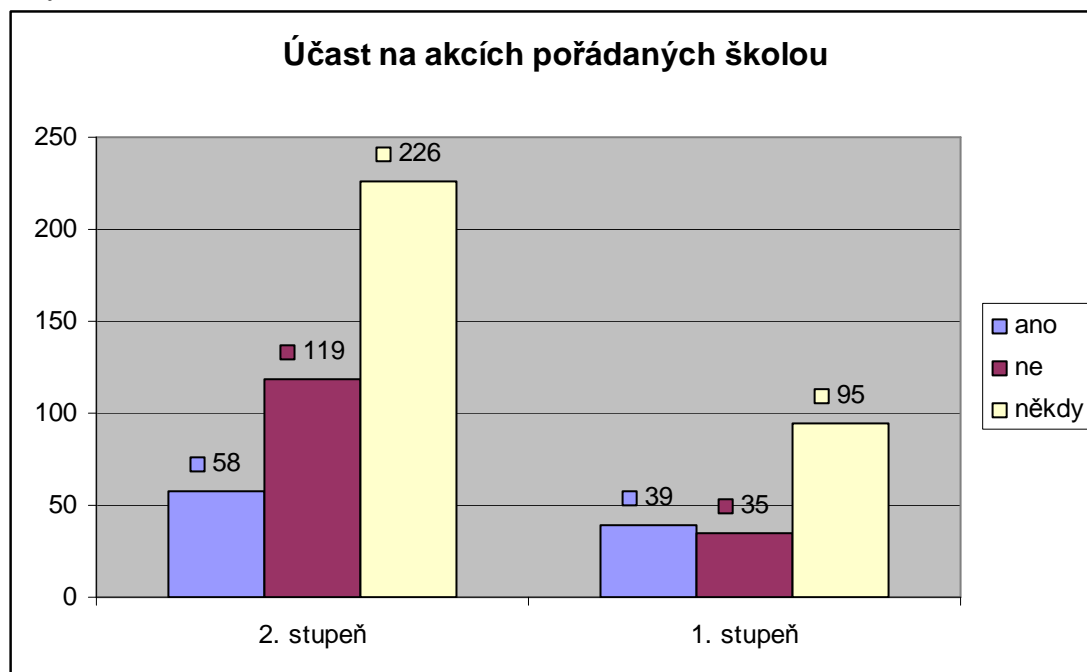
celkem		25	51	122	33	68	104

Tabulka č. 18

Přehled odpovědí k otázce 9. – Účast na akcích pořádaných školou – 1. stupeň

škola	třída	dívky			chlapci		
		ano	ne	někdy	ano	ne	někdy
Kly	4.	0	0	7	2	3	9
	5.	0	2	5	0	1	8
J. Seiferta	4.A	3	2	5	1	3	1
	4.B	3	4	4	3	3	4
	5.A	2	1	7	2	2	3
	5.B	3	1	5	1	2	2
Mlázice	4.	0	3	2	3	1	4
	5.	2	1	3	3	2	2
Blahoslavova	4.	4	0	6	2	1	7
	5.	1	2	7	4	1	4
celkem		18	16	51	21	19	44

Graf č. 20 – k otázce 9.

Otázka č. 10 - Navštěvuješ nějaký kroužek?

Možné odpovědi: Pokud ano – jaký?, pokud ne – proč ?

Tabulka č. 19

Přehled odpovědí k otázce 10. – Aktivita v kroužcích – 2. stupeň

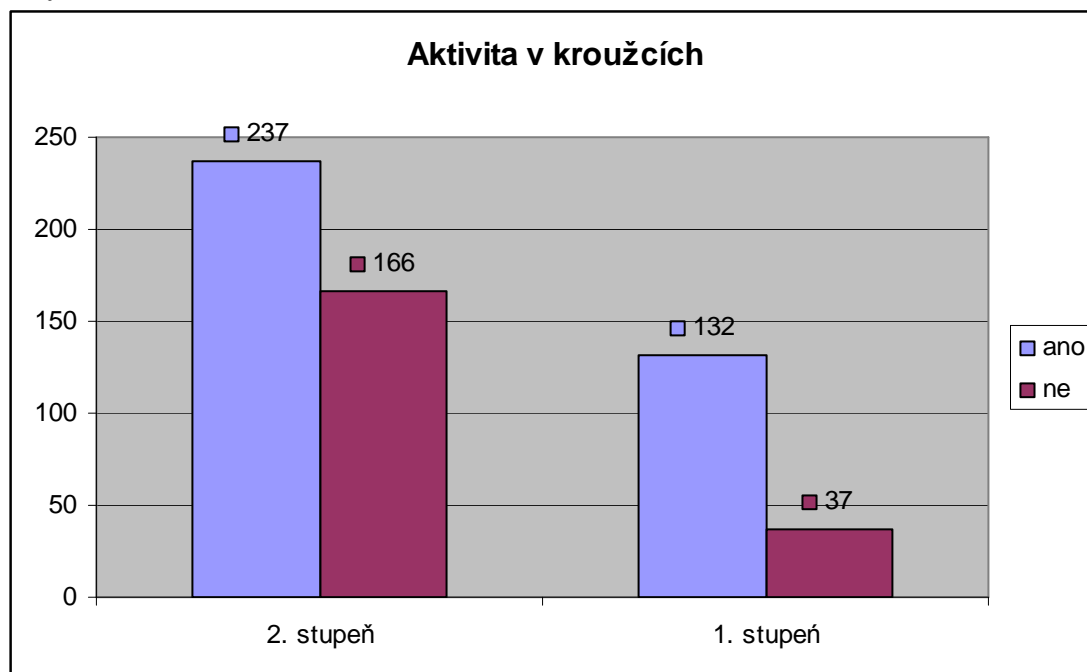
	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Jungmannovy sady	6.A	11	2	6	7
	6.B	7	5	8	5
Kly	6.	5	3	5	3
	7.	3	2	5	2
	8.	8	2	3	7
	9.	3	4	3	0
J. Seiferta	6.A	8	2	4	3
	6.B	6	0	6	0
	7.A	5	1	7	5
	7.B	7	2	8	2
	8.A	7	0	7	6
	8.B	6	2	7	5
	9.A	4	6	3	8
	9.B	7	2	6	7
J. Matiegky	6.B	6	1	5	3
	7.A	2	7	6	5
	8.B	12	4	6	3
	8.C	2	2	8	4
	9.C	5	3	0	3
Blahoslavova	6.	4	7	2	3
	8.	2	9	6	4
	9.	2	10	4	5
celkem		122	76	115	90

Tabulka č. 20

Přehled odpovědí k otázce 10. – Aktivita v kroužcích – 1. stupeň

škola	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Kly	4.	5	2	9	5
	5.	5	2	7	2
J. Seiferta	4.A	10	0	5	0
	4.B	11	0	6	4
	5.A	10	0	7	0
	5.B	9	0	4	1
Mlázice	4.	3	2	7	1
	5.	5	1	5	2
Blahoslavova	4.	8	2	7	3
	5.	6	4	3	6
celkem		72	13	60	24

Graf č. 23 – k otázce 10.

Otázka č. 11 - Je některý z těch kroužků pořádaný školou?

Možné odpovědi: a – ano, b – ne

Tabulka č. 21

Přehled odpovědí k otázce 11. – Kroužky pořádané školou - 2. stupeň

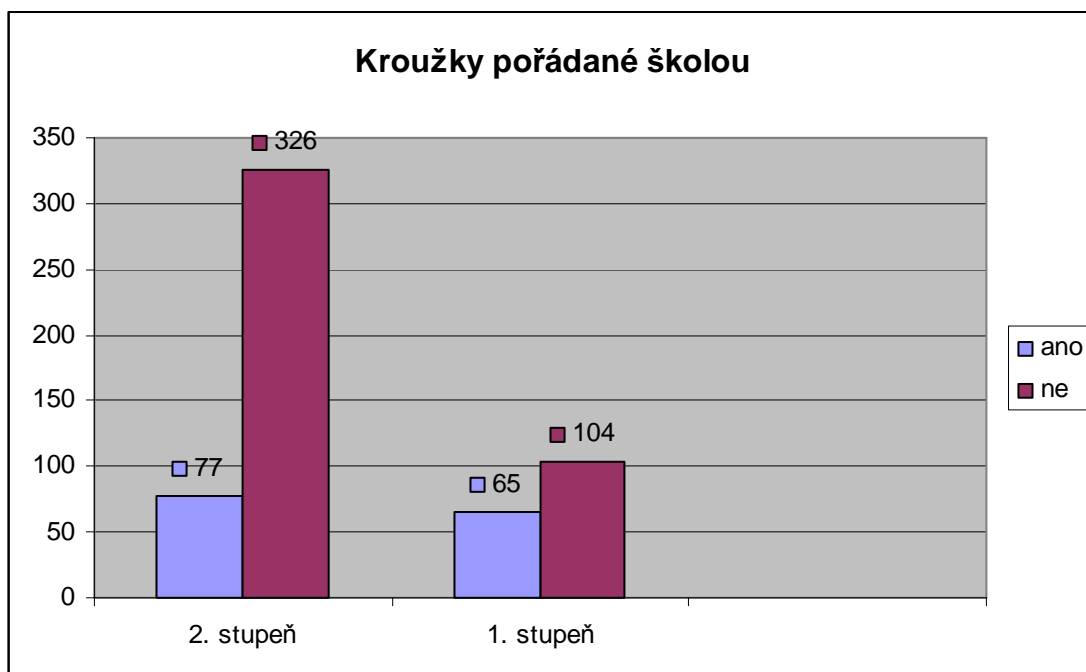
	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Jungmannovy sady	6.A	2	11	1	12
	6.B	1	11	1	12
Kly	6.	2	6	1	7
	7.	2	3	1	6
	8.	0	10	0	9
	9.	0	7	3	0
J. Seiferta	6.A	1	10	1	6
	6.B	4	2	2	4
	7.A	4	2	0	12
	7.B	4	5	1	9
	8.A	4	3	0	13
	8.B	1	7	2	11
	9.A	1	9	1	10
	9.B	0	9	0	13
J. Matiegky	6.B	6	2	3	5
	7.A	2	5	2	9
	8.B	5	11	3	6
	8.C	1	3	3	9
	9.C	3	5	0	3
Blahoslavova	6.	2	9	0	5
	8.	0	11	4	6
	9.	3	9	0	9
celkem		48	150	29	176

Tabulka č. 22

Přehled odpovědí k otázce 11. – Kroužky pořádané školou - 1. stupeň

škola	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Kly	4.	4	3	6	8
	5.	4	3	2	7
J. Seiferta	4.A	8	2	0	5
	4.B	5	6	1	9
	5.A	7	3	2	5
	5.B	5	4	1	4
Mlázice	4.	2	3	7	1
	5.	3	3	3	4
Blahoslavova	4.	2	8	1	9
	5.	1	9	1	8
celkem		41	44	24	60

Graf č. 26 – k otázce 11.

Otázka č. 12 – Vyhovuje ti nabídka kroužků v regionu?

Možné odpovědi: a – ano, b – ne

Tabulka č. 23

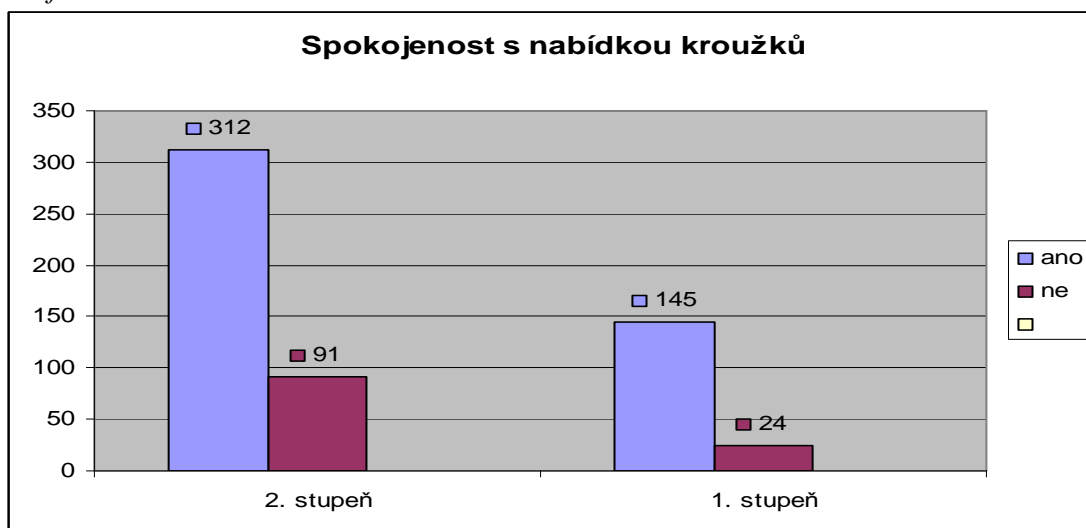
Přehled odpovědí k otázce 12. – Spokojenost s kroužky - 2. stupeň

	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Jungmannovy sady	6.A	10	3	12	1
	6.B	10	2	8	5
Kly	6.	7	1	5	3
	7.	3	2	7	0
	8.	8	2	8	1
	9.	7	0	3	0
J. Seiferta	6.A	9	2	7	0
	6.B	6	0	5	1
	7.A	5	1	11	1
	7.B	9	0	9	1
	8.A	6	1	11	2
	8.B	3	5	9	4
	9.A	7	3	7	4
	9.B	7	2	12	1
J. Matiegky	6.B	7	1	5	3
	7.A	5	2	6	5
	8.B	14	2	6	3
	8.C	2	2	10	2
	9.C	2	6	2	1
Blahoslavova	6.	5	6	4	1
	8.	7	4	8	2
	9.	9	3	9	0
celkem		128	45	144	35

Tabulka 24 – Přehled odpovědí k otázce 12. – Spokojenost s kroužky -1. stupeň

škola	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Kly	4.	7	0	14	0
	5.	4	3	9	0
J. Seiferta	4.A	8	2	4	1
	4.B	11	0	7	3
	5.A	10	0	6	1
	5.B	8	1	5	0
Mlázice	4.	4	1	8	0
	5.	4	2	7	0
Blahoslavova	4.	9	1	7	3
	5.	5	5	8	1
celkem		70	15	75	9

Graf č. 29 – k otázce 12.

Otázka č. 7 – Trávíš volný čas s rodiči?

Možné odpovědi: a – ano, b – ne, c – občas

Tabulka č. 25

Přehled odpovědí k otázce 7. – Volný čas strávený s rodiči – 2. stupeň

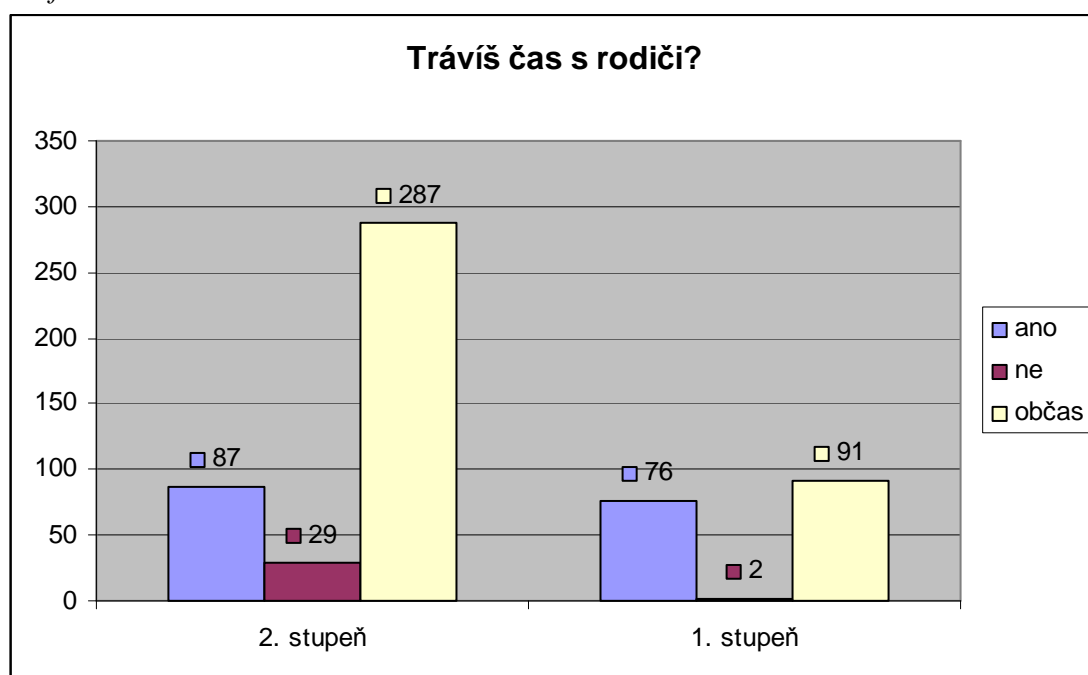
škola	třída	dívky odpovídají			chlapci odpovídají		
		ano	ne	občas	ano	ne	občas
Jungmannovy sady	6.A	5	0	8	5	0	8
	6.B	1	1	10	1	1	11
Kly	6.	3	0	5	2	1	5
	7.	2	0	3	2	0	5
	8.	0	1	9	2	1	6
	9.	0	0	7	1	1	1
J. Seiferta	6.A	6	0	5	2	0	5
	6.B	2	0	4	4	0	2
	7.A	4	0	2	3	1	8
	7.B	1	0	8	1	1	8
	8.A	3	1	3	0	1	12
	8.B	2	0	6	3	0	10
	9.A	0	2	8	1	2	8
	9.B	3	0	6	1	2	10
J. Matiegky	6.B	3	0	5	1	0	7
	7.A	2	0	5	4	2	5
	8.B	1	1	14	0	0	9
	8.C	1	0	3	1	1	10
	9.C	2	2	4	0	2	1
Blahoslavova	6.	8	0	3	2	0	3
	8.	1	1	10	1	2	6
	9.	0	0	12	0	2	7
celkem		50	9	140	37	20	147

Tabulka č. 26

Přehled odpovědí k otázce 7. – Volný čas strávený s rodiči – 1. stupeň

	třída	dívky odpovídají			chlapci odpovídají		
		ano	ne	občas	ano	ne	občas
Kly	4.	4	0	3	4	1	9
	5.	0	0	7	4	0	5
J. Seiferta	4.A	6	0	4	5	0	0
	4.B	7	0	4	6	0	4
	5.A	5	0	5	4	0	3
	5.B	6	0	3	1	1	3
Mlázice	4.	2	0	3	1	0	7
	5.	2	0	4	4	0	3
Blahoslavova	4.	2	0	8	3	0	7
	5.	5	0	5	5	0	4
celkem		39	0	46	37	2	45

Graf č. 32 – k otázce 7

Otázka č. 8 – Kdo nejvíce ovlivňuje tvé zájmy?

Možné odpovědi)Vyber pouze 1 variantu): a – kamarádi, b – rodiče, c – prarodiče, c – sourozenci, e – učitel, f - někdo jiný.

Tabulka č. 27

Přehled odpovědí k otázce 8. – Ovlivňování zájmů - 2. stupeň

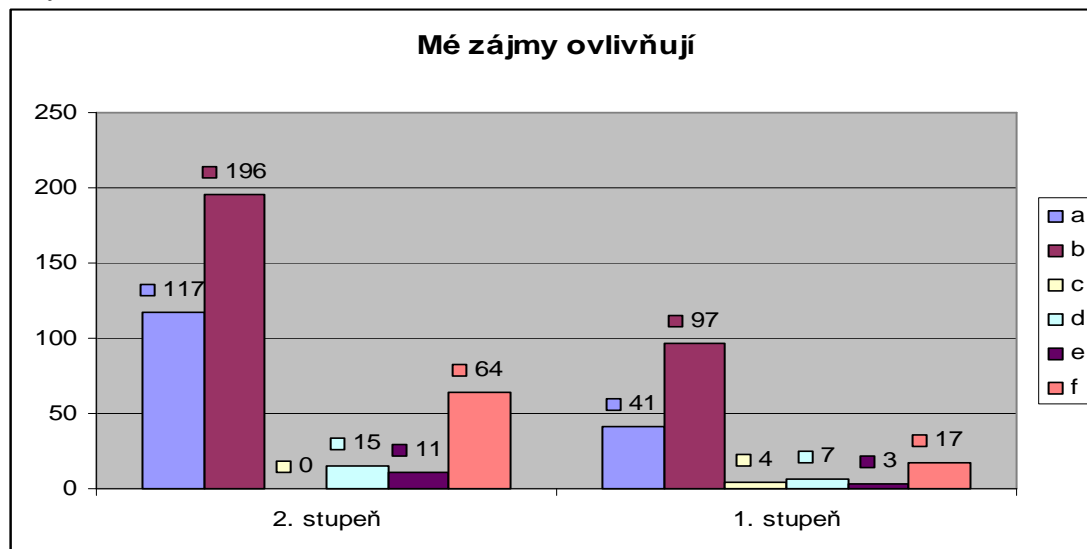
	třída	dívky odpovídají						chlapci odpovídají					
		a	b	c	d	e	f	a	b	c	d	e	f
Jungmannovy sady	6.A	1	7	0	0	0	5	1	4	0	0	1	7
	6.B	1	10	0	0	0	1	3	9	0	0	0	1
Kly	6.	2	6	0	0	0	0	2	4	0	0	0	2
	7.	1	4	0	0	0	0	3	4	0	0	0	0
	8.	0	7	0	0	1	2	0	4	0	0	2	3
	9.	0	5	0	0	0	2	0	1	0	2	0	0
J. Seiferta	6.A	5	2	0	1	0	3	1	1	0	2	1	2
	6.B	2	4	0	0	0	0	1	4	0	0	0	1
	7.A	1	2	0	0	1	2	2	7	0	0	2	1
	7.B	3	4	0	1	0	1	2	6	0	0	1	1
	8.A	1	4	0	0	0	2	4	4	0	2	1	2
	8.B	7	1	0	0	0	0	3	7	0	1	0	2
	9.A	6	2	0	1	0	1	4	2	0	1	0	4
	9.B	5	2	0	0	0	2	6	4	0	0	1	2
J. Matiegky	6.B	3	5	0	0	0	0	2	6	0	0	0	0
	7.A	2	4	0	0	0	1	6	4	0	0	0	1
	8.B	8	7	0	0	0	1	2	6	0	0	0	1
	8.C	1	2	0	0	0	1	4	6	0	1	0	1
	9.C	5	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Blahoslavova	6.	1	9	0	1	0	0	1	2	0	1	0	1
	8.	4	5	0	0	0	1	3	7	0	0	0	1
	9.	3	6	0	1	0	2	4	4	0	0	0	1
celkem													

Tabulka č. 28

Přehled odpovědí k otázce 8. – Ovlivňování zájmů - 1. stupeň

škola	třída	dívky odpovídají						chlapci odpovídají					
		a	b	c	d	e	f	a	b	c	d	e	f
Kly	4.	3	4	0	0	0	0	8	3	1	1	0	1
	5.	2	2	0	0	0	3	3	5	1	0	0	0
J. Seiferta	4.A	1	7	0	0	0	2	0	4	0	0	0	1
	4.B	2	7	0	1	0	1	2	4	0	1	0	3
	5.A	2	3	0	1	0	4	0	6	0	0	0	1
	5.B	0	9	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0
Mlazice	4.	2	2	0	0	1	0	3	2	0	2	1	0
	5.	3	3	0	0	0	0	1	5	0	0	0	1
Blahoslavova	4.	1	7	1	0	1	0	1	8	0	1	0	0
	5.	4	5	1	0	0	0	3	6	0	0	0	0
celkem													

Graf č. 35 – k otázce 8.

Otázka č. 13 – Máš osobní zkušenosti s alkoholem?

Možné odpovědi: a – nepiji, b – ochutnal/a jsem, c – piji výjimečně, d – piji pravidelně.

Tabulka č. 29

Přehled odpovědí k otázce 13. – Vztah k alkoholu - 2. stupeň

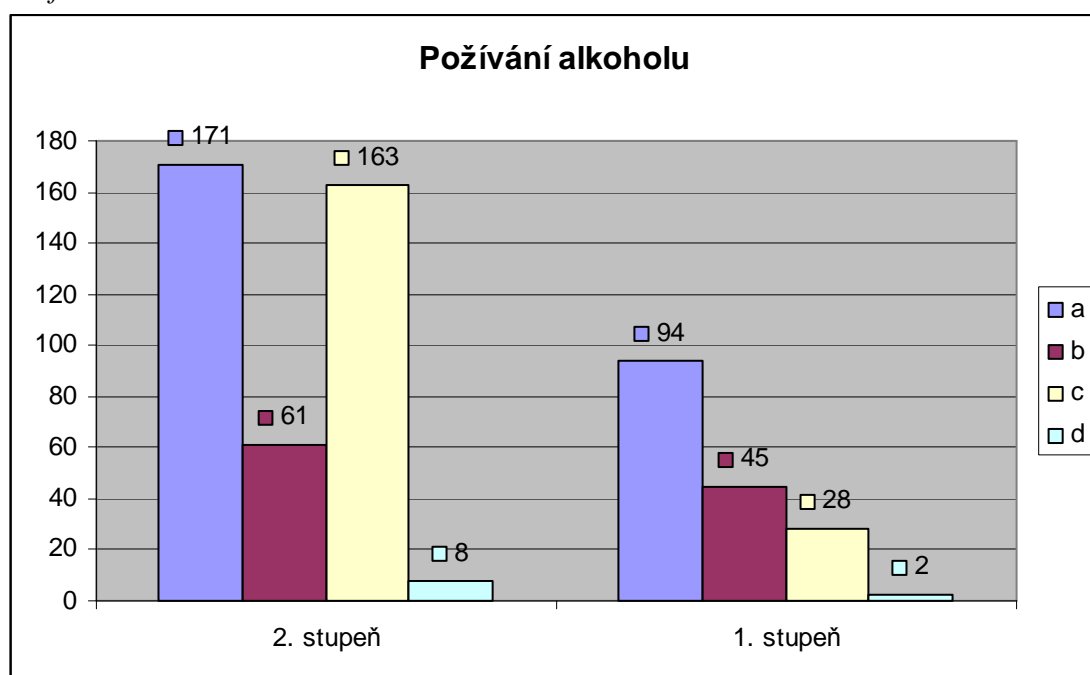
škola	třída	dívky odpovídají				chlapci odpovídají			
		a	b	c	d	a	b	c	d
Jungmannovy sady	6.A	3	8	2	0	6	4	3	0
	6.B	2	4	6	0	1	5	5	2
Kly	6.	6	2	0	0	5	1	2	0
	7.	5	0	1	0	4	0	2	0
	8.	4	2	3	1	4	0	4	1
	9.	1	0	6	0	1	0	2	0
J. Seiferta	6.A	11	0	0	0	7	0	0	0
	6.B	4	0	2	0	4	1	1	0
	7.A	3	1	2	0	10	1	1	0
	7.B	4	1	4	0	6	1	3	0
	8.A	1	1	5	0	6	0	7	0
	8.B	5	0	3	0	5	1	7	0
	9.A	1	1	8	0	2	0	9	0
	9.B	3	0	6	0	3	1	9	0
J. Matiegky	6.B	6	0	2	0	3	2	3	0
	7.A	5	1	1	0	5	1	5	0
	8.B	8	0	8	0	4	2	2	1
	8.C	1	0	3	0	5	0	6	1
	9.C	3	0	5	0	1	1	1	0
Blahoslavova	6.	5	5	1	0	3	1	1	0
	8.	1	3	7	0	2	5	2	1
	9.	1	3	8	0	1	2	5	1
celkem		83	32	83	1	88	29	80	7

Tabulka 30

Přehled odpovědí k otázce 13. – Vztah k alkoholu - 1. stupeň

	třída	dívky odpovídají				chlapci odpovídají			
		a	b	c	d	a	b	c	d
Kly	4.	6	0	0	1	9	0	4	1
	5.	4	3	0	0	7	0	2	0
J. Seiferta	4.A	10	0	0	0	5	0	0	0
	4.B	9	1	1	0	4	3	3	0
	5.A	8	0	2	0	2	1	4	0
	5.B	8	0	1	0	4	0	1	0
Mlázice	4.	3	1	1	0	1	6	1	0
	5.	2	2	2	0	2	4	1	0
Blahoslavova	4.	1	9	0	0	1	8	1	0
	5.	8	2	0	0	0	5	4	0
celkem		59	18	7	1	35	27	21	1

Graf č. 38 – k otázce 13.

Otázka 14 – Máš osobní zkušenosti s kouřením cigaret?

Možné odpovědi: a – nekouřím, b – vyzkoušel/a jsem, c – kouřím výjimečně, d – kouřím pravidelně.

Tabulka č. 31

Přehled odpovědí k otázce 14. – Kouření cigaret – 2. stupeň

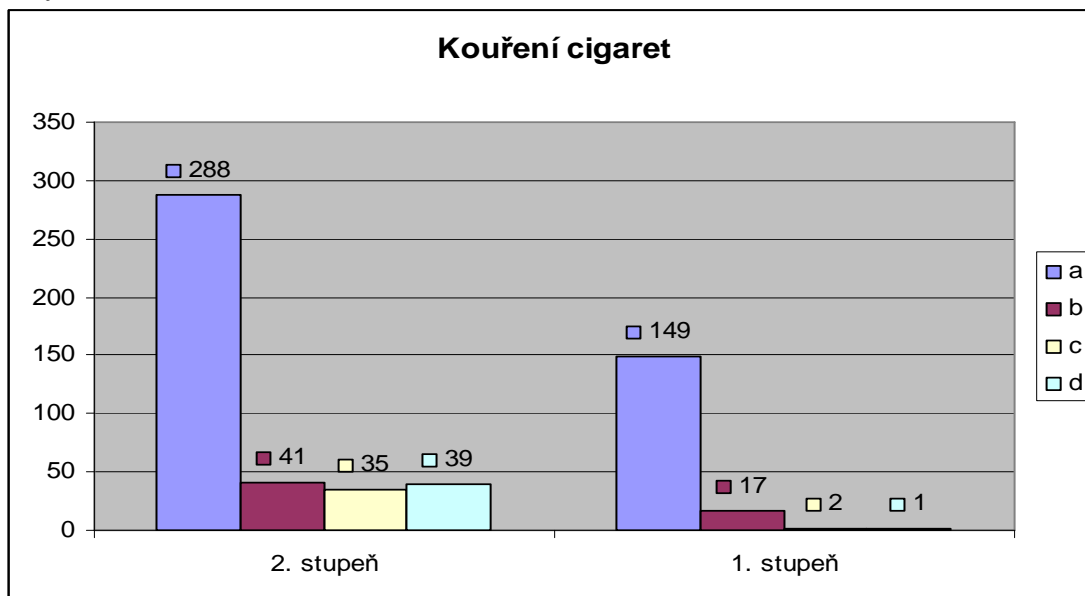
škola	třída	dívky odpovídají				chlapci odpovídají			
		a	b	c	d	a	b	c	d
Jungmannovy sady	6.A	5	1	0	7	5	2	0	6
	6.B	8	4	0	0	5	6	2	0
Kly	6.	6	2	0	0	7	1	0	0
	7.	6	0	0	0	5	0	0	1
	8.	7	1	1	1	8	0	0	1
	9.	4	0	1	2	2	0	1	0
J. Seiferta	6.A	11	0	0	0	7	0	0	0
	6.B	5	1	0	0	4	1	1	0
	7.A	6	0	0	0	12	0	0	0
	7.B	8	0	1	0	10	0	0	0
	8.A	6	1	0	0	11	1	0	1
	8.B	6	0	2	0	11	0	1	1
	9.A	4	1	3	2	8	0	1	2
	9.B	6	0	3	0	8	1	3	1
J. Matiegky	6.B	8	0	0	0	7	0	1	0
	7.A	7	0	0	0	8	1	1	1
	8.B	12	1	1	2	4	2	2	1
	8.C	2	0	1	1	9	0	2	1
	9.C	5	1	1	1	2	0	1	0
Blahoslavova	6.	11	0	0	0	5	0	0	0
	8.	4	6	0	1	5	2	2	1
	9.	3	3	3	3	5	2	0	2
celkem		140	22	17	20	148	19	18	19

Tabulka č. 32

Přehled odpovědí k otázce 14. – Kouření cigaret – 1. stupeň

škola	třída	dívky odpovídají				chlapci odpovídají			
		a	b	c	d	a	b	c	d
Kly	4.	7	0	0	0	14	0	0	0
	5.	7	0	0	0	9	0	0	0
J. Seiferta	4.A	10	0	0	0	5	0	0	0
	4.B	11	0	0	0	9	0	1	0
	5.A	10	0	0	0	5	2	0	0
	5.B	9	0	0	0	5	0	0	0
Mlázice	4.	5	0	0	0	7	1	0	0
	5.	5	1	0	0	6	1	0	0
Blahoslavova	4.	8	2	0	0	6	4	0	0
	5.	10	0	0	0	1	6	1	1
celkem		82	3	0	0	67	14	2	1

Graf č. 41 – k otázce 14.

Otázka 15 – Pokud máš zkušenost s nelegální drogou, napiš s jakou.

Tabulka č. 33

Přehled odpovědí k otázce 15. – Zkušenosti s nelegální drogou – 2. stupeň

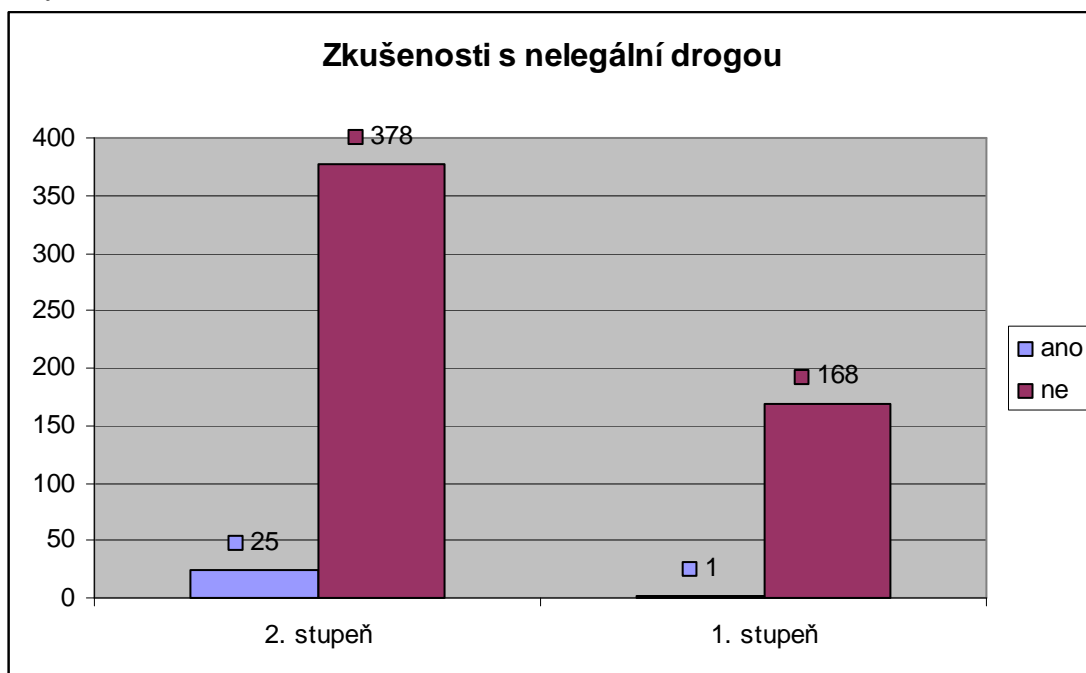
	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Jungmannovy sady	6.A	1	12	0	13
	6.B	0	11	2	12
Kly	6.	0	8	0	8
	7.	0	5	0	7
	8.	0	10	0	9
	9.	2	5	0	3
J. Seiferta	6.A	0	11	0	7
	6.B	0	6	0	6
	7.A	0	6	0	12
	7.B	0	9	0	10
	8.A	0	7	2	11
	8.B	0	8	3	10
	9.A	0	10	3	8
	9.B	0	9	4	9
J. Matiegky	6.B	0	8	0	8
	7.A	0	7	0	11
	8.B	1	15	2	7
	8.C	0	4	1	11
	9.C	0	8	0	3
Blahoslavova	6.	0	11	0	5
	8.	0	11	1	9
	9.	2	10	1	8
celkem		6	191	19	187

Tabulka č. 34

Přehled odpovědí k otázce 15. – Zkušenosti s nelegální drogou – 1. stupeň

škola	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Kly	4.	0	7	1	13
	5.	0	7	0	9
J. Seiferta	4.A	0	10	0	5
	4.B	0	11	0	10
	5.A	0	10	0	7
	5.B	0	9	0	5
Mlázice	4.	0	5	0	8
	5.	0	6	0	7
Blahoslavova	4.	0	10	0	10
	5.	0	10	0	9
celkem		0	85	1	83

Graf č. 44 – k otázce 15.

Otázka 17 – Napiš, jak se jmenuje metodik protidrogové prevence na tvé škole.

Tabulka č. 35

Přehled odpovědí k otázce 17. – Znáš jméno metodika prevence na své škole?- 2. stupeň

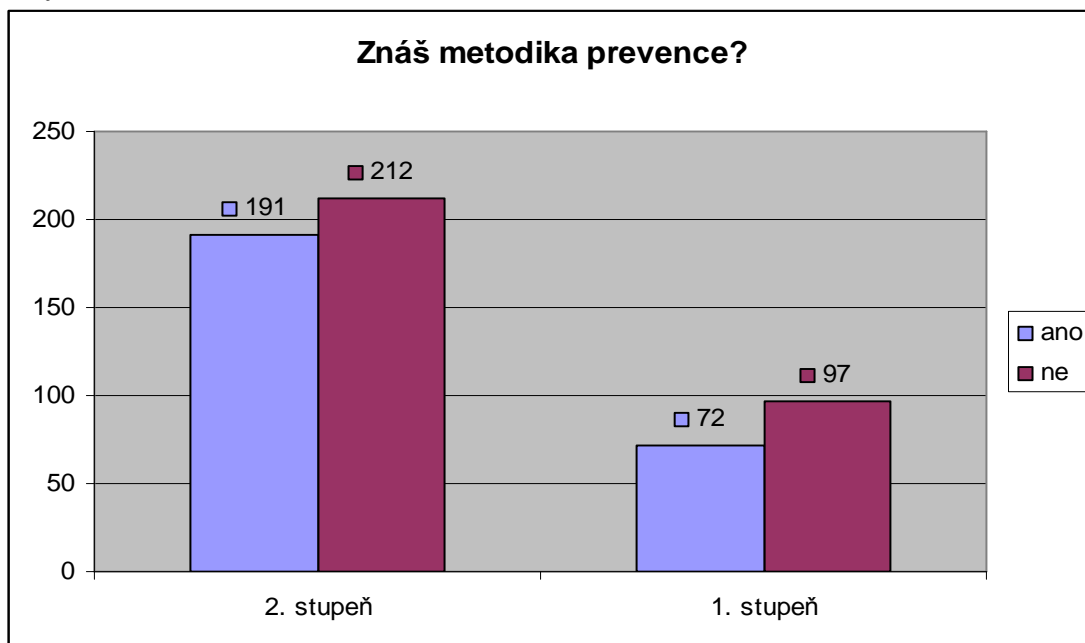
	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Jungmannovy sady	6.A	8	5	12	1
	6.B	9	2	11	3
Kly	6.	7	1	4	4
	7.	2	3	1	6
	8.	7	3	8	1
	9.	6	1	3	0
J. Seiferta	6.A	2	9	1	6
	6.B	0	6	0	6
	7.A	4	2	4	8
	7.B	2	7	2	8
	8.A	0	7	2	11
	8.B	7	1	9	4
	9.A	0	10	0	11
	9.B	0	9	0	13
J. Matiegky	6.B	2	6	2	6
	7.A	7	0	11	0
	8.B	16	0	9	0
	8.C	2	2	9	3
	9.C	8	0	2	1
Blahoslavova	6.	4	7	1	4
	8.	3	8	0	10
	9.	3	9	1	8
celkem		99	98	92	114

Tabulka č. 36

Přehled odpovědí k otázce 17.-Znáš metodika prevence na své škole? – 1. stupeň

škola	třída	dívky		chlapci	
		ano	ne	ano	ne
Kly	4.	6	1	13	1
	5.	4	3	8	1
J. Seiferta	4.A	0	10	0	5
	4.B	11	0	7	3
	5.A	0	10	0	7
	5.B	7	2	0	5
Mlázice	4.	2	3	4	4
	5.	6	0	3	4
Blahoslavova	4.	0	10	1	10
	5.	0	10	0	9
celkem		36	49	36	49

Graf č. 47- k otázce 17.

Otázka č. 16 – Kde a od koho jsi získal/a nejvíce varovných informací o návykových látkách (alkohol, cigarety, nelegální droga)?

Možné odpovědi (vyber pouze 1 variantu): a – škola, b – rodiče, c – literatura, d – internet, e – přednáška, f – televize, g - kamarádi

Tabulka č. 37

Přehled odpovědí k otázce 16.-Informace o návykových látkách - 2. stupeň

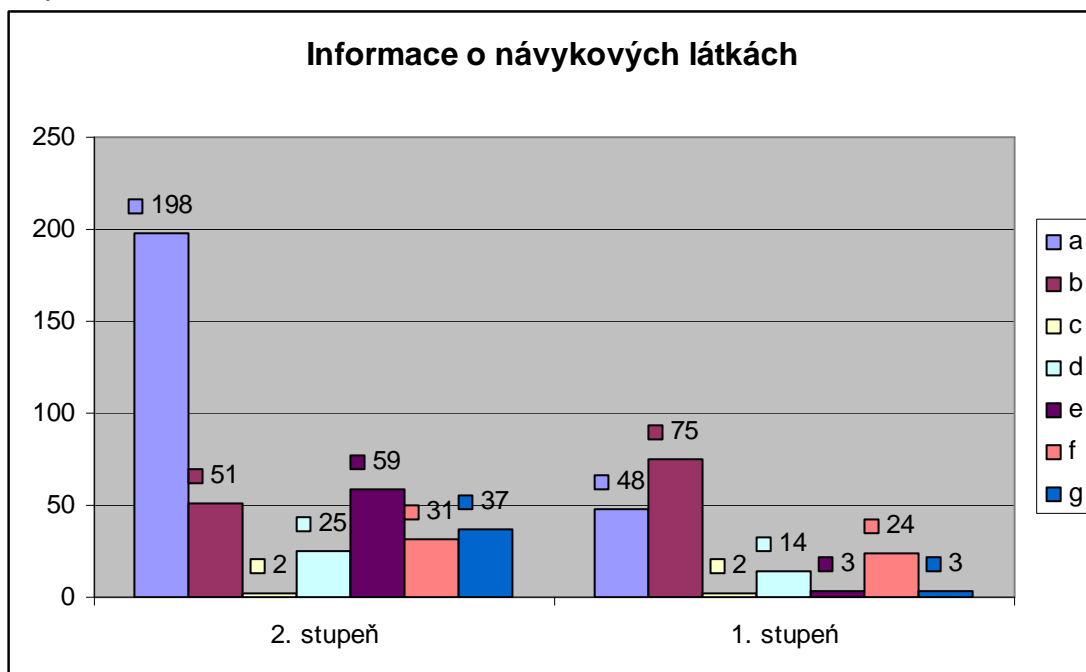
	třída	dívky odpovídají							chlapci						
		a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g
Jungmannovy sady	6.A	3	5	0	0	5	0	0	6	1	0	1	3	2	0
	6.B	3	6	0	0	3	1	0	3	6	0	0	1	1	1
Kly	6.	4	2	0	0	2	0	0	5	0	0	2	0	1	0
	7.	5	0	0	0	0	1	0	3	1	0	1	0	1	0
	8.	8	1	0	0	1	0	0	4	1	0	0	2	1	1
	9.	5	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	1	0	0
J. Seiferta	6.A	8	1	0	0	0	2	0	3	1	0	1	1	1	0
	6.B	6	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	2	0
	7.A	3	0	0	0	1	1	1	3	1	0	1	4	3	0
	7.B	4	1	0	0	2	1	1	8	0	0	0	1	0	1
	8.A	4	0	0	0	2	0	1	2	1	0	2	6	1	1
	8.B	3	0	0	1	1	1	2	4	1	0	3	1	0	4
	9.A	3	0	0	0	0	1	6	2	1	0	1	4	0	3
	9.B	5	1	0	1	1	1	0	7	1	0	1	3	0	1
J. Matiegky	6.B	5	1	0	1	0	1	0	4	3	0	0	0	0	1
	7.A	4	0	0	0	0	0	3	5	0	1	1	1	2	1
	8.B	12	1	0	0	2	0	1	5	2	0	1	0	0	1
	8.C	1	1	0	0	0	1	1	5	1	0	3	1	1	1
	9.C	6	0	0	0	0	0	2	1	0	0	2	0	0	0
Blahoslavova	6.	7	1	0	0	3	0	0	3	1	0	0	1	0	0
	8.	4	3	0	1	1	1	1	3	2	1	0	1	2	1
	9.	10	1	0	0	1	0	0	4	1	0	1	2	1	0
celkem		113	25	0	4	26	12	20	85	26	2	21	33	19	17

Tabulka č. 38

Přehled odpovědí k otázce 16. – Informace o návykových látkách - 1. stupeň

škola	třída	dívky odpovídají							chlapci odpovídají						
		a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g
Kly	4.	1	3	0	0	0	1	2	1	7	0	2	0	3	1
	5.	5	1	0	0	1	0	0	5	1	0	0	1	2	0
J. Seiferta	4.A	1	7	0	1	0	1	0	2	1	0	0	0	2	0
	4.B	2	4	0	3	0	2	0	3	3	0	3	0	1	0
	5.A	4	5	0	0	0	1	0	2	1	0	0	0	4	0
	5.B	5	2	1	0	0	1	0	4	0	0	0	1	0	0
Mlázice	4.	3	2	0	0	0	0	0	2	4	0	1	0	1	0
	5.	2	3	1	0	0	0	0	3	3	0	1	0	0	0
Blahoslavova	4.	1	7	0	0	0	2	0	2	4	0	3	0	1	0
	5.	0	8	0	0	0	2	0	0	9	0	0	0	0	0
celkem		165	73	2	9	32	24	26	125	64	3	37	40	37	20

Graf č. 50 – k otázce 16.

Příloha č. 5

Minimální preventivní program ZŠ Jungmannovy sady Mělník

Základní škola Jungmannovy sady se dlouhodobě snaží získávat důvěru dětí, zlepšovat prostředí, ve kterém tráví žáci část svého dětství a dozrávání, a vytvářet příjemnou atmosféru podporující rozvoj dětské osobnosti. Pomáháme dětem v utváření zdravého sebevědomí a životního stylu, rozvíjíme kompetence personální, občanské, sociální, kompetence k učení a řešení problémů. Realizujeme takové aktivity, které děti zajímají víc než pobyt v nevhodných a rizikových místech spojených s výskytem sociálně patologických jevů.

Analýza současného stavu na škole

Záškoláctví a projevy agresivity se vyskytují v malém počtu. Porušování školního řádu, neplnění žákovských povinností a spory mezi spolužáky byly řešeny s rodiči za přítomnosti třídních učitelů, vedení školy, výchovného poradce a v případě potřeby i speciálního pedagoga a metodika prevence.

Garant programu a spolupracovníci

Garantem programu je PhDr. Černá, metodička prevence. Při plnění programu spolupracujeme s Policií ČR, PPP Mělník, akreditovanými organizacemi a PaedDr. Zdenou Kašparovou, zabývající se pedagogickým poradenstvím a spoluautorkou projektu SÁM SEBOU, o.s. Semiramis a CEVAP, Centrem etické výchovy a prevence sociálně patologických jevů z Prahy 5. Na realizaci programu participují třídní učitelé a je konzultován s výchovným poradcem školy. Besedy s právní tematikou Právo pro každého a závěrečné měření znalostí žáků v oblasti práva zajišťuje Městský úřad Mělník.

Cíle prevence na škole

Cílem prevence na ZŠ Jungmannovy sady je škola otevřená a bezpečná, zvyšování odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům, vytváření zdravého životního stylu, změna motivace žáků i pedagogů. Ve škole pomáháme dětem s poruchami učení i chování, umožňujeme jim relaxaci i vyžití ve volnočasových aktivitách.

Pozn.: Minimální preventivní program (plné znění) je uložen u ředitele školy.

26. 11. 2007 | Stritzková